

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

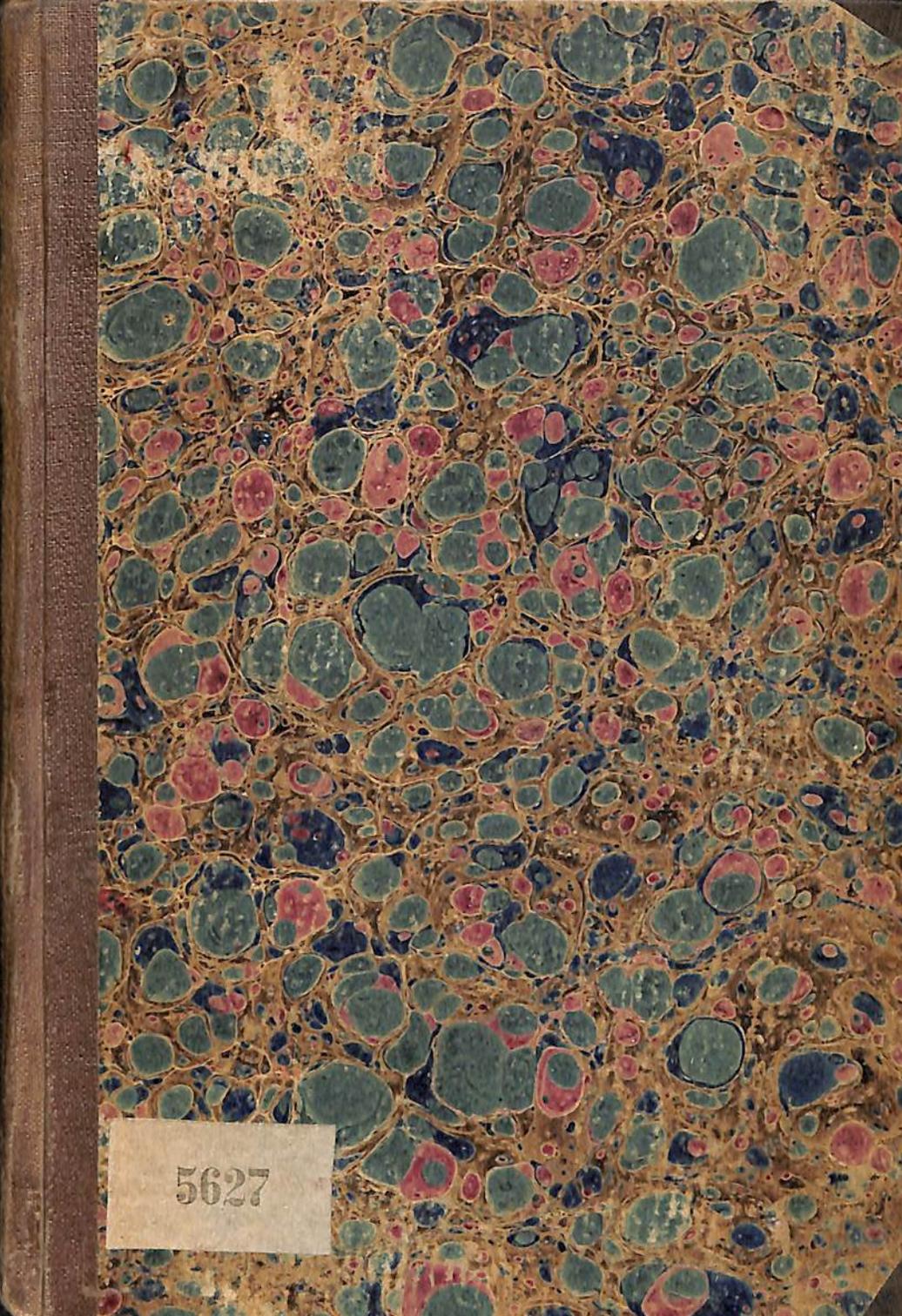
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

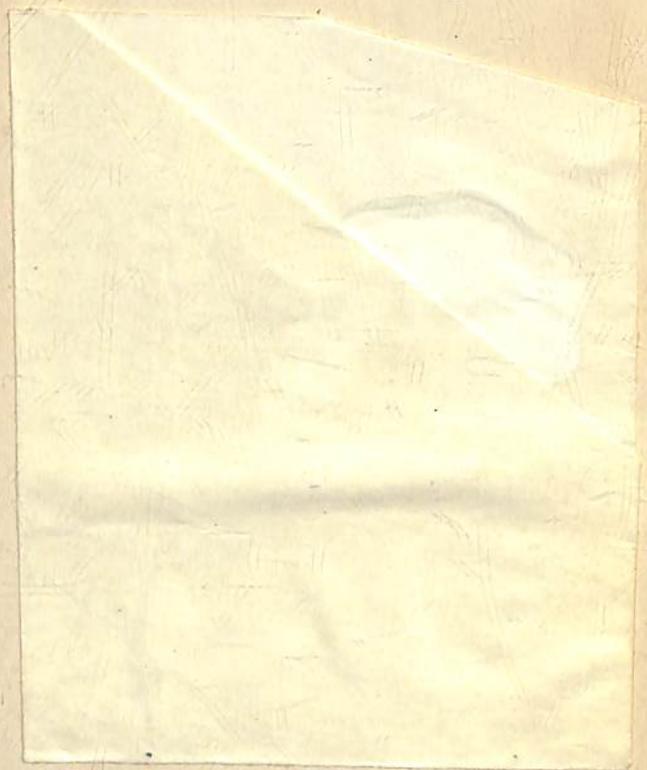
Adapt — remix, transform, and build upon the material

The image shows a close-up of a marbled paper pattern, likely used for book covers or endpapers. The pattern consists of irregular, organic shapes in shades of green, blue, and red, set against a background of gold or tan. The colors are distributed in a complex, non-repeating fashion, creating a rich, textured appearance. A small, rectangular, light-colored label is affixed to the bottom left corner of the image.

5627

$\frac{9}{7}$ ~~73~~ 1

A

3262

1457

ԵԻՏՈՒՇԵԻՍԿԻ

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ ՆԵՐԻ

I մասն. ամբողջ թուեր

ԵՐԿՐՈՐԳ ՅՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Նոր փոփոխութիւններով եւ յաւելումներով

Փոխադրուած իւն

ՍԱՐՑԻՐՈՍԻ ՍԻՄԵՆՆԵԱՆՑ

Տ Փ Թ Ի Ս

ՅՊԱՐԱՆ 2. ԵՆՏԻԱՃԵԱՆՑ ԵՒ ԲՆԿ.

1875

Handwritten numbers in purple ink: 488 and 1875.

Дозволено цензурою Тифлисъ. 15-го Марта 1875-го г.

	<i>Երես</i>
Յառաջարան	I
1. Խնդիրներ 1— 10	1
2. — — 11— 20	11
3. — — 21— 30	21
4. — — 31— 40	30
5. — — 41— 50	39
6. — — 51— 60	47
7. — — 61— 70	55
8. — — 71— 80	64
9. — — 81— 90	72
10. — — 91—100	80
11. Ընդեղէնների չափերը	89
12. Երկարութեան չափերը	93
13. Ծանրութեան չափերը	101
14. Բերանացի վճուելու խնդիրները 1—1000	108
15. Գրաւոր խնդիրներ չորս գործողութեան իւրա- քանչիւրի վերայ առանձին	116
16. Գրաւոր վճուելու իսաւր խնդիրներ չորս գործո- ղութեանց վերայ	126
17. Խնդիրներ բարդ սնուանական թուերով	136
18. Աղիւսակներ	149
19. Պատասխանիք	3

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Թուաբանական խնդիրների այս առաջին մասը գործ դնելու ժամանակ ուսուցիչները պետք է ուշադրութիւն դարձնեն հետևեալ առանձնութիւնների վերայ:

Ա. Խնդիրների դասաւորութիւնը առաջին տասը (Ա—Ժ) բաժանմունքի մէջ համապատասխանում է թուաբանութեան սայրական ընթացքին ԳՐՈՒԲԷԻ մէթոդով, որ պահանջում է ուսանել առաջին հարիւրեակի իւրաքանչիւր թիւը կարգով: Այդ նպատակով խնդիրները դասաւորած են առաջին հարիւրեակի թուերի կարգով: Միևնոյն ժամանակ խնդիրների բաժանմունքները զանազան տասնեակների՝ համապատասխանում է թուաբանութեան ընթացքի դասաւորութեանը ԳԻՍՏՆՈՎԵՂԻ և ՀՆՆ-ՉՆԻ մէթոդով, որ պահանջում են մանրամասն ուսանել առաջին հարիւրեակի թուերը տասնեակներով և ոչ թէ ամեն-մի թիւը առանձին, ինչպէս Գրուբէն է անում:

Բ. Խնդիրների առաջին բաժանմունքի մէջ 1—10, թուերը գրած են բառերով և ոչ թուանշաններով, ի նկատի ունենալով որ շատ անգամ վարժապետները յարմար են դատում սկզբումը այդ առաջին բաժնի մէջ գործ չդնել թուանշաններ:

Գ. Թուաբանական խնդիրների ծողովածուն բովանդակում է իւր մէջ ըստ մեծի մասին բարդ խնդիրներ, այսինքն այնպիսիք, որոնց վճռելը պահանջում է ոչ պակաս երկու թուաբանական գործողութիւնից: Իսկ այն խնդիրները, որոնց վճռելը պահանջում է մի թուաբանական գործողութիւն, աւելի յարմար է որ նոյն ինքը վարժապետը կազմի և առաջարկի աշակերտներին դասի ժամանակ յարմարվելով իւրաքանչիւր աշակերտի ընդունակութեանը և դասատան կարողութեանը:

Դ. Ծողովածուն իւր մէջը պարունակում է բոլոր բաժանմունքների համար շատ մեծ պաշար խնդիրների թէ դասի ժամանակ թէ դասիցը դուրս վճռելու համար: Վարժապետը խըն

դիրները դասաւորութեանը համեմատ հեշտութեամբ կարող է ընտրութիւն անել դոցա մէջ աշակերտների ընդունակութեանը, զարգացմանը և զխտութեանը յարմար: Աւելի դժուար և սրամըտութիւն պահանջող խնդիրները ամեն բաժնում դասաւորած են վերջումը: Միևնոյն բաժանմունքի խնդիրները ուսանելիս աւելի դժուար աշակերտներին պէտք է առաջարկել դժուար խնդիրներ իսկ թոյլերին հեշտ խնդիրներ:

Ե. Խնդիրների պարունակութիւնը վերցրած է հասկացողութեան այն շրջանից, որ ըմբռնելի է երեխայական հասակին, ուստի և ժողովածուի սկզբիցը մինչև վերջը խնդիրները պարունակութիւնը աստիճան առ աստիճան բարդվում է: Գլխաւորապէս ուշադրութիւն է դարձրած, որ աստիճանաբար բարդվին հասկացողութիւնը:

Զ. Առաջին տասը բաժանմունքի խնդիրները այնպէս են կազմած, որ աշակերտները կարող են վճռել ընթանացի. թէպէտ դոցա կարելի է վճռել և դրաւոր, որպէս զի աշակերտները ծանօթանան խնդիրը վճռելու դասաւորութեան եղանակին: Հետեւեալ բաժանմունքների մէջ (ԺԱ.—ԺԳ.) պարտը վճռելու խնդիրներից առաջ դրած են բերանացի վճռելու խնդիրներ. բայց դրանից չպէտք է հետեացնել, որ պէտք է որևիցէ բաժնի ընթանացի բոլոր խնդիրները վճռել աշակերտների հետ և ասպա սխել զրաւորը: Բերանացի վճռելու խնդիրները աշակերտին հասկացողութիւն են տալի նոր բաժանմունքի պարունակութեան մասին և ծանօթացնում են մտածողութեան այն եղանակին, որ յարմար է այդ բաժանմունքի շրջանում: Աւելի լաւ է որ բերանացի և պարտը վճռելու խնդիրները փոփոխակի հետեեն միմեանց:

Է. Առաջին տասը բաժանմունքի մէջ գտանվում են շատ անորոշ խնդիրներ, որոնք պահանջում են թուերի լուծումն բազմապատկիչների և գումարելիների: Դոցա նպատակն է ինչպէս թուերի կազմութեան եղանակների զանազանակերպութեանը ծանօթացնելու, նոյնպէս և ուսանելի թուի բոլոր յատկութիւնները աշակերտի գիտակցութեան մէջ ամրացնելու համար:

Ը. Հետեւեալ բաժանմունքների մէջ (ԺԱ, ԺԲ, ԺԳ.) բարդ

անուանական թուերի խնդիրները առաջին հարիւրեակի սահմանում իւրաքանչիւր չափի համար առանձին են դրած, այն պատճառով, որ հեշտ լինի նոցանից ընտրութիւն անել զանազան չափերի միութեանական յարաբերութեանց համար: Ուսուցչի կամքին է թողվում այդ խնդիրների գործադրութեան դասաւորութիւնը առաջին հարիւրեակի թուերը ուսանելու ժամանակ, նոյնպէս և բարդ անուանական թուերի խնդիրների դասաւորութիւնը: Այդ երեք բաժանմունքի խնդիրները ծառայում են նախ՝ առաջին հարիւրեակի թուերը ուսանելու ժամանակ, զանազանակերպութիւն տալու համար և երկրորդ՝ վերին կարգի թուերի թուարկութիւնը ուսանելուց առաջ՝ չորս գործողութեան մեքենայական կանոններին ծանօթանալու համար:

Թ. Ժողովածուի մէջ զրաւոր վճռելու խնդիրների կարգում պատահում են երկու կամ երեք խնդիր միատեսակ պարունակութեամբ, որոնք վճռվում են միևնոյն ձևով: Այդ բանը մտքըրած է այն պատճառով, որ ուսցիչը միշտ կարող լինի առաջարկել աշակերտին դասիցը դուրս վճռելու այնպիսի խնդիրներ, որոնց նմանը իւր ներկայութեամբ վճռել է դասատան մէջ: Խնդիրների միատեսակութիւնը հարկաւոր է ոչ այն պատճառով, որ աշակերտը սովորի վճռել միանգամ իրան յայտնի եղանակով, որից ընդհակառակն պէտք է շատ զգուշանալ, այլ նորա համար, որ նա երկրորդ խնդրի վերայ տանը կրկնի ինքնուրոյն կերպով այն, ինչ որ շինել էր դասատանը բոլորովին հասկանալով և ըմբռնելով:

Ժ. Ժողովածուի այս մասի վերջումը դրած են բազմապատկութեան և չափերի աղիւսակները, որոնք հարկաւոր են աշակերտին թուարանութիւնը ուսանելու ժամանակը, նոյնպէս խնդիրները լուծելու դասաւորութեան ձևը և խնդիրների պատաստախանիքը: Երբ խնդիրների գիրքը դրվում է աշակերտի ձեռքը օգուտ քաղելու, այն ժամանակը աւելի լաւ է պատասխանիքը բաժանել գրքիցը, այդ պատճառով նոքա դրած են գրքի վերջը բոլորովին առանձին:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԻՒՐԵԱԿԻ ԹՈՒԵՐԸ

Ա.

Թ Ն Գ Ի Ր Ն Ե Ր

1—10

1. Մի երեկայ երկու տարեկան էր, իսկ նորա եղբայրը մի տարով նորանից մեծ էր: Քանի՞ տարեկան էր եղբայրը:

2. Երկու երեկայ սլառահեղին իւրեանց ընկերին և սկսեցին միասին խաղալ: Քանի՞ հոգին էի խաղում:

3. Երեկան իւր հօրիցը ստացաւ երեք կոպէկ. նորա մի կոպէկը տուեց խնձորի, իսկ մնացած փողովը առաւ երկու զրէ: Ամեն-մի զրէն ո՞րքան փող տուեց:

4. Աթուի մի ոտը կտորած էր: Քանի՞ ոտն էր ամբողջ:

5. Պատուհանումը չորս աղակի կար, բայց երեքը կտորած էր: Քանի՞սն էր ամբողջ:

6. Մի աղջկի ծառի տակիցը չորս խնձոր վերցրեց, բայց նոցա կէսը փտած էր: Քանի՞սն էր լաւ:

7. Տանտիկիկը երկու զոյգ բաժակ ունէր, նոցանից մինը կտորվեց: Քանի՞սը մնաց ամբողջ:

8. Երկու սայլում լծած էր չորս եղը: Ամեն-մի սայլում քանի՞ եղն էր լծած:

9. Երեկան չորս կոպէկ փող ունէր, որ բաղկացած էր երեք զրամից. այդ զրամներից երկուսը փոխեց մէկի

հետ, այնպէս որ նա ունեցաւ երկու միմեանց հաւասար դրամ: Առաջ նա քանի՞ կոպէկանոց դրամներ ունէր և փոխելիս քանի՞ կոպէկանոց ստացաւ:

7-10. Մի տան կային երկու տղայ և մի աղջիկ. փոքրիկ տղան մի տարեկան էր, աղջկը երեք անգամ նորանից մեծ էր, իսկ երկրորդ տղան մի տարով աղջկանիցը մեծ էր: Քանի՞ տարեկան էր երկրորդ տղան:

11. Գերդաստանի հայրը և մայրը ունէին մի տղայ և մի աղջիկ: Քանի՞ հողի կար այդ գերդաստանում և նոցանից քանի՞ն էր տղամարդ և քանի՞սը կինարմատ:

12. Մի երեխայ ունէր երկու թերթ թուղթ, իսկ միւսը երկու անգամ նորանից աւելի. երկրորդը առաջինին տուեց մի թերթ: Ամեն-մէկը այժմ քանի՞ թերթ ունի:

13. Մի ընտանիք զըռնում էր այդիումը. առաջևիցը գնում էին երկու քոյրը, նոցանից յետոյ երկու եղբայրը, իսկ ետևիցը հայրը: Քանի՞ հողի էին զըռնում:

14. Աշակերտը խնձորներ բերեց ուսումնարան. նոցանից իւր երկու ընկերին տուեց մի-մի զոյգ և իւր մօտ մնաց մի խնձոր: Նա քանի՞ խնձոր էր բերել:

15. Մի աղջիկ հինգ կոպէկ ունէր, դորանից մի կոպէկ տուեց մի աղքատի, իսկ մնացածը հաւասար բաժանեց երկու ուրիշ աղքատի: Ամեն-մի աղքատին նա քանի՞ կոպէկ տուեց:

16. Հայրը իւր աղջկանը ընծայից հինգ պատկեր. նա երեքը պահեց իւր համար, իսկ մնացածը տուեց իւր քոյրերին մի-մի հատ: Նա քանի՞ քոյր ունէր:

17. Ի՞նչպիսի հաւասար դրամներէ հետ կարելի է փոխել հինգ-կոպէկանոցը, ի՞նչպիսի երկու անհաւասար դրամի հետ, ինչպիսի երեք անհաւասար դրամի հետ և ի՞նչպիսի չորս անհաւասար դրամի հետ:

18. Աշակերտը զնաց վարժապետի մօտ և երկու ժամ պարապեց հայերէն լեզուով, մի ժամ հանգստացաւ, մի ժամ զրեց, դարձեալ մի ժամ հանգստացաւ, յետոյ մի ժամ ևս պարապեց թուաբանութիւնով ու զնաց տուն: Նա որքան ժամանակ մնաց վարժապետի մօտ:

19. Սայլումը լծած էին մի զոյգ զոմէշ և երկու զոյգ եղջ: Բոլորը քանի՞ կենդանի էին լծած:

20. Գիւղացին վեց հատ եզն ունէր. նա քաղաքը փայտ տանելու համար ամեն-մի սայլումը լծեց մի զոյգ: Քանի՞ սայլ փայտ տարաւ:

21. Մի երեխայ հինգ կոպէկ ունէր, իսկ միւսը մի կոպէկ. նոքա իւրեանց բոլոր փողովը միասին առան երկու հաց: Ամեն-մի հացը քանի՞ կոպէկ արժէր:

22. Ի՞մ մէկ զրպանումը կայ երկու խնձոր, իսկ միւսումը երկու անգամ դորանից աւելի: Քանի՞ խնձոր պէտք է երկրորդ զրպանիցս դնեմ առաջինում, որ չկուսուամ էլ հաւասար լինի և ես քանի՞ խնձոր ունեմ:

23. Երկու տանձին երկու անգամ աւելի փող տուին, քան թէ երկու սալորին: Ամեն-մի սալորը որքան արժէր, եթէ որ բոլորին տուին վեց կոպէկ:

24. Մի երեխայ առաւ մի խնձոր, իսկ միւսը երկու խնձոր հաւասար զնով և երկրորդը իւր խնձորներին երկու կոպէկ աւելի տուեց առաջինից: Ո՞րքան արժէր բոլոր երեք խնձորը:

25. Մի շաբաթը քանի՞ օր է: Շաբաթուայ մէջը բացի կիւրակէից հինգշաբթի օրն էլ տօն էր: Այդ շաբաթուայ մէջը քանի՞ հասարակ օր կար:

26. Ուսումնարանումը եօթը դասատուն կար. աշակերտը մտաւ հինգերորդ դասատունը: Նա էլի քանի՞ տարի պէտք է մնայ այդ ուսումնարանում:

27. Երեկային տունն երեք դրամ. երկուսը երեք—
կուպէկանոց, իսկ մէկը՝ մի-կուպէկանոց: Նա այդ փողերէց եր-
կու կուպէկ տուեց մատիս առաւ, իսկ մնացած փողովը
տանն առաւ. ամեն-մէկին վճարելով մի կուպէկ: Նա քանի՞
տանն առաւ:

28. Քանի՞ դրամից կարելի է եօթը կուպէկ կազմել:

29. Երեկան ամեն—մի ձեռին ունէր չորս բա-
ժակ. դոցանից երեքը նա վայր գցեց և կտորեց: Քանի՞սը
մնաց ամբողջ:

30. Մեծ եղբօրը տունն հինգ կուպէկ, իսկ փոքրին՝
նորանից երկու կուպէկ պակաս: Նորա իւրեանց բոլոր փո-
ղերովը առան չորս խնձոր: Ո՞րքան արժէք մի խնձորը:

31. Մի հաւ երեք ձու դրեց. իսկ միւսը դորանից
երկուսը աւելի: Այդ ձուաները բաժանեցին երեխանցը և
ամեն-մէկին ընկաւ երկու ձու: Քանի՞ երեխայ էին:

32. Հայրը իւր երկու որդուն հինգ խնդիր առա-
ջարկեց լուծելու և խոստացաւ, որ ամեն-մի ուղղի
վճռած խնդրի համար երկու տանն տայ: Մի որդին ստա-
ցաւ ութ տանն, իսկ միւսը՝ երկու անգամ նորանից պա-
կաս: Ամեն-մի երեխան քանի՞ խնդիր չկարողացաւ լուծել:

33. Քանի՞ օրու՞մը կարելի է սովորել զրբի ութ և-
բնուր, եթէ որ օրէնը սովորեն երկու կամ չորս երես:

34. Աշակերտի տետրակը բաղկացած էր ութ երե-
սից. դորանից երկու երես նա փչացրեց և դուրս կո-
րեց, իսկ մի երեսը գրեց: Քանի՞ մաքուր երես մնաց
տետրակու՞մը:

35. Երեխան չորս անգամ դնաց պղին և ամեն-մի
անգամու՞մ բերեց երկու խնձոր: Այդ խնձորներիցը նա իւր
երկու եղբօրը տուեց երեք-երեք խնձոր, իսկ մնացածը հա-

ւասար բաժանեց իւր երկու քրոջը: Ամեն-մի քոյրը քանի՞
խնձոր ստացաւ:

36. Մի ընտանիքի մէջ կային ութ հոգի՝ հայրը, մայ-
րը, աղերք և աղջկերք. աղերքը երկու անգամ աւելի էին
աղջկաներից: Քանի՞ աղջկի կար այդ ընտանիքի մէջ:

37. Սենեակու՞մը ութ աթոռ կար. դոցա կէսը ու-
ղարկեցին նորոգելու, բայց երկուսը բոլորովն ջարդուած
էին: Քանի՞ աթոռ մնաց սենեակու՞մը:

38. Երկու երեխայ ութ խնձոր առան. նոցանից միւսը
երեք անգամ աւելի փող տուեց քան միւսը: Ամեն-մէկը
քանի՞ խնձոր պէտք է վերցնէր:

39. Տան երկարութիւնը ութ սաժէն էր, իսկ լայ-
նութիւնը վեց սաժէն. աշակերտը դորա պատկերը քաշելու՝
երկարութիւնը թղթի վերայ նշանակեց չորս վերջով: Լայ-
նութիւնը քանի՞ վերջով պէտք է նշանակի:

40. Աշակերտը տետրակիցը դուրս գրեց ութ երես,
էլի մնաց դուրս գրելու մի երես: Քանի՞ ժամու՞մը նա բո-
լորը կ'աւարտէր, եթէ որ մի ժամու՞մը դուրս էր գրու՞մ
երեք երես:

41. Մրդավաճառը երեք թարախ ունէր, ամեն-մէ-
կի մէջը կար երեք ձմերուկ. դոցանից նա չորսը վաճառեց:
Քանի՞ ձմերուկ մնաց:

42. Մի մարդ աղքատներին ինը կուպէկ բաժանեց.
երեք հոգու ամեն-մէկին հասաւ մի կուպէկ, իսկ մնա-
ցածներին մի—մի կուպէկ նոցանից աւելի: Բոլորը քանի՞
աղքատ էին:

43. Մեծ եղբայրը ինը տարեկան է, իսկ փոքրը ե-
րեք անգամ նորանից ջահիլ է: Մեծ եղբայրը քանի՞ տա-
րով է մեծ փոքրիցը:

44. Երկու երեխայ միասին ինը դեղձ ունէին. նոցանից մինը կերաւ երկուսը, իսկ միւսը՝ երեքը և նոցա մօտ հաւասար մնաց: Ամեն-մի երեխան քանի՞ դեղձ ունէր:

45. Սենեակումը կային աթոռներ և բազկաթոռներ, բոլորը միասին ինը հատ էին, բայց աթոռները երկու անգամ աւելի էին բազկաթոռներից: Քանի՞ բազկաթոռ կար սենեակումը:

46. Մի ընտանիքի մէջ որքան տղերք կային, այնքան էլ աղջկերք կային: Ամեն-մի տղային տուին երկու խնձոր. իսկ ամեն-մի աղջկանը՝ մի խնձոր, յետոյ տեսան որ բոլոր տղերքը երեք խնձոր աւելի են ստացել աղջկներից: Քանի՞ երեխայ կար այդ ընտանիքի մէջ:

47. Երեխան ունէր մի կոպէկ. նա իւր հօրիցը ստացաւ էլի երեք հատ երեք-կոպէկանոց: Այդ բոլոր փողովը նա թուղթ առաւ և ամեն-մի թերթին տուեց մի կոպէկ: Նա քանի՞ թերթ թուղթ առաւ:

48. Երեք եղբօր տարիները ինն է: Մեծը հինգ տարեկան է, իսկ միջնակը երկու տարով նորանից փոքր է: Քանի՞ տարեկան է փոքր եղբայրը:

49. Հինգ երեխայ ծաղիկներ ցանելու համար պարտիզումը մի մարկ շինեցին, որի երկարութիւնը տասը արշն էր. յետոյ այդ մարկը իւրեանց մէջը հաւասար բաժանեցին: Ամեն-մէկին քանի՞ արշն ընկաւ:

50. Երկու երեխայ միասին տասը տանձ ունէին, երբոր նոքա հաւասար կերան իւրեանց տանձերից, այն ժամանակը մէկի մօտ մնաց մի տանձ, իսկ միւսի մօտ երեք տանձ: Ամեն-մի երեխան քանի՞ տանձ ունէր:

51. Մի տակառ տանում էր տասը վեղբօ ջուր. եթէ բանում էին նորա մի խողովակը, բոլոր ջուրը դուրս

էր թափվում երկու բոպէումը. իսկ եթէ բանում էին միւս խողովակը, բոլոր ջուրը դուրս էր թափվում հինգ բոպէումը: Առաջին խողովակից մի բոպէումը քանի՞ վեղբօ ջուր աւելի էր թափվում երկրորդից:

52. Երեք երեխայ փող վէր եկան և տասը խնձոր առան: Մինը տուեց մի կոպէկ, իսկ մնացած երկուսը տուին երկու-երկու կոպէկ: Ամեն-մի երեխան քանի՞ խնձոր պէտք է վերցնէր:

53. Մի երեխայ երկու կոպէկ ունէր, իսկ միւսը երեք. այդ փողերովը նոքա միասին տասը դեղձ առան: Ամեն մէկը իւր փողին քանի՞ դեղձ պէտք է վերցնէ:

54. Մի աշակերտի տուին երկու տետրակ, իսկ միւսին երեք. յետոյ տեսան որ երկրորդ աշակերտը երկու թերթ աւելի է ստացել առաջինից: Ամեն-մէկի տետրակները քանի՞ թերթ էին:

55. Երկու երեխայ թուաբանական խնդիրներ էին լուծում և ամեն-մի ճիշտ վճռած խնդրի համար իւրեանց հօրիցը ստանում էին երկու կակալ: Երկուսը միասին ստացան տասը կակալ. բայց առաջինը երկու կակալ պակաս ստացաւ երկրորդիցը: Նոցանից ամեն-մինը քանի՞ խնդիր էր լուծել:

56. Մրգավաճառը տասը կոպէկով տալիս է հինգ սերգէլի: Նա քանի՞ խնձոր կ'տայ տասը կոպէկի, եթէ որ խնձորը երկու անգամ արժան է սերգէլից:

57. Մի երեխայ երկու մատիտ առաւ, իսկ միւսը հինգ մատիտ, միայն երկրորդը առաջինից վեց կոպէկ աւելի տուեց: Իւրաքանչիւրը որքան փող տուեց:

58. Մի մարդ աղքատներին բաժանեց տասը կոպէկ:

երեքին տուեց երկու-երկու կուպէի. իսկ մնացածներին՝ մի-մի կուպէի Բողորը քանի՞ աղքատ էին:

59. Աշակերտը դրեցը դուրս էր դուռ՝ տեսարակի վերայ. դրբն երկու երեւոյ մտնում էր տեսարակի չորս երեսուսումը: Նա իւր տեսարակի տասը երեսը լըրեց: Պրքի քանի՞ երեսն էր դուրս դրել:

60. Յրկորդը տասը կուպէի ունէր. դորանից երկու աղքատի տուեց երկու-երկու կուպէի: Ելի քանի՞ աղքատի կարող էր նա տալ մէկ-մէկ, երկու-երկու կամ երեք-երեք կուպէի:

61. Երեխան երկու անգամ կերաւ երեք-երեք կախալ, երկուսն էլ տուեց եղբորը, իւր մօտ էլի մնաց երկու կահար: Նա ընդամենը քանի՞ կահալ ունէր:

62. Աշակերտը երկու մատիտ առաւ. ամեն-մինը երեք կուպէկով, էլի առաւ երեք քարէզրիչ, մինը մի կուպէկով. նա տուեց երկու-շայանոց: Ո՞րքան փող պէտք է յետ ստանար:

63. Թուխը ձուտեր հանեց, նոցանից երկուսը կատուն կերաւ, երեքը ուրուրը տարաւ, այլքան էլ մնաց: Թուխը քանի՞ ձուտ էր հանել:

64. Երեխան տասը կուպէի ունէր. դորանով առաւ մի քանի մատիտ, մինը երկու կուպէկով. էլի մնաց երկու կուպէի, որոնցով առաւ երկու դրիչ: Նա քանի՞ մատիտ առաւ:

65. Հայրը որդուն տուեց տասը կուպէի. նա առաւ երկու խնձոր, մինը մի կուպէկով և էլի երկու մատիտ, մինը երեք կուպէկով. իսկ մնացած փողը հաւասար բաժանեց երկու աղքատի: Ամեն-մի աղքատը ո՞րքան ստացաւ:

66. Ծառան մրդավաճառին երկու-շայի տուեց և առաւ երկու սերգեիլ. ամեն-մի շայուցն էլ երկու կուպէի յետ ստացաւ: Ամեն-մի սերգեիլը ո՞րքան արժէր:

67. Մեծ եղբայրը տասը տարեկան էր, իսկ երկրորդը եւթը տարով նորանից վեցը էր, քոյրն էլ երկու անգամ մեծ էր երկրորդիցը: Քանի՞ տարեկան էր քոյրը:

68. Եթէ մեց կահալը հաւասար բաժանենք երեխանցը, քանի՞ երեխայի կ'հասնի և ամեն-մէկին քանի՞ հատ:

69. Ինը դեղձը պէտք է բաժանել երեք երեխայի ինչպէս կ'ամենան: Ամեն-մէկին քանի՞ք կ'հասնի:

70. Տասը խնձոր հաւասար բաժանեցին մի քանի աղջկայ: Քանի՞ աղջիկ էին և քանի՞ խնձոր ընկաւ ամեն-մէկին:

71. Տասը կուպէիլ պէտքէ բաժանել երեք, չորս կամ հինգ աղքատի, ինչպէս կ'ամենան: Երեք, չորս կամ հինգ աղքատներից ամեն-մինը ո՞րքան կ'ստանայ:

72. Ութ երեխայ պէտք է կարգ-կարգ կանգնեն Բանի կարգ դուրս կ'գայ:

73. Աէս գրվանքայ հացը արժէ մի կուպէի, չորս մարդ միասին առան ութ կուպէիլի հաց և հաւասար բաժանեցին իւրեանց մէջ: Ամեն-մէկին քանի՞ գրվանքայ ընկաւ:

74. Ինչպիսի երեք, չորս կամ հինգ անհաւասար դրամներից կարելի է տասը կուպէի կազմել:

75. Աղջկերբը երեք թոկ կապեցին միմեանցից և ճյուրթի շինեցին. մի թոկը երկու արշին էր, միւսը երկու և կէս արշին, իսկ երրորդը չորս ու կէս արշին: Ճյուրթու երկարութիւնը ո՞րքան դուրս եկաւ:

76. Աշակերտը երկու թերթ թուղթ չորստակեց և տեսարակ կարեց. այդ տեսարակի մեց երեսի վերայ թարգ-

մանութիւն արեց. իսկ մնացած իւրաքանչիւր երկու երեսի վերայ դրեց երկու դաս: Նա քանի՞ դաս դրեց:

77. Մի զիւղիցը մինչև միւս զիւղը երեք վերստ էր. սայլը առաջին զիւղիցը ճանապարհ ընկաւ դէպի միւսը և մէկ ու կէս վերստ դնալիցը յետոյ վերադարձաւ. յետոյ կրկին ճանապարհ ընկաւ և հասնելով միւս զիւղը՝ նոյն օրը վերադարձաւ տուն: Սայլը այդ օրը քանի՞ վերստ մանեկաւ:

78. Երեխայի քայլը կէս արշին էր. նա սենեակի մի պատիցը միւսը հասնելու համար տասը քայլ փոխեց: Պատերի հեռաւորութիւնը որքան էր:

79. Երկու երեխայ իւրեանց մրդերը միմեանց հետ փոխեցին, մինը տուեց երեք նուռը, իսկ միւսը դորա փոխարէն տուեց ինը տանձ: Ո՞րքան արժէք ամեն-մի տանձը, եթէ որ մի նուռը արժէք մէկ ու կէս կոպէկ:

80. Ոստայնագործը մի ժամուժը պատրաստում է երկու արշին կտաւ: Նա քանի՞ արշին կ'պատրաստի չորս ու կէս ժամուժը:

81. Աշակերտը մի բոպէումը կարդում է երեսի երրորդ մասը: Նա քանի՞ բոպէումը կ'կարդայ երկու կամ երեք երես:

82. Երեխան խնձորներ բերեց ուսումնարան. դոցանից ութ ընկերի ամեն-մէկին տուեց մի խնձորի քառորդ մասը. վեց ընկերի ամեն-մէկին տուեց մի խնձորի երրորդ մասը. իւր մօտ էլի մնաց երկու խնձոր: Նա քանի՞ խնձոր էր բերել:

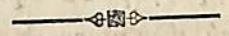
83. Աշակերտը վեց մատիտ ունէր. դոցանից երկու ընկերին տուեց մի-մի մատիտ. հինգ ընկերին էլ տուեց կէս կէս մատիտ: Նորա մօտ քանի՞ մատիտ մնաց:

84. Գիւղացին եկեղեցումը հինգ կոպէկի մօտ առաւ, մինը կէս կոպէկով և ամեն-մի պատկերի առաջը

նա մինը վառեց: Նա քանի՞ պատկերի առաջ մօտ վառեց:

85. Երեխան երեք թօկ ունէր, մէկի երկարութիւնը երկու և կէս արշին էր, միւսինը երեք և մի քառորդ արշին, իսկ երրորդինը երեք և կէս արշին. նա այդ թօկերը կապեց միմեանց ծայրից: Թօկի երկարութիւնը որքան դուրս եկաւ:

86. Հայրը իւր երեխանցը տասը թերթ թուխթ բաժանեց. մեծ տղան ստացաւ բոլոր թղթի հինգերորդ մասը. միջնակը ստացաւ մնացածի չորրորդ մասը. փոքրը ստացաւ դարձեալ մնացածի երրորդ մասը: Մնացածն էլ հաւասար բաժանեցին երկու աղջիկը: Ո՞րքան թուղթ ստացաւ ամեն-մի տղան և աղջիկը:

Բ.

Խ Ն Գ Ի Բ Ն Ե Բ

11—20

87. Վաճառականը մի արկղումը տասը կիտրոն ունէր, իսկ միւսումը դորանից մէկն աւելի: Նա առաջին արկղիցը վաճառեց վեց հատ, իսկ երկրորդիցը չորս հատ: Քանի՞ կիտրոն մնաց երկու արկղումը:

88. Երեխան ունէր 3 հատ երեք-կոպէկանոց և մի հատ երկու-կոպէկանոց: Նա այդ փողերը մանրացրեց և բաժանեց աղքատներին, ամեն-մի աղքատին ընկաւ մի կոպէկ: Նա քանի՞ աղքատի փող տուեց:

89. Տասնումին արշին քաթանից կարեցին 5 երեսիայի շապիկ, ամեն-մի շապիկի համար դնաց մի արշին.

խի մնացած քաթանիցը կարեցին սիւռոցներ ամեն-մինը 2 արշիկից: Քանի՞ սիւռոց դուրս եկաւ:

90. Ալբանիին ուղարկեցին մի գրվանքայ նաւթ առնելու. դորա համար նորան առին 3 հատ երկու-կոպէկանոց և էլն մի ուրիշ դրամ: Այդ վերջն զբաժնի քանի՞ կոպէկանոց էր, եթէ որ նաւթի գրվանքան արժէքը 11 է:

91. Առի մի թաթումը դրին 11 գրվանքայ, իսկ միւսումը 7 գրվանքայ և էլն երկու հաւասար քար և կշիւր ուղեղ կանգնեց: Արևու քարից ամեն-մինը քանի՞ գրվանքանոց էր:

92. Այգեպանը վաճառեց տասը զլում և նորա մօտ մնաց էլն երկու հատ: Նա ընդամենը քանի՞ զլում ունէր:

63. Սննեակի մէջ կար 12 աթոռ. գոցանից երկու պատերի իւրաքանչիւրի մօտ դարսած էր 5 հատ, իսկ մնացածը դարսած էր սեղանի մօտ: Քանի՞ աթոռ կար սեղանի մօտ:

94. Դասատան մէջ 4 նստարան կար. ամեն-մէկի վերայ նստում էին երեք աշակերտ: Քանի՞ աշակերտ կար դասատանը, եթէ որ մինը չէր եկել:

95. Հայրը իւր փոքր որդուն տուեց հինգ խնձոր, իսկ մեծին նորանից երկուսն աւելի և հրամայեց միւս երկու եղբայրների հետ միասին հաւասար բաժանեն: Իւրաքանչիւրին քանի՞ խնձոր կընկներ:

96. Գիւղացու կովերից երկուսը սև էին, երկուսն առաջ գոցանից աւելի մտխրադոյն էին, իսկ երեք անգամ աւելի կարմիր էին: Ընդամենը քանի՞ կով ունէր գիւղացին:

97. Երեխան զնաց ուսումնարան առաւօտեան 3 ժամին և պարապեց այնտեղ 3 ժամ: Էլն քանի՞ ժամ պէտք է մնար մինչև կես օրը:

98. Աշակերտը տարփայ մէջ երկու ամիս հիւանդ

էր, իսկ երեք ամիս արձակուրդին գիւղումն էր: Նա քանի՞ ամիս էր ուսանում:

99. Ի՞նչ մէկ դրամնումը 3 կակալ փայ, միւսումը 5, իսկ երրորդումը 4: Այդ բոլոր կակալները ես վաճառում եմ ածել ի՞նչ երկու գրվանքը հաւասարապէս: Ամեն-մի գրվանքումն քանի՞ կակալ կ'ընի:

100. Մի աղանայան ունէր 3 եղբ, իսկ միւսը երեք անգամ նորանից աւելի: Նորա վաճառում էին ապրանք տանել քաղաք, դորա համար ամեն-մի սոցրումը լծեցին մի զոյգ: Քանի՞ սոցրով տարան ապրանքը:

101. Ուսումնարանի մի դաստանդը կար 10 աշակերտ, իսկ միւսումը նոցանից 3-ը աւելի: Տնօրին առաջին դասատանիցը զնացին տուն 4 աշակերտ, իսկ երկրորդիցը 6 աշակերտ: Քանի՞ աշակերտ մնաց ուսումնարանումը:

102. Երեք երեխայի համար 13 մատիտ առան. դոցանից մէկին տուին 5 հատ, իսկ մնացածը հաւասար բաժանեցին երկուսին: Ամեն-մինը քանի՞ մատիտ ստացաւ:

103. Դասատանը 5 նստարան կար. երկուսն զմեկը նստած էին երկու-երկու աշակերտ. իսկ մնացածներն զմեկը երեք-երեք: Դասատանը ընդամենը քանի՞ աշակերտ կար:

104. Աշակերտը արձակուրդ առաւ և զնաց գիւղը իւր ծնողների մօտ. նա այնտեղ մնաց մի շաբաթ, զնալ զայլու համար էլ գործ դրեց 6 օր: Նա քանի՞ օր էր արձակուրդ ստացել:

105. Երեխան ունէր մի երկու-շայանոց և մի 3-կոպէկանոց. նա իւր հօրիցը խնդրեց էլն մի կոպէկ և այդ փողերովը առաւ երկու անտրակ հաւասար զնանի: Որքան արժէք ամեն-մի անտրակը:

106. Չորս ձի տարան պայտելու (նախելու), նոցանից

երկու ձիու երեք-երեք ոտը պայտեցին, իսկ մնացածները չորս-չորս ոտը: Ընդամենը քանի՞ պայտ գնաց:

107. Երկու շաբաթուայ մէջ բացի կիւրակի օրերը, երեք օր տօն էր, մնացած օրերումը աշակերտը թարգմանութիւն արաւ, իւրաքանչիւր 3 օրում 4 երես: Նա քանի՞ երես կարողացաւ թարգմանել այդ երկու շաբաթումը:

108. Երկու պատուհանում 14 ապակի կար, բայց նոցանից մէկում երկու ապակի աւելի էր միւսից: ամեն-մի պատուհանում քանի՞ ապակի կար:

109. Դասատան մէջ 14 աշակերտ կար, մի աշակերտ էլ նոր մտաւ. այդ բոլորովին տեղաւորեցին 5 նստարանի վերայ: Իւրաքանչիւր նստարանի վերայ քանի՞ աշակերտ նստեց:

110. Երկու սայլապան ապրանք էին տանում քաղաք. նոցանից մինը ունէր 3 սայլ, ամեն-մէկումը լծած էր 3 ձի. միւսը ունէր նոյնպէս 3 սայլ, բայց ամեն-մէկումը լծած էր երկու ձի: Ընդամենը քանի՞ ձի էր լծած:

111. Մի կին 13 մսխալ թել առաւ. ամեն-մի լոտը 3 կոպէկով և տուեց երեք-շալանոց: Նա քանի՞ կոպէկ պէտք է յետ ստանար:

112. Խոհանոցի տակաւոր տանում էր 15 վեդրօ ջուր. նորա մէջը արդէն կար 3 վեդրօ: Ջրբերը քանի՞ անգամ պէտք է 2 վեդրօ ջուր ածէր, որ տակաւոր լրվէր:

113. Աշակերտը 15 երեսից արտադրել էր 7 երես և մնացածը կամենում էր արտադրել 2 ժամումը: Իւրաքանչիւր ժամումը որքան պէտք է արտադրէր:

114. Երեք-շալանոցը որպիսի 3 հաւասար դրամի հետ կարելի է փոխել. որպիսի՞ 5 անհաւասար դրամի հետ, որպիսի՞ 3 անհաւասար դրամի հետ, որպիսի՞ 4 անհաւասար դրամի հետ, որպիսի՞ 5 հաւասար դրամի հետ:

115. Երեխային 15 կոպէկ տուին, որ խնձոր առնի, բայց առնելիս մի կոպէկ պակասեց, այդ պատճառով միայն 7 խնձոր առաւ: Նա քանի՞ կոպէկ յետ բերեց:

116. Ես ունիմ 2 հատ երեք-կոպէկանոց և 2 հատ 5-կոպէկանոց: Այդ բոլորը քանի՞ կոպէկ է անում:

117. Երեխան 16 սալոր ունէր. դոցանից նա 5-ը կերաւ, 2-ը անպիտան էին, դէն գցեց, իսկ մնացածը հաւասար բաժանեց 3 ընկերին: Իւրաքանչիւր ընկերը քանի՞ սալոր ստացաւ:

118. Մրդավաճառը 16 դեղձ գնեց, զոյգը մի կոպէկով, իսկ ինքը վաճառեց ամեն-մի 4 հատը 3 կոպէկով: Նա ընդամենը որքան աշխատեց:

119. Աշակերտը 16 քարեգրիչ առաւ. իւրաքանչիւր 4 հատը 3 կոպէկով, ինքը վաճառողը 8 հատին տուել էր 5 կոպէկ: Նա որքան աշխատեց դորանում:

120. Պղնձէ լարի արշինը արժէր 16 կոպէկ. մի վանդակ կարկատելու համար արհեստաւորը դործ դրեց այդ լարից 9 վերշոկ, շինելու վարձ էլ ստացաւ 6 կոպէկ: Վանդակի կարկատանը որքան նստեց:

121. Մի երեխայ 12 գրիչ առաւ, իսկ միւսը 16 և երկրորդը իւր գրիչներին երկու կոպէկ աւելի տուեց առջևից: Նոցանից իւրաքանչիւրը որքան տուեց իւր գրիչներին:

122. Ես ունիմ 3 հատ 5-կոպէկանոց և 2 հատ մի-կոպէկանոց. այդ բոլոր փողովը գնեցի 3 խնձոր, ամեն-մինը 3 կոպէկով և տանձեր, ամեն-մինը 2 կոպէկով: Ես քանի՞ տանձ գնեցի:

123. Աշակերտը 17 թերթ թղթից տետրակներ կարեց, որոնց մի հատը 5 թերթից էր. իսկ մնացածները ամեն-մինը 3 թերթից: Ընդամենը քանի՞ տետրակ դուրս եկաւ:

124. Դասատան 5 նստարանի վերայ կար 17 աշակերտ անհաւասարապէս նստած: Ամեն-մի նստարանի վերայ քանի՞ հոգի կար:

125. Աշակերտը 17 հոգեկ ունէր. նա կամենում էր առնել 3 քարէզրիչ. մինը 3 կողէկով և 3 մանտին մինը 4 հոպէկով: Ո՞րքան փող չկապկասեր դորա համար:

126. Սրբօրնին տուէին մի հատ կրկու-շայանոց, մի հատ 5-կողէկանոց և մի հատ 3-կողէկանոց, որ 6 տանձ առնի. նա ամեն-մի տանձին տուեց 3 կոպէկ: Ո՞րքան փող յետ բերեց:

127. Երկրան 18 ծիրան ունէր, զոցանից մի քանի հատ կերաւ. Իսկ Խնացածը հաւատար քաժանեց իւր 4 ընկերին և ամեն-մէկին ընկաւ 3 ծիրան: Ինքը քանի՞ հատ կերաւ:

128. Գիւղացի կինը գործեց 9 զոյգ գուլայ. օրէնը մի հատ: Նա քանի՞ շօքաթում և օրում զործեց բոլոր գուլաները:

129. Եղբայրը 18 կոպէկով առաւ 3 նուռը, իսկ քոյրը 12 կոպէկով առաւ 6 խնձոր. յետոյ քոյրը խնդրեց եղբորից, որ մի նուռը փոխի խնձորների հետ: Նա քանի՞ խնձոր պէտք է տար եղբորը մի նուռն փոխարէն:

130. Գիւղացին գնեց 3 սաժէն թոկ, արշինը 2 կոպէկով: Նա որքան տուեց թոկին:

131. Իմ ծանօթի դահլիճումը դարսած էր 12 աթոռ, գրասենեակումը 3 անգամ դորանից պակաս, իսկ ննջարանումը 6 անգամ դորանից պակաս: Նորա տանը քանի՞ աթոռ կար:

132. Մի երեխայ առաւ 2 խնձոր և 3 տանձ և այդ բոլորին տուեց 16 կոպէկ, իսկ միւսը միւլնոյն խնձորիցը առաւ 3 հատ և տանձիցը նոյնպէս 3 հատ և տուեց 18 կոպէկ: Ամեն-մի խնձորը և տանձը որքան արժէր:

133. Երկու սենակում դարսած էր 18 աթոռ, այն դահլիճումը երկու անգամ աւելի էր, քան գրասենեակումը: Ամեն-մի սենեակումը քանի՞ աթոռ կար:

134. Տանտիկինը դիւժին ու կես ավսէ ունէր. դոցանից 7-ը կոտրվեց: Նա քանի՞ ավսէ պէտք է առնէր, որ մի դիւժինը լրանար:

135. Մի կին 19 կոպէկ ունէր. եկեղեցուցը դուրս գալիս նա ամեն-մի աղքատի տուեց 2 կոպէկ. իսկ վերջինին տուեց մնացած մի կոպէկը: Նա քանի՞ աղքատի փող բաժանեց:

136. Աղեպանը թոյլ տուեց մի քանի երեխայի չորս-չորս վարունկ քաղել: Նորա քաղեցին 19 վարունկ և տեսան որ 3 հատ աւելի են քաղել: Քանի՞ երեխայ էին:

137. Մեծ եղբոր բարձրութիւնը 1 արշին և 3 վերջոկ էր, իսկ փոքրը նորանից 5 վերջոկ ցածր էր: Ո՞րքան էր փոքր եղբոր բարձրութիւնը:

138. Իմ զրպանումը մի քանի կոպէկ կայ. եթէ այնտեղ գնեմ էլի այնքան կոպէկ, ինչքան որ կայ և դարձեալ 5 կոպէկ, այն ժամանակը կ'դառնայ 19 կոպէկ: Քանի՞ կոպէկ կայ զրպանումս:

139. Մրդախաճատի մի թաքախաւմը 10 խնձոր կար, իսկ միւսումը 9-ը. նա երկրորդ թաքախաւմը էլի գրեց մի խնձոր և բոլորը վաճառեց, ասար 5 կոպէկով: Նա որքան փող ստացաւ:

140. Երեխան 2 հատ երկու-շայանոց ունէր. զոցանոյ նով նա առաւ 4 քարէզրիչ, մինը 2 կոպէկով և 4 մանտի, մինը 3 կոպէկով: Նորա մօա որքան փող մնաց:

141. Տանտիկինը 3 հաւ ունէր, նոցանից մինը հանեց 10 ձուտ, երկրորդը դորանից չորսը պակաս, իսկ երրորդը երկրորդից 2-ը պակաս: Ընդամենը քանի՞ ձուտ ունէր տանտիկինը:

142. Մեծ եղբայրը 20 տարեկան էր, ամենից փոքր քոյրը նորանից 5 անգամ փոքր էր, իսկ միջնակ քոյրը 3 անգամ մեծ էր փոքրիցը: Միջնակ քոյրը եղբորիցը քանի՞ տարով էր փոքր:

143. Մի մարդ 4 մանեթ փող ուղարկեց փոստայով. դորա համար նա պէտք է քաշի փող տար 10 կոպէկ, տոմսակի փող 5 կոպէկ և խրաքանչիւր մանեթի ապահովութեան փող 1 կոպէկ: Նա տուեց մի ապաստանոց: Ո՞րքան պէտք է յետ ստանար:

144. Երեկան խրաքանչիւր շաբաթ իւր մօրիցը ստանում էր 20 կոպէկ և ուսումնարան զնալիս օրէնը ստանում էր 3 կոպէկի հաց: Նա ո՞րքան փող յետ կ'ըցէր 5 շաբաթումը, եթէ որ կիւրակի օրերը հաց չ'էր առնում:

145. Մի մարդ 4 որդի ունէր. նա մեծ որդուն տուեց 20 կոպէկ և հրամայեց առնել այնքան խնձոր, որ խրաքանչիւր փոքր եղբայրը մի խնձոր պահաս ստանայ իւր մեծիցը և որ ամենիցը փոքրին ընկնի 1 խնձոր: Քանի՞ խնձոր պէտք էր առնել և ամեն-մինը ո՞րքան կ'արժենար:

146. Չիուն օրէնը տալիս են 2 դարնց դարի: Քանի՞ շաբաթ և օր կ'բաւականանայ նորան 2 չեափերիկ և 4 դարնց դարին:

147. Մեծ եղբոր բարձրութիւնը 1 արշին և 4 վերջոկ է, իսկ փոքրը 6 վերջոկ ցածր է նորանից: Ո՞րքան է փոքրի բարձրութիւնը:

148. Բազի երկարութիւնը 6 սաժէն և 2 արշին էր. նորա երկարութեամբ դարսեցին 4 տախտակ, որոնցից երկուսի երկարութիւնը չորս-չորս արշին էր. միւս երկուսն էլ միմեանց հաւասար էին: Ո՞րքան էր վերջին խրաքանչիւր տախտակի երկարութիւնը:

149. Երեկերը ճլորթու համար միմեանց ծայրից կապեցին երեք թռիկ, որոնց մէկի երկարութիւնը 4 արշին էր, միւսինը 7 արշին, երրորդինը 3 սաժէն: Ո՞րքան դուրս կ'լաւ ճլորթու երկարութիւնը:

150. Մրգավաճառը ծիրան առաւ, խրաքանչիւր 5 հատը 3 կոպէկով. իսկ ինքը վաճառում էր 4 հատը 4 կոպէկով: Նա վաճառեց 20 հատ: Ո՞րքան աշխատեց դորա մէջ:

151. Հայրը իւր որդուն 12 կակալ տուեց և խօստացաւ նորան տալ էլի այնքան անգամ 3 կակալ, որքան անգամ նա կարողանայ 12 կակալը հաւասար բաժիններ անել: Որդին էլի քանի՞ կակալ կարող է ստանալ հօրիցը:

152. Քանի՞ հաւասար կտոր կարելի է անել 18 արշին մահուտը և քանի՞ արշին կ'լինի ամեն-մի կտորը:

153. Քանի՞ տանձ կարելի է առնել 16 կոպէկով, եթէ որ տանձերի դինը հաւասար լինի:

154. Հինգ աղքատի պէտք է բաժանել 19 կոպէկ ում ինչքան կամենան: Ամեն-մինը քանի՞ կոպէկ կարող է ստանալ:

155. Նստարանների վերայ պէտք է տեղաւորել 20 երեխայ հաւասարապէս: Քանի՞ նստարան պէտք է լինի և խրաքանչիւրի վերայ քանի՞ երեխայ:

156. Մի ապաստանոցը ո՞րպիսի հաւասար դրամների է հաւասար, ո՞րպիսի երկու անհաւասար դրամի, ո՞րպիսի երեք անհաւասար դրամի, ո՞րպիսի 4 անհաւասար դրամի, ո՞րպիսի 5 անհաւասարի և ո՞րպիսի 6 անհաւասարի:

157. Երկու երեխայ ձեռնափայտ առան, մէկինը եւրք քառորդ արշին էր, իսկ միւսինը 14 վերջոկ: Որի՞ փայտն էր երկայն և ո՞րքան:

158. Բազի երկարութիւնը քուչայի կողմից 16 արշին է: Այդ տարածութեան կէսը բռնում է տունը, ութ-

երորդ մասը նորա կողքի դուռը, չորրորդ մասը բազի դուռը, իսկ մնացածը չափարը: Ո՞րքան է չափարի երկարութիւնը:

159. Զրբերի տակառոււմը կար 20 վեղրօ ջուր, որի հինգերորդ մասը նա տուեց առաջին տանը, չորրորդ մասը երկրորդ տանը, երրորդ տանը տուեց 6 վեղրօ, իսկ մնացածը տուեց չորրորդ տանը: Նա ո՞րքան ջուր տուեց վերջին տանը:

160. Ուսումնարանոււմը իւրաքանչիւր երեխային ձաշի ժամանակը տալիս են մի-երրորդական զրվանքայ հաց: Քանի՞ երեխայ կային սեղան նստած, եթէ որ ընդամենը դարսած էր 6 զրվանքայ հաց:

161. Վարժապետը աշակերտներին 18 թերթ թուղթ բաժանեց հետեւեալ կերպով. մէկին տուեց բոլորի վեցերորդ մասը, միւսին մնացածի հինգերորդ մասը. երրորդին մնացածի չորրորդ մասը. իսկ մնացած թուղթը բաժանեց 3 աշակերտի հաւասարապէս: Ամեն—մի աշակերտը քանի՞ թերթ ստացաւ:

162. Մի սեղանի երկարութիւնը 17 վերշոկ է, իսկ միւսինը կէս արշին: Առաջինը ո՞րքան է աւելի երկրորդից:

163. Հայրը 20 կակալ ունէր. դոցանից մի որդուն տուեց բոլոր կակալն տասերորդ մասը. միւսին տուեց մնացածի երրորդ մասը. իսկ ինչ որ մնաց այն էլ հաւասար բաժանեց երեք աղջկանը: Ամեն-մէկին քանի՞ կակալ ընկաւ:

164. Վարժապետը աշակերտին մի քանի թերթ թուղթ տուեց և հրամայեց նորա կէսը տալ իւր ընկերին, իսկ մնացածից շինել երկու տետրակ, ամեն-մինը 4 թերթից: Աշակերտը քանի՞ թերթ թուղթ ստացաւ:

Գ.

Խ Ն Գ Ի Ր Ն Ե Ր

21—30

165. Խոհարարը ունէր երկու անդամ 10 ձու և էլի մի ձու: դոցանից առաջին օրը նա դործ դրեց 8 հատ, իսկ երկրորդ օրը 9 հատ: Քանի՞ ձու մնաց:

166. Ճանապարհորդը 3 շաբաթ ման եկաւ. 8 օր նա մանեկաւ շողենուով, 7 օր երկաթուղով, իսկ մնացածը ձիով: Նա քանի՞ օր մանեկաւ ձիով:

167. Թոկի երկարութիւնը 7 սաժէն էր. նորանից 5 արշին կտրեցին ձին կտակու. համար, 8 արշին ձորթու համար, իսկ մնացածը բազումը կտակցին լուածը փռելու համար: Լուացքի թոկի երկարութիւնը ո՞րքան էր:

168. Այդիոււմը 21 ծառ կար. նոցանից ուրբան կենասի էին, այնքան էլ տանձի էին. մի քանիսն էլ խնձորի և 4 հատ ծիրանի: Քանի՞ ծառ կար իւրաքանչիւր տեսակից:

169. Դասատանը 21 աշակերտ կար, մինն էլ նոր մտաւ. նորա հաւասարապէս տեղաւորվեցան 11 նստարանի վերայ: Ամեն-մի նստարանի վերայ քանի՞ աշակերտ նստեց:

170. Մրգովաճառը մի թաբախում ունէր 12 խնձոր, իսկ միւսում 10-ը: Նա բոլոր խնձորները վաճառեց ամեն-մի դոյրը 1 կոպէկով: Նա բոլոր խնձորները որքանով վաճառեց:

171. Մի մարդ ունէր 2 չեովերիկ և 6 գարնց դարի. որից նա իւր ձիուն օրէնը տալիս էր 3 գարնց: Նորա մօտ ուրբան գարի կ'մնար 6 օրից յետոյ:

172. Քանի՞ կոպէկ որ ունեւ, եթէ այնքան էլ ա-

ւելացնեմ և բացի դորանից էլե ստանամ 8 կուպէկ. այն ժամանակը ես կ'ունենամ 22 կուպէկ: Ես որքան փող ունեմ:

173. Մտան առաջի երկու ամսումը ստացաւ Հինգ-հինգ մանէթ. իսկ վերջի երկու ամսումը վեց-վեց մանէթ, մի մանէթ էլ ընծայ ստացաւ: Նա որքան փող վերցրեց այդ չորս ամսումը:

174. Չրհորհի խորութիւնը 7 սաժէն և 2 արշին էր, նորանից ջուր հանելու համար երեք թոկ կապեցին միմեանց ծայրից. մի թոկի երկարութիւնը 8 արշին էր, միւսինը 7 արշին, իսկ երրորդինը 6 արշին: Ելե որքան թոկ էր պահասում:

175. Գիւղեցը մինչև քաղաքը 23 վերստ էր: Գիւղացին 2 ժամումը ոտով գնաց 8 վերստ, իսկ մնացած ճանապարհը գնաց սայրով, ամեն-մի ժամումը 5 վերստ: Նա քանի՞ ժամ էր ճանապարհ գնում:

176. Այգիումը 23 մարկ կար. մի քանիսումը ցանած էր վարունկ. միւսներումը կանաչի, իսկ մնացածներումը գետնախնձոր: Ամեն-մի տեսակ բուսեղէնը քանի՞ մարկ էր բռնում:

177. Հայրը որդուն տուեց 8 հատ 3-կուպէկանոց և հրամայեց առնել մի քանի մատիտ, ամեն-մինը 4 կուպէկով: Քանի՞ մատիտ առաւ որդին, եթէ որ 4 կուպէկ էլ յետ բերեց:

178. Երեխան 24 կակալ ունէր, զոցանից նա երեք ընկերին տուեց երեք-երեք հատ, իսկ մնացածը հաւասար բաժանեց միւս 3 ընկերին: Վերջիններից ամեն-մինը որքան ստացաւ:

179. Հայրը իւր 4 որդուն տուեց 24 տանձ և հրամայեց այնպէս բաժանել, որ իւրաքանչիւր մէծը իւր փոքրեցը 2 տանձ աւելի վերցնի: Ամեն-մէկին քանի՞ տանձ կընկնէր:

180. Երեք աշակերտ միասին առան 24 գրիչ. նոցանից մինը դորա համար տուեց 3 կուպէկ, միւսը 4 կուպէկ, իսկ երրորդը 5 կուպէկ: Ամեն-մինը քանի՞ գրիչ պէտք է վերցնի:

181. Մի մարդ ունէր 3 չեովերիկ զարի, որ նորա ձիաները կերան 4 օրումը. իւրաքանչիւր 3 ձին օրէնը ուտում էր 2 զարնց: Ընդամենը քանի՞ ձի ունէր նա:

182. Ոսկերիչը 8 լոտ ոսկուց շինեց մի քանի մատանի. ամեն-մէկի վերայ գնաց 6 մոխալ ոսկի և նա իւրաքանչիւր մատանին վաճառեց 5 մանէթով: Նա ընդամենը որքան փող ստացաւ:

183. Մշակը իւրաքանչիւր երեք օրում աշխատում է 2 մանէթ, իսկ 6 օրում միտում է 3 մանէթ: Նա որքան փող յետ կ'դցի 24 օրում:

184. Գասառանը 5 նստարան կայ. երեք նստարաններից ամեն-մէկի վերայ կայ 7 աշակերտ. մէկի վերայ էլ կայ 3 աշակերտ, իսկ վերջինի վերայ 1 աշակերտ: Ընդամենը քանի՞ աշակերտ կայ այդ գասառանը:

185. Մի աշակերտ ունէր 5 հատ 5-կուպէկանոց, իսկ միւսը 8 հատ 3-կուպէկանոց: Նոցանից ո՞վ աւելի ունէր և որքան:

186. Մի տեղ կային 25 հոգի աղամարդիք, կանայք և երեխայք: Տղամարդիքը 2 անգամ աւելի էին կանանցից, իսկ երեխայքը 10 հոգի էին: Քանի՞ աղամարդ և քանի՞ կին կար այնտեղ:

187. Չորս երեխայի համար շոր կարեցին: Իւրաքանչիւրի վարտիկի համար գնաց 1 արշին մահուտ, սերտուկի և ժլլետի համար 2 արշին, վերարկուի համար 3 արշին. 1 արշին էլ գնաց բոլորի զղակներին համար: Ընդամենը քանի՞ արշին մահուտ գնաց:

188. Հայրը իւր երեք որդկերանցը տուեց 25 կուպէկ

և հրամայեց բաժանել իւրեանց մէջ այնպէս, որ փոքրը 5 կոպէկ պահաս ստանայ միջնակից, իսկ միջնակը և մեծը հաւասար ստանան: Ամեն-մինը քանի՞ կոպէկ ստացաւ:

189. Երկու զրազիր 25 կոպէկով մի թուղթ արտագրեցին: Նոցանից մինը արտագրեց 2 ժամ, իսկ միւսը 3 ժամ: Իւրաքանչիւրը սրբան փող պէտք է վերցնի:

190. Հիւսնին պատուիրեցին, որ 26 մանէթի բաղկաթոռներ շինի: Վոցա համար նա զործ գրեց 14 մանէթի փայտ, 4 մանէթի ներկ և ամեն-մի բաղկաթոռ շինելու վարձ վերցրեց 2 մանէթ: Ընդամենը քանի՞ բաղկաթոռ շինեց:

191. Երկու երեխայ միասին առան 26 հատ ծիրան. մինը առեց 5 կոպէկ, իսկ միւսը 8 կոպէկ: Ամեն-մէկը քանի՞ հատ պէտք է վերցնի իւր առած փողը համար:

192. Մի մարդ ունէր երկու տեսակ ալիւր. առաջին տեսակից 9 զրվանքայ, զրվանքան 2-կոպէկանոց. երկրորդ տեսակից 4 զրվանքայ, զրվանքան 1-կոպէկանոց. նա այդ ալիւրները խառնեց միմեանց հետ: Խառնած ալիւրի ամեն մի զրվանքան սրբանով պէտք է վաճառի, որ բոլորի մէջը աշխատի 4 կոպէկ:

193. Պատաստանը 26 աշակերտ կար, որոնք տեղաւորված էին 6 նստարանի վերայ այնպէս, որ առաջինի և երկրորդի վերայ իրար հաւասար, իսկ մնացած չորսի վերայ նոյնպէս իրար հաւասար, իւրաքանչիւր նստարանի վերայ քանի՞ աշակերտ կար:

194. Մի զիւղացի առեց միւսին 9 տոպրակ ալիւր. ամեն-մի տոպրակի ալիւրը արժէր 3 մանէթ, իսկ միւսը դորա փոխարէն առեց 13 տոպրակ դարի, որի ամեն-մի տոպրակը արժէր 2 մանէթ: Երկրորդ զիւղացին էլ սրբան պէտք է վճարի առաջինին:

195. Առաջի դաստանը 5 նստարան կար, իւրաքանչիւրի վերայ 5 աշակերտ, իսկ երկրորդումը 11 նստարան, իւրաքանչիւրի վերայ 2 աշակերտ: Քննութիւնից յետոյ առաջին դաստանը մնացին 4 աշակերտ, իսկ երկրորդումը 6 աշակերտ: Ընդամենը քանի՞ աշակերտ կայ այժմ երկրորդ դաստանը:

196. Մի մարդ ունէր 27 ձի. օրէնը սրբան գարի էր գնում նոցա համար, եթէ որ նա իւրաքանչիւր 9 ձիուն օրէնը տալիս էր 8 դարնց:

197. Մի մարդ առաւօտը 8 ժամին փոտայով ճանապարհ ընկաւ մի իջևանից և առաջին ժամում գնաց 9 վերստ, իսկ մնացած ճանապարհը վերջացրեց, իւրաքանչիւր ժամում գնալով 6 վերստ: Նա քանի՞ ժամումը հասաւ միւս իջևանը. եթէ որ երկու իջևանների հեռաւորութիւնը 27 վերստ էր:

198. Չափկին 7 աղջիկ ձու էին խաղում. նոցանից ամեն-մինը ունէր 4 ձու: Խաղալիս 3 ձու կորսվեց և երկու աղջիկ իւրեանց ձուանները տանուլ առին, տանողների ձուաներն էլ հաւասար դարձան: Տանողներից իւրաքանչիւրը քանի՞ ձու ունեցաւ:

199. Քսանկուսի չեփերիկ ալիւրը ածած էր հաւասար տոպրակների մէջ. ամեն-մէկում 4 չեփերիկ և իւրաքանչիւր տոպրակի ալիւրը արժէր 3 մանէթ: Ո՞րքան արժէր բոլոր ալիւրը:

200. Տանտիկինը երկու դիւժին և 4 հատ զգալ ունէր: Նա հիւրերի համար սեղաններ պատրաստեց և ամեն մէկի վերայ դրեց 7 զգալ: Նա քանի՞ սեղան էր պատրաստել:

201. Պետերբուրգից մինչև Պետերհոֆ 28 վերստ է: Ուսումնարանի աշակերտները ճանապարհ ընկան դէպի Պե-

տերհոֆ կէսօրից յետոյ 4 ժամին. նորա զնում էին մի ժամուամբ 4 վերստ. 6 ժամից մինչև 8 ժամը հանդատացան, յետոյ զնալով մինչև 10 ժամը, ճանապարհին քրնեցին և կրկին ճանապարհ ընկան առաւօտեան 8 ժամին: Նորա օր ժամին հառան Պետերհոֆ և ընդամենը քանի՞ ժամ էին ճանապարհին:

202. Մի տեղ թնդանօթներ կային, դոցա բերելու համար լծեցին 14 զոյգ ձի, ամեն-մի թնդանօթի համար 4 ձի: Քանի՞ թնդանօթ էր:

203 Մի աղջկ 7 թերթ թուղթ չորստակեց և տետրակներ կարեց. տետրակի 2 թուղթը կազմ դառաւ: Այդ տետրակի մէջ նա դուրս գրեց 4 տպած երես հայերէնից. ամեն-մի տպած երեսի համար զնաց 3 թուղթ. յետոյ գրեց 6 խնդիր. ամեն-մինը մի թղթի վերայ. իսկ մնացած թղթի վերայ նա գրեց 4 հայերէն դաս: Ամեն մի դասը գրելու համար քանի՞ երես թուղթ էր զնում:

204. Փետրվար ամսին 9 օր ցուրտ էր, 8 օր տաք ու պարզ, իսկ մնացած օրերը անձրև էր գալի: Քանի՞ օր էր անձրև գալի:

205. Երեք հիւան իւրեանց աշխատանքի համար մի ասին ստացան 29 մանէթ. որից մի մանէթ մնիսեցին, իսկ մնացածը իւրեանց մէջը բաժանեցին: Ամեն-մինը օրքան ստացաւ, եթէ որ մինը բանել էր 3 օր, միւսը 5 օր, իսկ երրորդը 6 օր:

206. Պատիցը պատկերներ էին քաշարած՝ 3 կարգ չորս-չորս հատ, 3 կարգ երեք-երեք հատ, 3 կարգ երկու-երկու հատ. բացի դոցանից վերերը և ներքերը մի-մի հատ: Ընդամենը քանի՞ պատկեր էր քաշարած:

207. Տանը 29 աթոռ կար. դոցանից ննջարանումը

5 հատ, իսկ մնացածը դարսած էր գահչիճումը և գրասենեակումը և գահչիճի աթոռները երկու անգամ աւելի էին գրասենեակի աթոռներից: Ամեն-մի սենեակումը քանի՞ աթոռ կար:

208. Մի մարդ գիմնազնօնումը մնացել էր 7 տարի, Համալսարանումը, զննուորական և քաղաքական ծառայութեանց մէջ չորս-չորս տարի. յետոյ ծառայութիւնից դուրս էր եկել: Նա քանի՞ տարեկան էր ծառայութիւնը թողել, եթէ որ գիմնազնօն մտնելիս 11 տարեկան էր եղել:

209. Աշակերտը 8 մատիտ զնեց և վճարեց երկու-չայանոցներ. նա ամեն-մի երկու-չայանոցից յետ էր ստանում 2 կոպէկ: Ամեն-մի մատիտին նա օրքան փող տուեց, եթէ որ ընդամենը յետ ստացաւ 6 կոպէկ:

210. Գիւղացին մշակ վարձեց ամսէնը 2 մանէթով. այդ մշակը մասը-մասը ստացել էր 8 մանէթ: Մի տարի և 3 ամսից յետոյ նա դուրս զնաց և իւր վարձումը ստացաւ 13 մանէթ փող և մնացածին շոր: Նորա ստացած շորը օրքան արժէր:

211. Ծառի վերայ նստած էին 20 աղաւ. յետոյ էլի եկան նորանց մօտ երկու անգամ 5 աղաւ: Նրկու որսորդ միասին հրացաններն արձակեցին, 3 հատ սպանեցին և 4 անգամ դոցա չափ վերաւորեցին: Քանի՞ աղաւ թռաւ:

212. Հայրը իւր երեք որդուն 30 կոպէկ տուեց և հրամայեց այնպէս բաժանել, որ ամեն-մի վաքրը իւր մեծիցը 5 կոպէկ պակաս վերցնի: Խրաքանչեւրը քանի՞ կոպէկ ստացաւ:

213. Գիւղացի կինը երեք քթոց ձու տարաւ քաղաք վաճառելու. երկուսի մէջը կար մի-մի դիւժին, իսկ երրորդումը կէս դիւժին: Նա վաճառեց իւրաքանչեւր 10 հատը երկու-չայով: Բոլոր ձուաները օրքանով վաճառեց:

214. Մի մարդ առաւ 4 լոտ եւ 2 մեխալ թել, ամեն-մի լոտը 6 կոպէկով. նա տուեց 2 հատ երեք-շայտնոց: Ո՞րքան փող պէտք է յետ ստանար:

215. Մշակը մի ամսուայ մէջ որքան պարապ մնաց, 5 անգամ նորա չափ բանեց: Ընդամենը քանի՞ օր բանեց:

216. Երկու երեխայ պատշգամբը չափում էին փայտերով, մէկի փայտը 4 արշին էր, միւսինը 5 արշին էր: Առաջինը պատշգամբի մի ծայրից իւր փայտը դրեց 3 անգամ, իսկ երկրորդը միւս ծայրիցը իւր փայտը դրեց 2 անգամ եւ այդ փայտերի մէջ էլի մնաց 2 սաժէն եւ 2 արշին տարածութիւն: Պատշգամբի երկարութիւնը քանի՞ սաժէն էր:

217. Մի երեխայ ասում էր «Եթէ ինձ տան 10 կահալ, այն ժամանակը ես այնքան կ'ունենեամ, ինչքան որ իմ եղբայրը, իսկ եթէ տան 25 կահալ, այն ժամանակը ես երկու անգամ աւելի կ'ունենեամ եղբորիցս»: Նոյանից ամեն մինը քանի՞ կահալ ունէր:

218. Մանրում-ծախողը գնեց 6 մատիտ, ամեն-մինը 5 կոպէկով եւ էլի մի քանի հատ ուրիշ մատիտ, ամեն-մինը 4 կոպէկով, իսկ ինքը վաճառեց մինը 6 կոպէկով եւ բոլորի մէջ աշխատեց 30 կոպէկ: Բոլորը քանի՞ մատիտ էր:

219. Հինգ-շայտնոցը կամենում եմ մանրացնել: Քանի՞ հատ եւ ի՞նչպիսի մանր գրամներ կ'տան:

220. Հայրը իւր որդուն տուեց 24 կահալ եւ խոտացաւ տալ նորան այնքան անգամ 3 կոպէկ. որքան տեսակ նա կարողանայ կահալները հաւասար բաժանել: Ո՞րպիսի բաժիններ արաւ որդին, եթէ որ նա ստացաւ հօրիցը 24 կոպէկ:

221. Այդ լուսնը նստած էին 30 երեխայ նստարանների վերայ հաւասարապէս: Քանի՞ նստարան կար այդ լուսնը եւ ամեն-մէկի վերայ քանի՞ երեխայ էր նստած:

222. Պէտք է 28 ծառ տնկել հաւասար խմբերով: Քանի՞ խումբ դուրս կ'գայ եւ իւրաքանչիւրի մէջ քանի՞ ծառ կ'ընին:

223. 29 արշին թռկը 4 կտոր արին: Իւրաքանչիւր կտորը քանի՞ արշին դուրս եկաւ:

224. Խոհարարը 30 կոպէկ ունէր ձեռքին: Այդ փողը կէսը նա տուեց վարունկի, որի 10 հատը արժէր 5 կոպէկ. մնացած փողը երրորդ մասը տուեց զեանախնձորի, իսկ զորանից յետոյ մնացած փողով գնեց ձուաներ. ամեն-մինը 2 կոպէկով: Նա քանի՞ վարունկ առաւ եւ քանի՞ ձու:

225. Չինորաները 30 ձուկը բռնեցին, որոնց հինգերորդ մասը կարմրախայտ էր, մնացածի չորրորդ մասը կապոյտ էր. իսկ միւս մնացածի կէսը մուրձայ էր եւ կէսը փիչխուլ: Իւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ ձուկն էին բռնել:

226. Վեց երեխայ միասին 30 տանձ առան եւ բաժանեցին այնպէս, որ մինը վերջրեց բոլոր տանձի երրորդ մասը, միւսը հինգերորդ մասը, երրորդը վեցերորդ մասը. իսկ մնացածը միւս երեխերը հաւասար բաժանեցին իւրեանց մէջ: Իւրաքանչիւրը քանի՞ տանձ ստացաւ:

227. Մի մարդ կէս դիւժին սեղանի զղալ առաւ եւ կէս դիւժին թէյի զղալ. ամեն-մի սեղանի զղալին տուեց 3 մանէթ, իսկ ամեն-մի թէյի զղալին 2 մանէթ: Բոլոր զղալները որքան արժէին:

228. Մի երեխայ Յունիս ամսի հինգերորդ մասը մնաց ամառանոցում ծանօթների մօտ, վեցերորդ մասը մնաց քաղաքում, տասներորդ մասը ձանապարհին էր, իսկ մնացած ժամանակը անցկացրեց զիւղումը իւր ծնողների մօտ: Նա քանի՞ օր մնաց իւր ծնողների մօտ:

Դ.

Խ Ն Գ Ի Ր Ն Ե Ր

31—40

229. Փետրվար ամիսը 28 օր է, իսկ Մարտը 3 օրով ավելի է նորանից. Մարտ ամսին 3 օր բարեկենդանի արձակուրդ տուին աշակերաներին, մի շաբաթ եկեղեցի մանդալու համար արձակեցին, 3 օր էլ կիրակի էր: Այդ ամսին քանի՞ օր ուտում կար,

230. Մի երեխայ վեր եկաւ 2 շայի, միւսը 3 հատ 3-կողեկանոց, իսկ երրորդը 6 հատ 2-կողեկանոց: Այդ փողերով նոքա միասին 9 խնձոր առան, ամեն-մինը 3 կողեկով, իսկ մնացած փողը բաժանեցին աղքատներին և ամեն-մի աղքատին ընկաւ 2 կողեկ: Քանի՞ աղքատ էին:

231. Երեք սենկալում միասին 31 աթոռ կար. նոցանից երկուսում հաւասար էին, իսկ երրորդում ավելի էր առաջուսց ամեն-մէկից: Քանի՞ աթոռ կար իւրաքանչիւր սենկալում:

232. Իմ մի զրպանումը կայ 2 հատ 3-շայանոց և 1 կողեկ, իսկ միւսումը կայ 3 հատ երկու-շայանոց և 2 կողեկ: Ո՞ր զրպանումն ավելի փող կայ և ո՞րքան:

233. Դասատանը 8 նստարան կար, որոնց ամեն-մէկի վերայ սովորաբար նստում էին 4 աշակերտ. մի օր 6 աշակերտ հիւանդութեան պատճառով դասի չէկան: Այդ օրը քանի՞ աշակերտ կար դասատանը:

234. Գիւղեցը մինչև քաղաքը 32 վերտա է. զիւղացին քանի՞ ժամումը զիւղեցը կ'հասնի քաղաք, եթէ որ

իւրաքանչիւր 5 ժամումը զնայ 20 վերտա և ճանապարհին հանգստանայ 4 ժամ:

235. Ուտումարանի ննջարանում մահճակալները դարձած էին երկու կարգ. ամեն-մի կարգումը 16 հատ: Կիրակի օրը երեխանցից մի քանիսը տուն էին գնացել, այնպէս որ 17 մահճակալ դարդակ էին մնացել: Քանի՞ երեխայ կար պարկած այդ օրը:

236. Ծառային 32 կողեկ տաւին, որ 4 կիտրոն առնի, բայց նա առաւ 5 այնպիսի կիտրոն, որոնց ամեն-մինը երկու կողեկ պակաս արժէր: Նա ո՞րքան փող յետ բերեց:

237. Մի աշակերտ զնեց 4 քարէզրիչ և 6 մատիտ և տուեց 32 կողեկ, իսկ միւսը միւսնայիցը զնեց 4 քարէզրիչ և 5 մատիտ և տուեց 28 կողեկ: Ո՞րքան արժէր իւրաքանչիւր քարէզրիչը և մատիտը:

238. Սայլը տանիցը դուրս եկաւ առաւօտեան 10 ժամին. և ամեն-մի ժամումը զնում էր 4 վերտա. երեկոյեան 6 ժամին միւսնայն ակզից ճանապարհ ընկաւ մի մարդ, որ ամեն-մի ժամումը զնում էր 6 վերտա: Մարդը ո՞ր ժամին կ'հասնէր սայլին:

239. Աշակերտին պատուիրեցին, որ սովորի իւր տետրակի 3 երեսի բառերը. տետրակի ամեն-մի երեսում կար 11 բառ, դասի ժամանակը նա 7 բառ մոռացաւ: Քանի՞ բառ զիտէր նա:

240. Թողի երկարութիւնը 11 սաժէն էր. նորանից կտրեցին 2 անգամ 6 աշին և 3 անգամ 5 արշին, իսկ մնացածիցը երեսերը ճրթի շինեցին: Ճրթութու երկարութիւնը ո՞րքան էր:

241. Պընձգործը կամենում էր իւր 33 զրվանքայ պընձից շինել 11 աման, բայց յետոյ միտքը փոխեց և ա-

մեն-մի ամանը առաջվանից 1 զրվանքայ ծանր շինեց և նուրա մօտ մնաց էլի 1 զրվանքայ պղինձ: Նա քանի՞ աման շինեց:

242. Իմ երկու զրգանուժը միասին կայ 33 կուպէկ. մէկի մէջ 15 կուպէկ, իսկ միւսում 3 հատ զանազան զրգաներ: Իմ միւս զրգանուժը որպիսի զրգաներ են:

243. Տանը 34 աթոռ կար. դոցանից մի դիւժին դահլիճուճն էր, 10 հատ սեղանատանը, իսկ մնացածը հաւասար դարսած էր ննջարանուժը և զրասնենեակուժը: Քանի՞ աթոռ կար զրասնենեակուժը!

244. Ճանապարհորդը 4 ժամուժը գնաց 34 վերստ. նա իւրաքանչիւր հեռեւեալ ժամուժը 1 վերստ աւելի էր գնում առաջուայ ժամից: Նա առաջին ժամուժը քանի՞ վերստ գնաց:

245. Մի մարդ ունէր երկու տեսակ ալիւր. մի տեսակից 8 զրվանքայ, զրվանքան 3-կուպէկանոց, միւս տեսակից 9 զրվանքայ, զրվանքան 1-կուպէկանոց. նա այդ ալիւրները միասին խառնեց և վաճառեց այնպէս, որ բոլորի մէջ աշխատեց 1 կուպէկ: Խառնած ալիւրի ամեն-մի զրվանքան որքանով վաճառեց նա:

246. Երեք երեխայ փող վեր կէան և միասին առան 34 նուռը. նոցանից մինը տուեց 6 կուպէկ, միւսը 7 կուպէկ, իսկ երրորդը 4 կուպէկ: Ամեն-մէկը քանի՞ հատ պէտք է վերցնի իւր փողին:

247. Չատիկից յետոյ աշակերտները 5 շաբաթ ուսանում էին, բայց այդ միջոցին 8 օր տօն էր, 9 օր էլ քննութիւն էր: Քանի՞ օր էին ուսանում:

248. Եօթը աշակերտին շաբթէնը տալիս են 35 թերթ թուղթ: Ո՞րքան թուղթ կ'հասնի 4 աշակերտի մի շաբաթուժը:

249. Սայլը 3 ժամուժը գնում է 15 վերստ: Քանի՞

ժամանակուժը նա քաղաք կ'հասնի, եթէ որ քաղաքի հեռաւորութիւնը 35 վերստ է և նա ճանապարհին հանգրտանալու է 4 ժամ:

250. Երեք եղբայր իւրեանց հօրիցը 35 կուպէկ ստացան և բաժանեցին իւրեանց մէջ այնպէս, որ մեծ եղբայրը 2 անգամ աւելի վերցրեց միջնակից, իսկ միջնակը 2 անգամ աւելի փոքրիցը: Ամեն-մինը քանի՞ կուպէկ ստացաւ:

251. Փոստայի իջեանում 36 ձի կար. դոցանից 2 կառքում լծեցին չորս-չորս ձի. մի ձիով նամակ ուղարկեցին, 3 ձի լծեցին սուրհանդակի համար, իսկ մնացածը լծեցին 6 սայլում: Իւրաքանչիւր սայլում քանի՞ ձի լծեցին:

252. Օր ու կէսուժը երկաթուղու գնացքը մի քաղաքից հասաւ միւս քաղաքը, ամեն-մի իջեանը հասնում էր 3 ժամուժը: Քանի՞ իջեան կար մէկ քաղաքիցը մինչև միւսը:

253. Դասատան 6 նստարանի իւրաքանչիւրի վերայ սփորաբար նստում են 6 աշակերտ, եօթը աշակերտ հիւանդութեան պատճառով դասի չ'էին եկել: Քանի՞ աշակերտ էր եկել:

254. Որդին հօրիցը ստացաւ 18 հատ 2-կուպէկանոց. դոցանից նա մի շաբթուայ միջոցին իւրաքանչիւր օր մնալում էր 6 կուպէկ, բացի կիւրակի օրիցը: Նորա մօտ որքան փող մնաց շաբաթուայ վերջը:

255. Առաջին դասատանը 12 նստարան կայ, որոնց ամեն-մէկի վերայ նստում են 3 աշակերտ, իսկ երկրորդումը 9 նստարան կայ, որոնց իւրաքանչիւրի վերայ նստում են 4 աշակերտ: Ո՞ր դասատան աշակերտները աւելի են:

256. Տանտիկինը մի աղախին վարձեց ամէնը 5 մանէթով: Եօթը ամսից յետոյ աղախինը ստացաւ իւր վարձը և մի մանէթ էլ պարգև: Այդ փողիցը 18 մանէթ

տուեց շորի, իսկ մնացած փողովը սենեակ վարձեց՝ ամենէնը 3 մանէթով: Քանի՞ ամսուայ սենեակի վարձ ունէր նա:

257. Մի աղջիկ եկեղեցուցը դուրս գալով՝ հաշուեց որ իւր ձեռքի փողը կարող է տալ 12 ազքաօտի իւրաքանչեւրին 3 կոպէկ. բայց սենեկով, որ միայն 9 ազքաօտ կայ եկեղեցու դռանը. նա բոլոր փողերը բաժանեց նոցա: Ամեն-մէկին քանի՞ կոպէկ ընկաւ:

258. Վաճառականը երկու տեսակ թէյ ունէր. առաջին տեսակից 4 զրվանքայ, զրվանքան 4-մանէթանոց, երկրորդ տեսակից 5 զրվանքայ, զրվանքան 3-մանէթանոց: Նա այդ բոլոր թէյը խառնելով կամենում է այնպէս վաճառել, որ բոլորի մէջը աշխատի 5 մանէթ: Ո՞րքանով պէտք է վաճառի խառնածի զրվանքան:

259. Չորս երկիսայ միասին 36 տանձ առան: Ամեն-մէկը քանի՞ տանձ պէտք է վերցնի, եթէ որ առաջինը տուեց 3 կոպէկ, միւսը 4 կոպէկ, երրորդը 5 կոպէկ, իսկ չորրորդը 6 կոպէկ:

260. Տանտիկինը ունէր 3 զիւժին և 1 հատ ափսէ. նոցանից 8 հատ կոտրվեց: Քանի՞ զիւժին և քանի՞ հատ մնաց:

261. 37 աշակերտ խաղէին անում. նոքս երկու խումբ բաժանվեցին, այնպէս որ մի խմբումը 13 հոգի աւելի էր միւս խմբից: Քանի՞ աշակերտ կար ամեն-մի խմբումը:

262. Պատի վերայ քաշ էր արած 37 պատկեր 5 կարգ. այնպէս որ 2 մեծ կարգումը հաւասար էին, իսկ 3 փոքր կարգումը նոյնպէս հաւասար: Քանի՞ պատկեր կար իւրաքանչեւր մեծ և փոքր կարգում:

263. Մի կտոր քաթանից կարեցին 9 շապիկ, որոնց իւրաքանչեւրի համար դնաց 3 արշին և 2 սփռոց որոնց

ամեն-մէկի համար դնաց 5 արշին և էլի աւելացաւ 1 արշին: Բոլոր կտորը քանի՞ արշին էր:

264. Գործարանումը բանում էին 17 տղամարդ և 21 կին հաւասար վարձով. բայց կանայքը մի շաբաթումը 16 մանէթ աւելի էին ստանում տղամարդերից: Բոլորը քանի՞ բանուր էին և ամեն-մինը շաբթէնը ո՞րքան էր ստանում:

265. Հաւանոցումը 19 գոյգ հաւ կար. նոցանից 9 հատ կորել էր: Քանի՞ հատ էր մնացել:

266. Աշակերտը արձակուրդ առաւ 5 շաբաթ և 4 օր. դորանից 6 օր նա մնաց քաղաքումը իւր բիձու մօտ և 27 օր զիւղումը իւր ծնողներին մօտ. մնացած օրերը անցկացան զիւղը դնալու և քաղաք վերադառնալու համար: Քանի՞ օրում նա զիւղեցը հասաւ քաղաք:

267. Երկու եղբայր միասին 39 կոպէկ ունէին. նոցանից ամեն-մինը առաւ 3 տանձ և այն ժամանակը մէկի մօտ մնաց 9 կոպէկ, իսկ միւսի մօտ 12 կոպէկ: Ամեն-մէկը ո՞րքան փող ունէր և տանձի 10 հատը ո՞րքան արժէր:

268. Մշակների համար 3 օրումը դնում է 39 զրվանքայ հաց: Ո՞րքան հաց կերթայ 2 օրումը:

269. Աշակերտը ունէր 4 հատ երկու-շայանոց. դոցանով նա առաւ 3 մատիտ, մինը 5 կոպէկով, իսկ մնացած փողովը առաւ 5 զիւժին զրիչ: Գրիչներին զիւժինը ո՞րքան արժէր:

270. Տանտիկինը 40 արծաթէ զգալ ունէր. նոցանից զիւժին ու կէսը սեղանի զգալ էր, մի զիւժինը թէյի, մնացածը մուրաբի: Ո՞րքան արժէին մուրաբի զգալները, եթէ որ ամեն-մէկին տուել էր 4 մանէթ:

271. Երկու եղբոր բարձրութիւնը միասին երկու-ու

կէս արշն էր. բայց մեծ եղբայրը 12 վերջով բարձր էր փոքրից: Ամեն-մէկի հասակը ո՞րքան էր:

272. Վաճառահանը մատիտներ առաւ, իւրաքանչիւր 4 հատը 20 կոպէկով. իսկ ինքը իւրաքանչիւր 5 հատը վաճառեց 35 կոպէկով և բոլորի մէջը աշխատեց 40 կոպէկ: Նա քանի՞ մատիտ էր առել:

273. Մի մարդ պէտք է ճանապարհորդութիւն աւնէր 10 օր, ամեն-մի օրվայ ծախք նա վերցրեց 4 մանէթ. բայց առաջին 4 օրումը մնխեց եօթը-եօթը մանէթ: Իւրաքանչիւր մնացած օրումը նա ո՞րքան պէտք է մնխի, որ փողը բաւական լինի:

274. Պղնձէ լարի երկարութիւնը 3 Ֆուտ և 4 դիւլիմ էր. նորանից կտրեցին 8 դիւլիմ, իսկ մնացածիցը շնեցին շրթայ, որի ամեն-մի օղի համար զնաց 4 դիւլիմ: Շղթան քանի՞ օղից էր բաղկացած:

275. Գիւղացին 8 տոպրակ ալիւր ուներ, իւրաքանչիւրի մէջ 5 շետվերիկ. դորան տուին 10 մանէթ, բայց նա չ'համաձայնեց և տարաւ քաղաք, այնտեղ վաճառեց շետվերտը 3 մանէթով, քաղաք տանելու համար 2 մանէթ էլ ծախս արաւ: Նա ո՞րքան աւելի օգուտ ստացաւ:

276. Մի երեխայ ուներ 5 կիտրոն, որ արժէր 40 կոպէկ, իսկ միւսը ուներ 10 խնձոր, որ արժէր 40 կոպէկ: Երկրորդ երեխան առաջինին տուեց 6 խնձոր: Նա քանի՞ կիտրոն պէտք է ստանար դորա փոխարէն:

277. Մի մարդ երկու տեսակ գինի ուներ. առաջին տեսակիցը 8 շեշ, ամեն-մի շեշը 3-մանէթանոց, երկրորդիցը 2 շեշ, ամեն-մի շեշը 8-մանէթանոց: Նա այդ գինիքը խառնեց միմեանց հետ: Ո՞րքան արժէր խառնած գինու շեշը:

278. Երեք երեխայ միասին 40 հատ սերգէկէլ. նո-

ցանից մինը տուեց 8 կոպէկ. իսկ միւսները վեց-վեց կոպէկ: Իւրաքանչիւրը ո՞րքան սերգէկէլ պէտք է վերցնէր:

279. Ճանապարհի վերայ գտանվում էին երեք քաղաք. առաջին քաղաքից մինչև երրորդ քաղաքը 28 վերստ էր, իսկ մինչև երկրորդը 25 վերստ էր: Երկու շոգեկառք միևնոյն ժամանակ ճանապարհ ընկան առաջինից դէպի միւս քաղաքները: Երրորդ քաղաքը զնացող շոգեկառքը իւրաքանչիւր 10 րոպէում զնում էր 7 վերստ, իսկ երկրորդ զնացողը իւրաքանչիւր 8 րոպէում զնում էր 5 վերստ: Ո՞ր շոգեկառքը աւելի շուտ տեղ կ'հասնէր:

280. Քառասուն վեղրօանոց տակառը 3 խողովակ ուներ. մի խողովակից մի րոպէում ներս էր թափվում 10 վեղրօ ջուր, միւսից 12 վեղրօ, իսկ երրորդիցը մի րոպէումը դուրս էր թափվում 14 վեղրօ: Ջուր անելու ժամանակը մոռացան երրորդ խողովակը փակելու: Քանի՞ րոպէումը տակառը լցվեց:

281. Մի մարդ 32 կոպէկ ուներ. նա կամենում էր այդ փողը հաւասար բաժանել աղքատներին: Քանի՞ աղքատի կ'հասնէր և ամեն-մէկին քանի՞ կոպէկ:

282. Բազումը 37 երեխայ խաղում էին հետեւեալ խաղը՝ ով որ կարողանար միւսներին դասաւորել հաւասար կարգերի նա դառնում էր առաջնորդ և նոցա անց էր կացնում բազիցը: Այդպէս երեխաքը անցկացան բազիցը 9 անգամ և ամեն անգամ նոցա առաջնորդը փոխվում էր: Ո՞րպիսի կարգերով էին կանգնեցնում նոցա:

283. Թօռի երկարութիւնը 39 արշն էր և բաղկացած 4 զանազան կտորից: Իւրաքանչիւր կտորի երկարութիւնը ո՞րքան էր:

284. Մի քանի երեխայ 40 խնձոր քաղեցին և հաւասար բաժանեցին իւրեանց մէջ: Քանի՞ երեխայ էին և ամեն-մէկին քանի՞ խնձոր ընկաւ:

285. Վ աճառականը ալիւր քաշելու համար ունի միայն 4 քար, այն է 1-փուտանոց, 3-փուտանոց, 9-փուտանոց և 27 փուտանոց: Նա ինչպէս կարող է քաշել միանգամից ամբողջ փուտերը սկսած մէկից մինչև 40-ը:

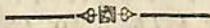
286. Այդիոււմը դրած էր 40 վեղրանոց թերաս տակառ, երբ այդեպանը նորանից վերցրեց 12 վեղրո ջուր, այն ժամանակը տակառոււմը մնաց ուղիղ իւր կէսը: Տա- կառոււմը ո՞րքան ջուր կար:

287. Հայրը իւր 4 երեխանց համար առաւ մի ամբողջ և մի քառորդ գրվանքայ կահալ և հրամայեց, որ հաւասար բաժանեն իւրեանց մէջ: Ամեն-մէկին քանի՞ կահալ կրնին. եթէ որ 3 կահալը քաշոււմ էր մի լոտ:

288. Երկու մարդ 36 արշին թռկին միասին սուխն 40 կոպէկ: Ամեն-մէկին քանի՞ արշին կ'հասնէր, եթէ որ երկրորդը սուել էր միայն 10 կոպէկ:

289. Տանտիկինը կէս փուտ շաքար առաւ, որի քառորդ մասը դուրս գնաց 10 օրոււմ: Օրէնը քանի՞ գրվանքայ շաքար էր դուրս գնում:

290. Ուսումնարանոււմը 40 աշակերտ կար. արձա- կուրդի ժամանակ նոցա ութերորդ մասը մնաց քաղաքոււմը, հինգերորդ մասը գնաց դիւղը, չորրորդ մասը գնաց ամա- րանոց, տասերորդ մասը դուրս գնաց ուսումնարանից, իսկ միւս- ները մնացին ուսումնարանոււմը: Մնացողները քանի՞ հոգի էին:

Ե.

Խ Ն Դ Ի Բ Ն Ե Բ

41—50

291. Խոհարարը դազար առաւ, մինը մի կոպէկով, նա բոլոր դազարին առեց երկու հատ 15-կոպէկանոց, մի հատ 5-կոպէկանոց և երկու հատ 3-կոպէկանոց: Նա քա- նի՞ դազար առաւ:

292. Արհեստաւորը 4 կտոր պղինձ ունէր. ամեն-մի կտորը քաշոււմ էր 5 գրվանքայ, էլի ունէր 7 ուրիշ կտոր, որոնց ամեն-մինը քաշոււմ էր 3 գրվանքայ: Այդ բոլոր պղինձիցը նա մի ինքնատու շինեց: Ո՞րքան պղինձ զնաց ինք- նատուի համար:

293. Երկու ձմերուկ միասին քաշոււմ էին 41 գրու- վանքայ, բայց մէկը միւսից ծանր էր 5 գրվանքայ: Ամեն- մի ձմերուկը ո՞րքան էր քաշում:

294. Ուսումնարանի աշակերտները գնում էին 14 կարդ բաժանած, ամեն-մի կարդոււմը 3 աշակերտ. նո- ցա հանդիպեցան միւս ուսումնարանի աշակերտները, ո- լոնք 21 կարդ էին, ամեն-մի կարդոււմը 2 աշակերտ: Ո՞ր ու- սումնարանի աշակերտները աւելի էին:

295. Երկու եղբօր տարիքը միասին 42-է, բայց մէկը միւսիցը մեծ է 4 տարով: Ամեն-մէկը քանի՞ տարեկան է:

296. Ուսումնարանոււմը վեց շաբաթ արձակուրդ էր. այդ միջոցին աշակերտը 25 օր կաց-աւ դիւղոււմը, իսկ մնացած ժամանակը քաղաքոււմը: Նա քանի՞ օր մնաց քաղաքոււմը:

297. Մի մարդ երկու տեսակ դարեջուր ունէր, մէկ

տեսակից 4 շնչ, որի մի շնչը արժէր 6 կոպէկ. միւս տեսակից 2 շնչ, որի մի շնչը արժէր 9 կոպէկ: Նա այդ բոլորը խառնեց միմեանց հետ. ո՞րքան կ'արժենայ խառնած դարեջուրի շնչը:

298. Երկու աղջիկ միասին 43 կահալ ունէին. երբ նորա հաւասար կերան, այն ժամանակը մէկի մօտ մնաց 9 հատ, իսկ միւսի մօտ 8 հատ: Ամեն-մինը քանի՞ կահալ ունէր:

299. Երկու երեխայ փռուան էին թողնում. նոցանից մէկի թելը 9 սաժէն աւելի էր միւսի թելից. բայց երբ թելերը միասին կապեցին դուրս եկաւ 43 սաժէն: Ամեն-մէկի թելը ո՞րքան էր.

300. Մրդապաճառը 3 թարախում խնձորներ աւնէր. երկու թարախներ հաւասար էր, իսկ երրորդինը աւելի էր զոցա ամեն-մէկից: Իւրաքանչիւր թարախում քանի՞ խնձոր կար, եթէ որ բոլոր խնձորները 43 հատ էին:

301. Ուխտաւորը ճանապարհորդեց ամիս աւելի. նա 15 օրում առաջին քաղաքից հասաւ երկրորդը, 17 օրումը երկրորդիցը հասաւ երրորդը. իսկ մնացած ժամանակում վերադարձաւ առաջին քաղաքը: Նա քանի՞ օրումը վերադարձաւ առաջին քաղաքը:

302. Զինուորը 4 փաթեթ ծխախոտ դնեց, ամեն-մի փաթեթը 11 կոպէկով. նա օրէնը քաշում էր 2 կոպէկի ծխախոտ: Նորա առած ծխախոտը քանի՞ օր բաւական կ'լինէր:

303. Երեք զիւղացի միասին 44 մանէթի դարի վաճառեցին. դորանից 3 շեւիերաը մէկինն էր, իսկ չորս-չորս շեւիերա միւսներինը: Ամեն-մէկը ո՞րքան փող պէտք է վերցնէր:

304. Ուսումնարանի առաջին դասատանը 8 նստարան կար. 4 նստարանի ամեն-մէկի վերայ 6 աշակերտ կար,

իսկ մնացածները ամեն-մէկի վերայ մինը պահաս: Ընդամենը քանի՞ աշակերտ կայ այդ դասատանը:

305. Դերձակը 45 արշին մահուտ ունէր, դորանից նա կարեց 3 սերտուկ իւրաքանչիւրը 3 արշինից, 4 վերարկու իւրաքանչիւրը 4 արշինից, իսկ մնացածից կարեց մեծ վերարկուներ, որոնց իւրաքանչիւրի համար դնաց 5 արշին: Քանի՞ մեծ վերարկու դուրս եկաւ:

306. Հինգ մշակ 3 օրումը շինեցին մի (չափար) ցանկ, որի երկարութիւնն 45 արշին էր: Քանի՞ օրում նոյն ցանկը կ'շինէին 15 մշակը:

307. Առաջին դասատանը 6 նստարան կար, իւրաքանչիւրի վերայ 4 աշակերտ, իսկ երկրորդումը 7 նստարան, իւրաքանչիւրի վերայ 3 աշակերտ: Երկու դասատանը միասին քանի՞ աշակերտ կար:

308. Ծառային 9 շալի տուին և հրամայեցին, որ գորանով 15 խնձոր աւնի. բայց նա այդ գնի խնձոր չ'դտաւ, և առաւ 10 հատ ուրիշ խնձոր, որանց տասնեակը առաջիններից 8 կոպէկ աւելի արժէր: Նա ո՞րքան փող յետ բերեց:

309. Աշակերտը 3 տետրակ դնեց և տուեց երեք-շայանոցներ, նորան ամեն-մի երեք-շայանոցից 4 կոպէկ յետ տուին, այնպէս որ բոլոր յետ ստացածը եղաւ 12 կոպէկ: Նա իւրաքանչիւր տետրակին ո՞րքան փող տուեց:

310. Մի մարդ 4 գրավանքայ աղ ունէր, գրվանքան 3-կոպէկանոց և էլի 5 գրվանքայ աղ, գրվանքան 6-կոպէկանոց. նա այդ աղերը խառնեց միմեանց հետ: Խառնածի զրվանքան ո՞րքանով պէտք է վաճառի, որ բոլորի մէջը աշխատի 3 կոպէկ:

311. Երկու երեխայ միասին ունէին 46 կոպէկ. բայց մէկի փողը 10 կոպէկով աւելի էր միւսի փողից: Այն եւ

306/2

բեխան, որի փողը շատ էր քանի՞ մատիտ կարող էր առնել իւր փողովը, եթէ որ մի մատիտը արժէր 4 կոպէկ:

312. Մի դասաւանը 19 աշակերտ կար, իսկ մի սուսմը 8-ով աւելի. երկու դասաւանն աշակերտները գնացին զբօսնելու դոյզ-դոյզ կանգնած: Քանի՞ դոյզ դուրս եկաւ:

313. Գիւղացին 46 կոպէկ ունէր. նա այդ փողը փոխեց շայանոցների հետ և դորա համար 1 կոպէկ աւելի սուսեց: Քանի՞ հատ շայանոց ստացաւ:

314. Գիւղի ուսումնարանումը սովորում են 17 աղջիկ, 4 անգամ նոյանից աւելի տղերք և 5-ով աւելի հասակաւոր մարդիք: Ընդամենը քանի՞ հոգի էին սովորում ուսումնարանումը:

315. Բագի երկարութիւնը 47 արշին էր. ցիւ ժամանակը մանդալու համար դարսեցին 7 տախտակ, ամենմինը 5 արշին երկարութեամբ և մնացած անղը դարսեցին 4-արշինանոց տախտակներ: Վերջի տախտակներից քանի՞ հատ դնաց:

316. Աշակերտը 5 շաբաթուայ միջոցում թարգմանեց 47 երես: Առաջին 3 շաբաթում նա հաւասար թարգմանեց, իսկ վերջի երկու շաբաթում նոյնպէս հաւասար, միայն ամեն-մի շաբաթուայ թարգմանածը շատ էր առաջուայ ամեն-մի շաբաթուայ թարգմանածից: Վերջի շաբաթը նա քանի՞ երես թարգմանեց:

317. Տանտիկինը հիւրեր ունէր. նա 6 հաւասար սեղան բացեց և բոլորի վերայ դարսեց 4 զիւժին զգալ: Ամեն-մի սեղանի վերայ քանի՞ հիւր նստեց:

318. Աղախինը ստանում էր ամէնը 4 մանէթ. տարուայ ընթացքում նա ստացել էր տանտիկինից 25 մանէթ: Տարուայ վերջը էլի որքան պէտք է ստանար:

319. Աշակերտը 6 թերթ թուղթը չորստակեց և տեարակ կարեց. նա այդ տեարակի վերայ թարգմանութիւն էր անում օրէնը 3 երես: Երկու շաբաթից յետոյ քանի՞ երես սովորակ կ'մնար:

320. Դասաւանն մէջ 29 աշակերտ կար. 19 էլ նորից մտան: Այդ բոլորովին հաւասարապէս նստացրին 8 նստարանի վերայ: Ո՞րքան աշակերտ կար ամեն-մի նստարանի վերայ:

321. Մշակների համար 4 զիւժին փայտէ զգալ առան և իւրաքանչիւր 3 զգալին տուին 2 կոպէկ: Բոլոր զգալներին որքան փող տուին:

322. Մեծպատը տեւում է 6 շաբաթ և 6 օր. դորանից 6 օր աշակերտները եկեղեցի էին մանդալել, 6 օր կիւրակի էր և 6 օր ազատ էին Չարչարման շաբաթը: Քանի՞ օր ուսում կար Մեծպատին:

323. Քար կրելու համար 3 անգամ եզներ առան, ամեն-մի անգամը 16 հատ և և լծեցին ամեն-մի սայլումը մի զոյգ: Քանի՞ սայլ քար կարելն էր բերել մի անգամում:

324. Ճաշն էին հրաւիրած 48 հոգի, բայց տանտիկինը բռներ միայն 3 զիւժին աման, 39 զոյգ դանակ ու պատառաքաղ և 2 զիւժին անձեռոցիկ: Նա այդ բաներիցը էլի որքան պէտք է ճարէր:

325. Երեք մարդ միասին 48 մանէթի մահուտ առան, նոյանից մինը վերցրեց 3 արշին, միւսը 8 արշին, իսկ երրորդը 5 արշին: Ամեն-մէկը որքան փող պէտք է տար:

326. Ամառուայ արձակուրդը տեւեց 7 շաբաթ. աշակերտը 12 օր մնաց քաղաքումը կղբօր մօտ, 24 օր մնաց զիւղումը ծնողների մօտ և կամենում էր 11 օրից յի-

տոյ վերադառնալ քաղաք: Նա քանի՞ օր պէտք է ձանա-
պարհ քնար, որ իւր ժամանակին տեղ հասնէր:

327. Բազի երկարութիւնը 16 սաժէն և 1 արշին էր. նորա երկարութեամբ տախտակներ դարսեցին. ամեն-
մի տախտակի երկարութիւնը 7 արշին էր և իւրաքանչիւրը
արժէր 2 մանէթ: Քանի՞ մանէթի տախտակ դնաց:

328. Գիւղացին 7 չեովերտ դարի ցանեց և վերցրեց
մէկին-եօթը. դորանից 14 չեովերտ վաճառեց իւր տեղումը՝
չեովերտը 2 մանէթով. 7 չեովերտ վաճառեց քաղաքումը՝
չեովերտը 3 մանէթով. իւր ձիաների համար էլ պահեց
18 չեովերտ. իսկ մնացածը ցանեց միւս տարուայ համար:
Նա ո՞րքան փող վերցրեց և նորից ո՞րքան դարի ցանեց:

329. Ես ունիմ 49 կոպէկ զանազան դրամներ: Ո՞ր-
պիսի դրամներ ունեմ և իւրաքանչիւրից քանի՞ հատ:

330. Երեխային փող տուին, որ գնայ 6 խնձոր առ-
նի, մինը՝ 5 կոպէկի և 5 տանձ, մինը՝ 4 կոպէկի. բայց
նա սխալեց և ընդհակառակը առաւ 6 տանձ և 5 խնձոր:
Ո՞րքան փող յետ բերեց նա:

331. Երկու երեխայ միասին 50 կոպէկ ունէին. մէկը
5 կոպէկանոցներ, իսկ միւսը 2-շայանոցներ և առաջինի
փողը 10 կոպէկ աւելե է երկրորդի փողից: Ամեն-մինը քա-
նի՞ կոպէկ ունէր:

332. Մէկ զրպանումն որքան երկու-շայանոց կայ,
միւսումն էլ այնքան երեք-շայանոց կայ և երկու զրպա-
նիս փողը միասին 50 կոպէկ է: Քանի՞ կոպէկ ունեմ ա-
մեն-մի զրպանումն:

333. Մի տեղ կային 50 հոգի. տղամարդիքը 8 էին,
կանայքը 2 անգամ նոցանից աւելե, իսկ մնացածը երե-
խերք էին: Քանի՞ երեխերք կային:

334. Մշակներն համար 50 դրվանքայ հաց առան
և դորանից ընկաւ ամեն-մէկին 2 օրուայ պաշար 5 զը-
վանքայ: քանի՞ մշակ էին:

335. Մի մարդ մի ոսկէ շղթայ դնեց, որ քաշում
էր 5 լոտ և մի քորոց, որ քաշում էր 3 լոտ: Նա շղ-
թային 20 մանէթ աւելե տուեց քորոցից: Իւրաքանչիւրին
նա ո՞րքան փող տուեց:

336. Երկու դասատանը միասին 50 աշակերտ կային, իւ-
րաքանչիւրումը հաւասար. ամեն-մի նստարանի վերայ նստած
էին 5 հոգի: Քանի՞ նստարան կար իւրաքանչիւր դասատանը:

337. Մի մարդ 50 կոպէկ ունէր. նա կամենում էր
այդ փողերը հաւասար բաժանել աղքատներին՝ ամեն-մէ-
կին 25 կոպէկ. բայց տեսաւ որ 3 աղքատ աւելացան, նա
այդ փողերը հաւասար բաժանեց բոլորին: Ամեն-մի աղ-
քատին ո՞րքան ընկաւ:

338. Մի մարդ ունէր 3 շիշ գարեջուր, շիշը 6 կո-
պէկանոց և 7 շիշ ուրիշ տեսակ գարեջուր. նա այդ դա-
րեջուրը խառնեց միմեանց հետ, բոլորը միասին վաճառեց
50 կոպէկով և մէջը աշխատեց 4 կոպէկ: Երկրորդ տե-
սակ գարեջուրի իւրաքանչիւր շիշը ո՞րքան արժէր:

339. Չորս երեխայի 47 կակալ տուին. նոքա բա-
ժանեցին իւրեանց մէջ, բայց բոլորը վերցրին անհաւասար:
Ամեն-մինը ո՞րքան ստացաւ:

340. Վարժապետը 48 կակալ բերեց դասատուն և
ասեց աշակերտներին, որ նոքա զանազան կերպի հաւա-
սար բաժին անեն և խոստացաւ ամեն-մի նոր կերպի բա-
ժին անելու համար 5 կակալ տայ: Աշակերտները ի՞նչպի-
սի բաժիններ արեցին և քանի՞ կակալ ստացան վար-
ժապետից:

341. Պէտք է տաս-շայանոցը զանազան սպիտակ և սև փողերի հետ փոխել. ամեն-մի տեսակիցը քանի՞ զրամ պէտք է տալ:

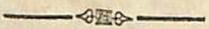
342. Երբ պատի ժամացոյցը ուղղում էին՝ նորա զանգակը 5 անգամ զարկեց և բոլոր զարկերի թիւը եղաւ 50: Ամեն-մի անդամումը քանի՞ զարկ էր անում ժամացոյցը և ո՞ր ժամի վերայ կանգնեցրին նորան:

343. Այդեպանը 12 մարկ ունէր. դոցա ամեն-մէկը ջրելու համար հարկաւոր էր 4 վեղրօ ջուր. նա ունէր երկու քառասուն վեղրօանոց տակառ, մէկի երեք չորրորդ մասն էր լիքը, իսկ միւսումը կար 17 վեղրօ: Բաւական է արդե՞ք այդ մարկերը ջրելու համար:

344. Մշակները 6 շաբաթում մի քուչայ քարեցին, որի երկարութիւնը 48 սաժէն էր: Առաջի շաբաթը քարեցին նորա վեցերորդ մասը, երկրորդ շաբաթը ութերորդ մասը, երրորդ շաբաթը՝ տասներկու երրորդ մասը, չորրորդ շաբաթը՝ չորրորդ մասը, հինգերորդ շաբաթը՝ երրորդ մասը, իսկ մնացածը քարեցին վեցերորդ շաբաթը: Քանի՞ սաժէն քարեցին վերջի շաբաթը:

345. Սայլապանը 50 դարնց դարի ունէր. նա իւր չորս ձիաներից իւրաքանչիւրին օրէնը տալիս էր մէկ ու կէս դարնց. 2 դարնց էլ իւր պարտքին տուեց: Այդ դարին քանի՞ օր բաւական կ'լինէր:

346. Երեխան 50 կոպէկ ունէր. որի կէսը տուեց դրքի, հինգերորդ մասը մատիաների, իսկ մնացած փողովը առաւ կիտրոններ՝ ամեն-մինը 5 կոպէկով: Նա քանի՞ կիտրոն առաւ:

2.

Խ Ն Դ Ի Ր Ն Ե Ր

34—60

347. Երեխան խնձորներ էր առնում մինը 3 կոպէկով. եթէ որ նորան տային 16 հատ, այն ժամանակը նորա մօտ կ'մնար 2 կոպէկ, իսկ եթէ տային 17 հատ, այն ժամանակը 1 կոպէկ կ'պակասէր: Նա ո՞րքան փող ունէր:

348. Մի երեխայ առաւ 17 մատիտ, իսկ միւսը 12 և առաջինը 15 կոպէկ աւելի տուեց: Իւրաքանչիւրը ո՞րքան փող տուեց իւր գնած մատիտներին:

349. Գիւղացին ճանապարհ ընկաւ զիւղիցը դէպի քաղաք առաւօտեան 3 ժամին և գնաց մինչև 9 ժամը. յետոյ 2 ժամ հանդատացաւ և գնաց մինչև 3 ժամը. էլ 3 ժամ հանդատացաւ և գնաց մինչև երեկոյեան 10 ժամը. յետոյ քնեց և միւս օրը առաւօտեան 6 ժամին ճանապարհ ընկաւ և հասաւ քաղաք 9 ժամին: Գիւղիցը մինչև քաղաք քանի՞ վերստ էր, եթէ որ նա ամեն-մի ժամումը գնում էր 3 վերստ:

350. Աշակերտը 4 օրումը սովորեց 51 բառ, բայց նա իւրաքանչիւր հետեւեալ օրումը աւելի էր սովորում նախորդ օրից: Նա իւրաքանչիւր օր քանի՞ բառ էր սովորում:

351. Մի մարդ մի ղիւժին գղալ առաւ, մինը 4 մանէթով և նորա մօտ մնաց էլի 4 մանէթ: Նա ընդամենը ո՞րքան փող ունէր:

352. Տարին ունի 52 շաբաթ. դորանից 6 շաբաթ ամառուայ արձակուրդ էր, երկու-երկու շաբաթ Ծննդեան և Յարութեան տօն էր, մի շաբաթ ապաշխարելու համար արձակուրդ էր տուած և 2 շաբաթ էլ կենտատօնն էին: Տարուայ մէջը քանի՞ շաբաթ էր ուսում շարունակուում:

353. Որդին հօրիցը ստացաւ 2 հատ երեք-շաբանոց և 11 հատ 2-կուպէկանոց: Այդ փողերովը նա քանի՞ տետրակ կարող է աւելել, եթէ որ ամեն-մինը արժէ 13 կուպէկ:

354. Ուսումնարանի աշակերտները դնում էին մանգալու քաղաքիցը դուրս. նոքա 26 զոյգ էին, բայց երբ քաղաքիցը դուրս եկան, ամեն-մի կարգումը կանգնեցին 4 հոգի: Քանի՞ կարգ դուրս եկաւ և քանի՞սն էին բոլոր աշակերտները:

355. Պահարանում 52 զիրք դարած են 4 կարգ, այնպէս որ իւրաքանչիւր ներքին կարգում 2 զիր աւելել է վերին կարգի զրքերից: Ամեն-մի կարգումը քանի՞ զիրք կար:

356. Այդեպանը 6 տասնեակ վարունի ունէր, տասնեակը 3 կուպէկանոց էլի ունէր 7 տասնեակ ուրիշ տեսակ վարունի, տասնեակը 5-կուպէկանոց: Նա այդ բոլոր վարունիները խառնեց, վաճառեց մի գնով և փնաս արեց 1 կուպէկ: Նա տասնեակը որքանով վաճառեց:

357. Մի մարդ 53 ձի ունէր, նորանից վարձեցին 7 սայլ իւրաքանչիւրումը 3 ձի լծած. իսկ մնացած ձիաները նա լծեց զոյգ-զոյգ միւս սայլերում և ապրանք տարաւ. ամեն-մի սայլի վարձ ստացաւ 3 մանէթ: Ընդամենը նա որքան վարձ ստացաւ վերջին սայլերի համար:

358. Ուսումնարանի երկու դասատանը սովորում են 53 երեխայ՝ մէկումը տղերք, իսկ միւսումը աղջկերք: Քանի՞ աղջկի կար այդ ուսումնարանումը:

359. Աշակերտները օրէնը պարապում են 9 ժամ:

Շաբթէնը քանի՞ ամբողջ օր և ժամ են նոքա պարապում, եթէ որ կիւրակին չհաշվենք:

360. Աշակերտին պատու իրեցին որ տօներին 54 բաւ սովորի: Նա քանի՞ օրումը կ'սովորի բոլոր բառերը, եթէ որ օրէնը սովորի 18 բաւ:

361. Քանի՞ աղքատի կ'հասնի 54 կուպէկը, եթէ որ իւրաքանչիւրին տան 2, 3, 6, 9, 18, 27 կուպէկ:

362. Մի ուսումնարանի երկու դասատանը 27 նրատորան կայ և ամեն-մէկի վերայ նստած են 2 աշակերտ. իսկ միւս ուսումնարանում 18 նստարան կայ և ամեն-մէկի վերայ 3 աշակերտ: Ո՞ր ուսումնարանի աշակերտները աւելի են:

363. Մրդավաճառը ամեն-մի կիտրոնին 6 կուպէկ տուեց, իսկ ինքը վաճառեց 9 կուպէկով և բոլորի մէջը աշխատեց 54 կուպէկ. նա քանի՞ կիտրոն վաճառեց:

364. Մի մարդ չորս ու կէս զիւժին զրիչ վաճառեց, իւրքանչիւր 9 հատը 5 կուպէկով: Ո՞րքան փող ստացաւ:

365. Հիւանդի համար զեղ էին առել. նա այդ զեղը վերջացրեց 2 օրում և 7 ժամում, իւրաքանչիւր 5 ժամումը խմելով մի գդալ: Ընդամենը քանի՞ գդալ էր այն զեղը:

366. Պղնձգործը ունէր 1 փուտ և 15 զրվանքայ պղինձ. դորանից նա շինեց կաթսաներ, ամեն-մինը 11 զբրվանքից և վաճառեց իւրաքանչիւրը 9 մանէթով: Նա որքան շինելավարձ ստացաւ, եթէ որ բոլոր պղինձը արժէր 28 մանէթ:

367. Աշակերտը ունէր 2 ապտի և 15 կուպէկ. նա այդ փողերովը առաւ 6 մատիտ, մինը 4 կուպէկով և 7 քարեզրիչ, մինը 3 կուպէկով. մնացած փողերովն էլ առաւ 2 զիւժին զրիչ: Նա ամեն-մի զիւժին զրչին որքան փող տուեց:

368. Քուչայի վերայ 55 տուն կար նոցանից որքան մի յարկանի էին, երեք այնքան երկյարկանի էին. իսկ մնացածները երեք յարկանի էին: Եւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ տուն կար այդ քուչայի վերայ:

369. Ուսումնարանի համար 2 զրուխ շաքար առան. ամեն-մի զրուխը քաշում էր 28 զրվանքայ: Այդ շաքարը քանի՞ օր բաւական կ'ըլնէր, եթէ օր օրէնը զուրս էր զընում 4 զրվանքայ:

370. Տանտիկինը 7 հաւ ուներ, նոցանից ամեն-մինը 8 ձու զրեց. 4 հաւ թուխար եկան և նա բոլոր ձուանը հաւասարապէս զրեց նոցա տակը: Ամեն-մի թուխար քանի՞ ձուտ կարող է հանել:

371. Երկու երկխայ միասին 56 սալոր առան. դոցանից մինը դորա համար տուեց 9 կոպէկ. իսկ միւսը 5 կոպէկ: Ամեն-մինը քանի՞ սալոր պէտք է վերցնի իւր փողին:

372. Վաճառականը 56 արշին քաթան ուներ. նա դորանից սփռոցներ կտրել տուեց, ամեն-մինը 8 արշինից և վաճառեց իւրաքանչիւրը 5 մանէթով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ բոլոր սփռոցների համար:

373. Մի ուսումնարան 4 դասատուն ուներ և այդ բոլորի մէջը կար 56 աշակերտուհի. երկու ստորին դասանը հաւասար և երկու բարձր դասատանը հաւասար. բայց իւրաքանչիւր ստորին դասատան աշակերտուհիները աւելի էին իւրաքանչիւր բարձր դասատան աշակերտուհիներից: Ամեն-մի դասատանը քանի՞ աշակերտուհի կար:

374. Լուսոցքը փոսելու համար երեք կտոր թուկ կապեցին միմեանց ծայրից. մի կտորի երկարութիւնը 20 արշին էր, միւսինը 25 արշին, իսկ երրորդինը 12 արշին. մի

արշին էլ զնաց կապերի համար: Բոլոր թուկի երկարութիւնը ո՞րքան զուրս եկաւ:

375. Օրէնը 19 մշակի համար թխում են 57 զըրվանքայ հաց: Քանի՞ զրվանքայ հաց պէտք է թխել 8 մշակի համար:

376. Գիւղը քաղաքիցը հեռու էր 57 վերստ. գիւղացին ճանապարհ ընկաւ դէպի քաղաք և առաջի օրը զնաց 9 ժամ, ամեն-մի ժամում 4 վերստ. իսկ մնացած ճանապարհը զնաց միւս օրը 7 ժամում: Միւս օրը նա մի ժամումը քանի՞ վերստ էր զնում:

377. Մրգավաճառը զնեց 19 խնձոր, տասնեակը 20 կոպէկով, իսկ ինքը այդ բոլորը վաճառեց, տասնեակը 30 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց:

378. Գերձակը մի կտոր մահաւազ զնեց և հաշուեց, որ նորանից զուրս կ'գայ 19 սերտուկ՝ մինը 3 արշինից, բայց յետոյ միտքը փոխեց և կարեց 7 սերտուկ, իսկ մնացած մահաւազիցը կարեց վերարկուններ՝ մինը 4 արշինից: Քանի՞ վերարկու զուրս եկաւ:

379. Մի վաճառական տուեց միւսին 29 զրվանքայ թէյ, զրվանքան 2-մանէթանոց, իսկ միւսը դորա փոխարէն տուեց մահաւա՝ արշինը 3-մանէթանոց, և 10 մանէթ էլ փող: Երկրորդ վաճառականը քանի՞ արշին մահաւազ տուեց:

380. Մի տուն շինելու համար հրաւիրեցին երեք կարգ արհեստաւոր. մի կարգը 17 հօդի էր, միւսը դորանից 5-ով աւելի: Քանի՞ մարդ կար երրորդ կարգումը, եթէ որ բոլորը միասին 58 հօդի էին:

381. Վաճառականը երկու տեսակ թէյ ուներ. առաջին տեսակի զրվանքան արժէր 4 մանէթ, իսկ միւս տեսակինը արժէր 3 մանէթ: Նա առաջին տեսակիցը վերցրեց

7 գրվանքայ և խառնեց երկրորդ տեսակի հետ, այնպէս որ բոլոր խառնած թէյը դուրս եկաւ 58 մանէթի: Խառնած թէյը ընդամենը քանի՞ գրվանքայ էր:

382. Աշակերտը ամառը 58 հատ բզէզ բռնեց և ասեղների ծայրը անցկացնելով դրեց երեք կողովում: Երկու կողովն բզէզները հաւասար էին, իսկ երրորդումը աւելի էր նոցա ամեն-մէկի բզէզներից: Եւրաքանչեւը կողովում քանի՞ բզէզ կար:

383. Երկու եղբայր իւրեանց մէջը 59 թերթ թուղթ բաժանեցին, այնպէս որ մինը միւսից 1 թերթ աւելի վերցրեց: Ամեն-մէկը քանի՞ թերթ վերցրեց:

384. Մի երեխայ 59 կոպէկ ուներ, որոնցով նա առաւ 7 մատիտ, մինը 4 կոպէկով. 5 էլ քարէզրէչ, մինը 3 կոպէկով. իսկ մնացած փողովը առաւ երկու տետրակ: Քանի՞ կոպէկ տուեց նա ամեն-մի տետրակին:

385. Ուսումնարանի համար երկու զլուխ շաքար առան, մինը 27 գրվանքայ էր, իսկ միւսը 5 գրվանքայ դորանից աւելի. առաջին շաքարը դուրս գնաց 15 գրվանքայ: Քանի՞ շաքար թաւահան կ'ընեն մնացած շաքարը, եթէ որ շաքարէնը դործ գնելին 11 գրվանքայ:

386. Մշակը նահանջ տարուայ Յունվար և Փետրվար ամիսներում բանեց տանտիրոջ մօտ և ամեն-մի բանած օրի համար ստացաւ 50 կոպէկ: Նա ընդամենը որքան փող ստացաւ, եթէ որ այդ երկու ամիսումը 10 օր տօն էր:

387. Երեխան 12 շայի ուներ. նա առաւ 3 տանձ, մինը 4 կոպէկով և 4 խնձոր մինը 6 կոպէկով: Նորա մօտ որքան փող մնաց:

388. Ես ունեմ 60 կոպէկ մի-շայանոցներ և երկու-շայանոցներ. բայց շայանոցները 4 անգամ աւելի են երկու շայանոցներից: Ես քանի՞ շայանոց ունեմ և քանի՞ երկու-շայանոց:

389. Մրդավաճառը 6 տանեակ խնձոր ուներ. որ դարսեց կողովների մէջ, ամեն-մէկում 12 հատ. Նա քանի՞ կողովում դարսեց:

390. Փոքր եղբայրը 60 ամսական էր, իսկ միւսը 3 տարով նորանից մեծ էր: Քանի՞ տարեկան էր մեծ եղբայրը:

391. Վարժապետը 60 մատիտ ուներ. դորանից նա առաջին դասատան աշակերտների ամեն-մէկին տուեց 2 հատ. իսկ մնացածը տուեց միւս դասատան 6 աշակերտին, ամեն մէկին 3 հատ: Առաջին դասատանը քանի՞ աշակերտ կար:

392. Մի մարդ երկու օր ու կէս ձննստարհ էր գնում. այդ միջոցին նա 17 ժամ քնեց, 9 ժամ էլ լիջւաններումը հանգստացաւ: Քանի՞ ժամ մանեկաւ:

393. Մի աշակերտ առաջարկեց միւսին 8 խնդիր, այն պայմանով, որ իւրաքանչեւը ուղիղ վճռած խնդրի համար տայ նորան 12 կահալ. իսկ ամեն-մի սխալ վճռածի համար նորանից ստանայ 6 կահալ աւելի: Նոցանից որը և քանի՞ կահալ տարաւ, եթէ որ առաջինը ուղիղ վճռեց 5 խնդիր:

394. Մի երեխան 15 բոպէումը քաշում է 11 արշին թել: Մի ժամումը քանի՞ արշին կ'քաշի:

395. Մի երեխայ ասում է միւսին՝ յ՛մ մէկ զրպանիս կահալը 2 անգամ աւելի է միւս զրպանիս կահալից, բայց եթէ առաջին զրպանիցս 10 հատ հանեմ և դնեմ երկրորդ զրպանու մն, այն ժամանակը ամեն-մի զրպանումս կ'ընի 30 կահալ: Նորա իւրաքանչեւը զրպանումը քանի՞ կահալ կար:

396. Մի երեխայ 4 բոպէումը վազում է 56 սաժէն, իսկ միւսը 5 բոպէումը վազում է 60 սաժէն: Նոցանից որն է շուտ վազում:

397. Ես մտքումս մի թիւ եմ բռնել, եթէ նորան

շատայնեմ 2 անգամ և վերան աւելցնեմ 8, այն ժա-
մանակը կ'գառնայ 60: Աս ի՞նչ թիւ եմ բռնել մտքումս:

398. Ուսումնարանի երեք դասատան մէջ 60 ա-
շակերտուհի կայ. առաջին և երկրորդ դասատանը հա-
ւասար են, իսկ երրորդումը երկու անգամ փոքր են ա-
ռաջուայ ամեն-մէկի աշակերտուհիներէց: Քանի՞ աշակեր-
տուհի կայ իւրաքանչիւր դասատանը:

399. Ղոււի ժամանակը գործ էին տեսնում 3 թըն-
դանօթ 4 ժամ և ամեն-մինը արձակվում էր մի ժամումը
5 անգամ: Բոլոր թնդանօթները քանի՞ անգամ արձակվեցան:

400. Մի սայլ դուրս եկաւ քաղաքիցը առաւօտան
7 ժամին և գնում էր մի ժամումը 4 վերստ, միւս սայ-
լը դուրս եկաւ 12 ժամին և գնում էր մի ժամումը 6
վերստ: Երկրորդ սայլը որ ժամին և քաղաքիցը քանի՞ վերստ
հեռու կ'հասնի առաջին սայլին, եթէ որ նոքա երկուսն
էլ ձանսպարհին հանդատացան 2 ժամ:

401. Գրասենեակում կարդ-կարդ դարած են 54
գիրք՝ ամեն կարգումը հաւասար թւով: Քանի՞ կարդ էր
և ամեն-մի կարգումը քանի՞ գիրք կար:

402. Երեխան 59 կահալ ունէր. այդ կահալները
նա 4 անհաւասար բաժին արեց: Ամեն-մի բաժնումը քա-
նի՞ կահալ կարող էր լինել:

403. Պատաւը եկեղեցի գնալիս 60 կոպէկ վերցրեց,
որ մոմ առնի և պատկերների առաջը վառի: Նա քանի՞
մոմ կարող է առնել և ի՞նչ գնանի:

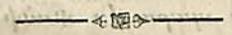
404. Ղասը շարունակվում էր մի ժամ. աշա-
կերաները դասի չորրորդ մասը գործ զրին մի յողուած
կարգալու, երրորդ մասը գործ զրին կարգացածը լուծելու,
իսկ մնացած ժամանակում կարգացածը զրեցին իւր-

եանց խօսքերով: Քանի՞ բոպէում զրեցին նոքա իւր-
եանց խօսքերով:

405. Պատը 60 տարեկան էր, հայրը 2 անգամ
նորանից փոքր էր, իսկ որդու տարիքը պատի տարիքի
տասներորդ մասն էր: Հօր և որդու տարիքը միասին որ-
քան են պակաս պատի տարիքից:

406. Ծառային տուել էին նորա վարձի երրորդ
մասը և էլ 8 մանէթ: Նորան էլ ինքնան պէտք էր տալ,
եթէ որ նորա բոլոր վարձը 60 մանէթ էր:

407. Գիւղացին իւր արուերկը վերցրեց 60 չեա-
վերստ դարի. որի չորրորդ մասը տուեց իւր ձիաներին,
երրորդ մասը վաճառեց, վեցերորդ մասը փոխեց խոտի հետ,
տասներորդ մասը փոխ տուեց, իսկ մնացած դարին ցանեց
հետեւեալ տարվայ համար և վերցրեց մէկին-վեց: Նա հե-
տեւեալ տարումը քանի՞ չեալվերստ դարի վերցրեց:

Է.

Խ Ն Գ Ի Ր Ն Ե Ր

408. Տունը երեք յարկանի է. երկրորդ և երրորդ
յարկերի իւրաքանչիւրում կայ 22 պատուհան, իսկ ներ-
քին յարկումը 5-ով պակաս է երկրորդից: Բոլոր երեք
յարկումը քանի՞ պատուհան կայ:

409. Ծառան մնաց տանտիրոջ մօտ Մայիս և Յու-
նիս ամիսները. օրէնը նա ստանում էր մի մանէթ, իսկ

ճաշին փող դուրս էին զայլս նորա սոճիկից շարժէնը 2 մանէթ. նորան կերակրեցին 8 շաբաթ: Ո՛րքան փող նա պէտք է ստանար դուրս դալու ժամանակ:

410. Երկու մարդ մահուտ առան. մինը առաւ 7 արշին, արշինը 4 մանէթով, իսկ միւսը առաւ 11 արշին ու բիշ տեսակից: Այդ բոլոր մահուտին նորա սուլին 61 մանէթ: Երկրորդ տեսակ մահուտի արշինը ո՞րքան արժէր:

411. Ես մտքումս բռնեցի երկու այնպիսի թիւ, որ եթէ նոցանից մինը կրկնեմ 5 անգամ, իսկ միւսը երկու անգամ. այն ժամանակը միասին դուրս կ'դաջ 61: Ես ինչ պիտի թուեր եմ բռնել մտքումս:

412. Մի մարդ ուներ 6 հաս Ֆրանսերէն զիրք, 4 անգամ դորանից աւել ռուսերէն զիրք, իսկ հայերէնը 2-ով աւել էր Ֆրանսերէնից և ռուսերէնից միասին: Նա ընդամենը քանի՞ զիրք ուներ:

413. Մի տեղ կային 27 տղամարդ և 35 կին, նոյանից 18 հոգի չէին պարու՛մ: Քանի՞ զոյգ էին պարողները և քանի՞ տղամարդ չէր պարու՛մ, եթէ որ զոյգը կազմու՛մ էր մի տղամարդից և մի կինարմատից:

414. Դերձակը 31 արշին մահուտ գնեց՝ արշինը 2 մանէթանոց. նա փողն մի մասը վճարեց, բայց կլի պարս մնաց 19 մանէթ: Նա ո՞րքան վճարեց:

415. Աշակերտը 62 երես կարգաց 4 ժամու՛մը, այնպէս որ իւրաքանչիւր հետեւեալ ժամու՛մը մի երես աւել էր կարգու՛մ նախորդ ժամու՛մ կարգացածից: Նա քանի՞ երես կարգաց վերջին ժամու՛մը:

416. Մշակը բանեց 4 շաբաթ և շաբաթէնը վաստակեց 8 մանէթ, միւս անգամ բանեց 3 շաբաթ և շաբաթէնը վաստակեց 7 մանէթ, երրորդ անգամը բանեց 2 շաբաթ և շաբաթէնը վաստակեց 5 մանէթ: Նա միջին թուով շաբաթէնը ո՞րքան վաստակեց:

բաթ և շաբաթէնը վաստակեց 5 մանէթ: Նա միջին թուով շաբաթէնը ո՞րքան վաստակեց:

417. Գիւղացին զիւղեցը ոտով հասաւ քաղաք 21 ժամու՛մը, իւրաքանչիւր ժամու՛մը զնալով 3 վերատ. բայց քաղաքիցը ձիով վերադարձաւ զիւղը 9 ժամու՛մը: Վերադառնալիս իւրաքանչիւր ժամու՛մը քանի՞ վերսա էր գնում:

418. Ուսումնարանու՛մը 63 ուսանող կար, միայն աշակերտները 6 անգամ աւել էին աշակերտուհիներուց: Քանի՞ աշակերտ և քանի՞ աշակերտուհի կար այդ ուսումնարանու՛մը:

419. Մի աշակերտ սովորու՛մ էր օրէնը 4 բառ, իսկ միւսը նորանից 3-ով աւել: Նոցանից իւրաքանչիւրը քանի՞ բառ սովորեց 9 օրու՛մը:

420. Այգու մէջ ծառերը անկած են կարգով, այնպէս որ իւրաքանչիւր հետեւեալ կարգու՛մ մի ծառ աւել է քան նախորդ կարգու՛մ: Քանի՞ ծառ կար առաջին կարգու՛մ, եթէ որ բոլորը 63 ծառ էր:

421. Մի մարդ գնեց մի ջահ, որ քաշու՛մ էր 19 զրվանքայ, և մի լսպտեր, որ քաշու՛մ էր 13 զրվանքայ: Նա դոցա ամեն-մի զրվանքին տուեց 2 մանէթ: Նա ո՞րքան վճարեց այդ երկու բանին:

422. Հացթուխը 8 տոպրակ ալիւր առաւ, ամենա մի տոպրակի ալիւրը քաշու՛մ էր 8 փութ. նա այդ ալիւրը ածեց 16 հաւասար տոպրակի մէջ: Իւրաքանչիւրի մէջ քանի՞ փուտ մտաւ:

423. Մրգավաճառը 64 խնձորը 3 կարգ դարսեց այնպէս, որ վերին կարգու՛մը 15 խնձոր էր, իսկ ներքին կարգու՛մը 28 խնձոր: Քանի՞ խնձոր կար միջին կարգու՛մը:

424. Գինեվաճառը մի տակառ ուներ, որ տանու՛մ

էր 64 շնչ: Այդ տակառը երկու խողովակ ունէր. մէկով կարելն էր լցնել տակառը 4 բողկումք: Իսկ միւսով կարելն էր լնքը տակառը դարդակել 8 բողկումք: Մի անգամ դարդակ տակառը զինի էին ածում, բայց 3 բողկեց յետոյ նկատելով որ երկրորդ խողովակն էլ բայց է մնացել և զինին դուրս է թափում, իսկոյն երկու խողովակն էլ կալան: Ո՞րքան զինի մնաց տակառումը և ո՞րքան վայր թափեց:

425. Մի դիւժին զգալ առան, որ քաշում էր 2 զրգանքայ: Ո՞րքան արժէին այդ զրգանքը, եթէ որ 8 լտը արժէր 7 մանէթ:

426. Երեք երեսայ փող վեր կկան և 64 արշին թել առան փռուանի համար, մինը տուեց դրա համար 5 կոպէկ, միւսը 7 կոպէկ, իսկ երրորդը 4 կոպէկ: Նուրաքանչիւր երեսան քանի՞ արշին թել պէտք է վերցնի:

427. Երկաթուղու զնայքը իւրաքանչիւր ժամում զնայով 32 վերտո՝ մի քաղաքից հասաւ միւսը 2 ժամումք: Ճանապարհորդը այդ տարածութիւնը քանի՞ ժամումը կերթայ, եթէ որ մի ժամումը զնայ 4 վերտո:

428. Գինեվաճառը 64 տակառ զինի տուն բերելու համար վարձեց սայլը և իւրաքանչիւրի վերայ զրեց 4 տակառ: Բողոր զինին բերելու վարձ ո՞րքան առեց, եթէ որ ամեն-մի սայլը վարձեց 3 մանէթով:

429. Վաճառականի մօտ ալիւր բերին 4 սայլով. ամեն-մի սայլն վերայ դրած էր 2 տոսրակ, որոնց իւրաքանչիւրի մէջը կար 8 փուտ: Այդ բոլոր ալիւրը ո՞րքան արժէր, եթէ որ 4 փուտը արժէր 3 մանէթ:

430. Տան լուսամուտներումը պէտք էր զցել տալ 65 ապակի. 4 լուսամուտի իւրաքանչիւրում 8 հաս, միւս

4 լուսամուտի իւրաքանչիւրում 6 հաս. մնացածն էլ պէտք է զցել շրջանաձև լուսամուտում: Քանի՞ ապակի պէտք է զցել շրջանաձև լուսամուտում:

431. Սայլը դուրս եկաւ մի քաղաքից առաւօտեան 5 ժամին և գնում էր իւրաքանչիւր ժամում 5 վերտո: Երեկոյեան ո՞ր ժամին կ'հասներ միւս քաղաքը, որ հեռու էր առաջինից 65 վերտո, եթէ որ ճանապարհին 5 ժամ հանգստանար:

432. Այդեպանը քաղեց 6 տաննակ խոշոր վարունկ, որոնց տաննակը արժէր 6 կոպէկ և 7 տաննակ մանր վարունկ, որոնց տաննակը արժէր 4 կոպէկ: Նա այդ երկու տեսակը միասին խառնեց և մի գնով վաճառեց ու աշխատեց բոլորի մէջ մի կոպէկ: Ամեն-մի տաննակը ո՞րքանով վաճառեց:

433. Վաճառականը 65 արշին մահուա ունէր. դրանից 27 արշին վաճառեց, ամեն-մի 3 արշինը 4 մանէթով. միւս անգամ վաճառեց 28 արշին, իւրաքանչիւր 4 արշինը 3 մանէթով. իսկ մնացածը վաճառեց 8 մանէթով: Այդ մահուտի ամեն-մի արշինը ո՞րքանով պէտք էր վաճառել, որ միևնոյն փողը ստացվեր:

434. Ես ունէի 65 կոպէկ զանազան դրամներ. այդ փողերը բաժանեցի աղքատներին այնպէս, որ ամեն-մէկին մի դրամ ընկաւ: Քանի՞ աղքատ էին և իւրաքանչիւրը ո՞րպիսի դրամ ստացաւ:

435. Տանտիկինը հինգ ու կէս դիւժին արծաթ է զգալ ունէր. որոնցից 36-ը թէյի էր, 15-ը սեղանի, իսկ մնացածը մուրաբի: Մուրաբի զգալները քանի՞նն էին:

436. 66 արշին քաթանից սփռոցներ շնեցին, ամեն-մինը 11 արշինից և իւրաքանչիւրը վաճառեցին 9 մանէթով: Ո՞րքան արժէին բոլոր սփռոցները:

437. Աշակերտը 66 զրիչ առաւ. որոնց 22 հասարակ էր 10 կոպէկ: Նա որքան վճարեց բոլոր զրիչներէ համար:

438. Ուսումնարանի երեք դասատան իւրաքանչիւրի մէջ կար 11 նստարան, որոնց ամեն-մէկի վերայ նրստած էին 2 աշակերտ: Այդ բոլոր աշակերտները խաղալու ժամանակը կարգ-կարգ կանգնեցին, ամեն-մի կարգումը 6 հոգի: Քանի՞ կարգ դուրս եկաւ:

439. Երկու երեխայ 66 կոպէկի տետրակներ առան հաւասար գնանի. նոցանից մինը վերցրեց 4 տետրակ, իսկ միւսը 7-ը: Իւրաքանչիւրը որքան վճարեց իւր տետրակներին:

440. Գերձակը 67 արշին մահառու ունէր. դորանից 39 արշին կտրեց սերտուկներ կարելու, ամեն-մէկի համար 3 արշին. իսկ մնացածից կտրեց վերարկուներ, մինը 4 արշինից: Գերձակը որքան կարելովորձ ստացաւ եթէ որ իւրաքանչիւր սերտուկի համար ստացաւ 3 մանէթ, իսկ վերարկուի համար 2 մանէթ:

441. Ուսումնարանումը 67 աշակերտուհի կային. դոցանից առաջին դասատանը 29 հոգի էին. երկրորդումը դորանից 6-ով պակաս, իսկ մնացածը երրորդումն էին: Երրորդ դասատանը քանի՞ աշակերտուհի կար:

442. Ես մտքումս բռնեց եմ մի թիւ, որի կիսի վերայ եթէ աւելացնեմ 38, կստանամ 67-ը: Ի՞նչ թիւ եմ բռնել մտքումս:

443. Աշակերտը գրքի 2 երեսը դուրս էր գրում տետրակի 4 երեսի վերայ: Նա գրքի քանի՞ երեսը դուրս գրեց, եթէ որ տետրակումը դուրս գրածը 68 երես էր:

444. Չորս գիւղացի 68 մանէթի գարի վաճառեցին: Ամեն-մէկին որքան փող կ'ընկնի, եթէ որ 3 տուր-

րակ մէկինն էր, 4-ը միւսինը, 5-ը երրորդինը և 5-ը չորրորդինը:

445. Վաճառականը 34 տուրակ ալիւր առաւ, տուրակը 2 մանէթով. դորանից 9 տուրակ նա վերցրեց իւր համար, իսկ մնացածը վաճառեց իւրաքանչիւր 5 տուրակը 12 մանէթով: Այն 9-ը տուրակը որ պահեց իւր համար որքան նստեց իւրեան:

446. Նախարպանը արածացնում էր 68 գլուխ տաւար. նոցա միջի կովերը 3 անգամ աւել լին հորդեւրից: Նախումը քանի՞ կով կար և քանի՞ հորդ:

447. Երեխան 68 կակալ դարսեց սեղանի վերայ 4 կարգ, այնպէս որ իւրաքանչիւր հեռեւեալ կարգում 2 կակալ աւել էր նախորդ կարգից: Քանի՞ կակալ կար առաջին կարգումը:

448. Մի տուն լուսաւորելու համար օրէնը դնում է 3 զրվանբայ նաւթ: Որքան նաւթ կ'երթայ 3 շաբաթում և 2 օրում:

449. Երկու ճանապարհորդ դուրս եկան երկու դանդան քաղաքներից և գնում էին միմեանց հանդէպ. այդ քաղաքները հեռու էին միմեանցից 69 վերստ: Նոցանից մինը մի ժամումը գնում էր 11 վերստ. իսկ միւսը 12 վերստ: Քանի՞ ժամից յետոյ նոքա միմեանց կ'պատահէին:

450. Մի քանի երեխայի 69 տանձ բաժանեցին. ոմանց ընկաւ չորս-չորս հատ, իսկ ոմանց հինգ-հինգ հատ: Քանի՞ երեխայ ստացան հինգ-հինգ հատ:

451. Ծառային տուլին 7 հատ երկու-շայանոց և պատուիրեցին որ կիտրոններ առնի, մինը 5 կոպէկով: Նա քանի՞ հատ կիտրոն պէտք է առնէր:

452. Տօներին աշակերտին պատուիրեցին, որ աշխարհադրութեան դասից կրկնի 35 թերթ. նա իւրաքանչիւր օր կրկնեց 7 երես, իսկ վերջի օրը զարձեալ կրկնեց բոլորը միասին: Քանի՞ օր էր տօն:

453. Մի երիտասարդ հրացան արձակել էր սովորում. նա 70 անգամ արձակեց և ամեն մի 14 անգամից 6 անգամ դիպցնում էր նշանին: Նա ընդամենը քանի՞ անգամ դիպցրեց նշանին:

454. Կալուածատէրը մի մշակ վարձեց 10 շաբաթով, այն պայմանով, որ օրէնք մի մանէթ տայ նորան: Երբ ժամանակը լրացաւ մշակը 38 մանէթ փող ստացաւ, իսկ մնացածին 8 չեափերա զարի: Ամեն մի չեափերա դարին յօրքան նստեց նորան:

455. Ուխտաւորը քաղաքիցը դուրս եկաւ առաւօտեան 6 ժամին և ճանապարհ ընկաւ դէպի գիւղը, նա գնաց մինչև երեկոյեան 8 ժամը. ճանապարհին հանգստանալով 6 ժամ: Միւս օրը նա դուրս եկաւ առաւօտեան 7 ժամին և հասաւ գիւղը երեկոյեան 7 ժամին հանգստանալով նոյնպէս 6 ժամ: Իւրաքանչիւր ժամում նա գնում էր 5 վերսա: Այնտեղից նա վերադարձաւ քաղաք երկաթուղով 2 ժամումը: Երկաթուղու շոգեկառքը մի ժամումը քանի՞ վերսա էր գնում:

456. Թղթափաճառը նամակի 7 ծրարը առնում էր 4 կուպէկով, իսկ ինքը փաճառում էր 10 հասար 7 կուպէկով: Նա յօրքան էր աշխատում 70 ծրարում:

457. Տան յարկի վերայ հաւասար խմբերով նստած էին 64 աղաւնի: Իւրաքանչիւր խմբումը քանի՞ աղաւնի կար:

458. Երեխան 66 կահալ բերեց ուսումնարան և հաւասար բաժանեց իւր ընկերներին: Նա քանի՞ ընկեր ունէր:

459. Քուչայի երկարութիւնը 67 սաժէն էր. մշակները քարեցին նորան 10 օրումը: Քանի՞ սաժէն էին քարում նոքա առաջին օրումը, երկրորդ օրումը, երրորդ և այլն:

460. Քանի՞ հաւասար անարակ կարելի է շինել 70 թերթ թղթից:

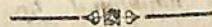
461. Գիւղացին փաճառեց 11 խող, մինը 6 մանէթով, էլ փաճառեց 12 հաւ, մինը քառորդ մանէթով: Նա յօրքան փող ստացաւ:

462. Երկաթուղով քանի՞ ժամումը կարելի է գնալ 64 վերսառ. եթէ որ մի քառորդ ժամումը գնան 8 վերսառ:

463. Մի տեղ 64 հողի էին հրախրած. դայառ թերորդ մասը գնուողական էին, տասմեցերորդ մասը փաճառական էին, չորրորդ մասը երկխալք էին, իսկ մնացածը կանայք: Քանի՞ կանայք կային այնտեղ:

464. Ի՞նչ փողի կիսով ես մի գրվանքայ սուրջ առայ, իսկ չորրորդ մասով մի գրվանքայ շաքար և սուրջին 16 կուպէկ աւելի սուի շաքարից: Ո՞րքան արժէք սուրջի գրվանքան:

465. Մրդափաճառը 70 խնձոր ունէր. նա դորս կէսը փաճառեց մէկի վերայ, հինգերորդ մասը միւսի վերայ, եօթերորդ մասը երրորդի վերայ, տասերորդ մասը չորրորդի վերայ. իսկ մնացած խնձորները ինքը կերաւ: Ինքը քանի՞ խնձոր կերաւ:

չանից ամեն-մէկը որքան պէտք է վերցնի, եթէ որ մինը տուեց 16 կուպէկ, միւսը 9 կուպէկ, իսկ երրորդը 11 կուպէկ:

479. Գիւղացի երեխան կամենում էր զանգակատան բարձրութիւնը իւնանալ, դորա համար նա չափեց նորա ստուերը և ակտաւ որ 24 արշին է. յետոյ մի փայտ ցցեց 6 արշինանոց և տեսաւ, որ նորա ստուերն էլ 2 արշին է: Ո՞րքան էր զանգակատան բարձրութիւնը:

480. Գիւղացին կամենում էր երկու տոպրակ ալ իւր կշռել առանձին-առանձին, բայց դորա համար նա ունէր միայն 3 քար, մինը 40 գրվանքանոց, միւսը 32 գրվանքանոց, իսկ երրորդը 10 գրվանքանոց: Երբ նա կշռի մի թաթումը դրեց երկու տոպրակը, իսկ միւսումը առաջին երկու քարը. այն ժամանակը կշիւր հաւասար կանգնեց, բայց երբ տոպրակները դրեց կշռի զանազան թաթերում և թեթեւ տոպրակի կողմը դրեց երրորդ քարը, այն ժամանակը կշիւր կրկին հաւասար կանգնեց: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր տոպրակը:

481. Ուրիշն 16 տարեկան է, հայրը 3 անգամ մեծ է նորանից, իսկ պապը 25 տարով մեծ է հօրիցը: Քանի՞ տարեկան է պապը:

482. Գիւղեցը մինչև քաղաքը 73 վերստ էր. զիւղացին դորանից 45 վերստ զնաց սայլով, ամեն-մի ժամումը 9 վերստ, իսկ մնացածը զնաց ոտով՝ ամեն-մի ժամումը 4 վերստ: Նա քանի՞ ժամումը հասաւ քաղաք:

483. Ուսումնարանի նստարանների վերայ կային 73 աշակերտ. նստարաններիցը մի քանիսը 2 տեղանի էին, իսկ միւսները 5 տեղանի: Այդ ուսումնարանումը քանի՞ նրստարան կար առաջին և երկրորդ տեսակից:

484. Մի կին եկեղեցուցը դուրս գալիս մտադիր էր

իւր փողերից տալ 13 աղքատի հինգ-հինգ կուպէկ. իսկ մնացած 9 կուպէկին միւրգ առնել իւր երեխանց համար, բայց տեսնելով որ աղքատները շատ են, նա ամեն-մէկին տուեց 2 կուպէկ և էլ փող չ'մնաց իւր մօտ: Ընդամենը քանի՞ աղքատ կար եկեղեցու մօտ:

485. Մի մարդ 5 խնձորին և 6 տանձին տուեց 49 կուպէկ, իսկ միւսը միեւնոյն զնով առաւ 10 խնձոր և 6 տանձ և տուեց 74 կուպէկ: Ո՞րքանով էին վաճառում տանձի և խնձորի տանեակը:

486. Ե՞ս ունեմ 74 կուպէկ փող. 3-կուպէկանոց և 5-կուպէկանոց: Քանի՞ հատ 3-կուպէկանոց ունեմ և քանի՞ հատ 5-կուպէկանոց:

487. Հայրը մեծ որդուն տուեց 5 հատ 3-շալանոց և հրամայեց որ հաւասար բաժանի իւր միւս 2 կողայրների հետ: Ամեն-մէկին քանի՞ կուպէկ կ'ընկնի:

488. Ճանապարհորդների շոգեկառքը 75 վերստը զնում է 3 ժամումը, իսկ ասպրանքի շոգեկառքը 5 ժամումը: Աթէ որ երկու շոգեկառքն էլ դուրս գան միասին՝ 2 ժամի միջոցում առաջինը որքան աւել կ'իրթայ երկրորդից:

489. Արհեստաւորը 75 գրվանքայ պղնձից շինեց ինքնակռներ, ամեն-միւրը 15 գրվանքից և վաճառեց իւրաքանչիւրը 12 մանեթով: Նա որքան փող ստացաւ:

490. Հինգ մշակը 4 շաբաթումը աշխատում են 75 մանեթ: Ո՞րքան կ'աշխատեն 4 մշակը 2 շաբաթում, եթէ որ բանն միեւնոյն պայմանով:

491. Մրգավաճառը 2 գրվանքայ խաղողը, որի առան-մի գրվանքան արժէր 21 կուպէկ, խառնեց 3 գրվանքայ խաղողի հետ, որի ամեն-մի գրվանքան արժէր 11 կուպէկ և վաճառեց այնպէս, որ ոչ օգուտ ստացաւ,

նէ քան: Նա խառնած խաղողին գրվանքան որքանով
վաճառեց:

492. Հայրը մի որդուն տուեց 30 կոպէկ, իսկ միւ-
սին 15 կոպէկ նորանից աւելի և հրամայեց երրորդ եղ-
բոր հետ հաւասար բաժանեն: Նոցանից ամեն-մինը որ-
քան պէտք է տայ երրորդ եղբորը:

493. Ի՞նչպիսի միատեսակ դրամներ կտան 75 կո-
պէկին և քանի՞ հատ:

494. Երեք խումբ մշակ մի արիս փորելու համար
ստացան 76 մանէթ: Իւրաքանչիւր խումբը որքան պէտք
է ստանայ, եթէ որ առաջին խումբը 7 հոգի էր, իսկ
միւսները վեց-վեց:

495. Սուրհանդակը դուրս եկաւ մի քաղաքից և զը-
նում էր մի ժամումը 13 վերստ, իսկ միւս քաղաքից, որ
դռանվում է առաջինից 76 վերստ հեռու, նորա հան-
դէպ միւսնոյն ժամին դուրս եկաւ մի սայլ, որ մի ժամու-
մը գնում էր 6 վերստ: Քանի՞ ժամից յետոյ նոքա կը
հանդիպեն և որքան հեռու առաջին քաղաքից:

496. Երեք մարդ մի քանի աղքատի 76 կոպէկ
տուին: Նոցանից մինը իւրաքանչիւրին տուեց 10 կոպէկ,
միւսը 20 կոպէկ, իսկ երրորդը 8 կոպէկ: Ամեն-մինը որ-
քան փող տուեց աղքատներին:

497. Գիւղացին ուներ 76 հատ երեք տեսակ թըւ-
ռան, այսինքն բաղեր, սագեր և հաւեր. բաղերը և սագերը
թուով հաւասար էին, իսկ հաւերը աւելի էին այդերկու տե-
սակից միասին: Նա ամեն-մի տեսակից քանի՞ թռչուն ուներ:

498. Գիւղի բնակիչները 77 հոգի էին. կրկնաբըր
2 անգամ պակաս էին կանանցից, իսկ տղամարդիքը 2
անգամ աւելի էին: Քանի՞ երեխայ կար այդ գիւղումը:

499. Մի եղայրը առաւ 5 տասնեակ խնձոր, իսկ
միւսը 2 տասնեակ և առաջինը 33 կոպէկ աւելի վճա-
րեց երկրորդից: Նոքա միասին որքան տուին բոլոր
խնձորներին:

500. Աւազանը տանում է 77 տակառ ջուր. նա
ուճի երկու խողովակ, որոնցից մինը լցնում է նորան 7
րոպէումը, միւսը դարդակում է 11 րոպէումը: Ո՞րքան
ջուր կ'մնայ աւազանում, եթէ դարդակ աւազանի երկու
խողովակն էլ բաց թողնեն 5 րոպէ:

501. Կալուածատէրը 77 օրավար հող ուներ, զո-
րանից վարելահողը 2 անգամ աւելի էր արօտատեղեց, իսկ
մնացածը ծածկուած էր անտառով: Նա քանի՞ օրավար
վարելահող ուներ:

502. Պատի ժամացոյցը քանի՞ անգամ կ'զարկի 12
ժամի ընթացքում, եթէ որ նորա զարկերը համարենք
կէս օրից յետոյ:

503. Վաճառահանը 78 զրվանքայ շաքար ուներ
ղլուխներով. ամեն-մի զլուխը քաշում էր 26 զրվանքայ.
նա իւրաքանչիւր զլուխը փաճառեց 5 մանէթով: Ո՞րքան
արժէր բոլոր շաքարը:

504. Պղնձգործը առաւ 6 հատ հին կաթնայ, ու-
րոնց ամեն-մինը քաշում էր 13 զրվանքայ. նա իւրաքան-
չիւրին տուեց 4 մանէթ. յետոյ զոցանից շինեց կնքնատե-
ներ, մինը 39 զրվանքից և իւրաքանչիւրը փաճառեց 18
մանէթով: Նա բոլորի մէջ որքան աշխատեց:

505. Հացթուխը երկու տեսակ ալիւր ուներ, մէկի
զրվանքան արժէր 4 կոպէկ, իսկ միւսինը 5 կոպէկ: Նա
առաջի տեսակից վերցրեց 6 զրվանքայ, իսկ երկրորդ տե-
սակից 7 զրվանքայ. այդ բոլորը միասին խառնեց և հաց

Թխեց: Հացի զրվանքան ո՞րքանով պէտք է վաճառի նա, որ Թխելու վարձ ստանայ 19 կոպէկ:

506. Շոգեկառքը 78 վերստը զնաց 3 ժամում, այնպէս որ իւրաքանչիւր հետեւեալ ժամում 1 վերստ աւելի էր գնում նախորդ ժամից: Նա քանի՞ վերստ զնաց վերջին ժամումը:

507. Գիւղացի կինը մի աման կաթը բերեց քաղաք և վաճառեց 79 կոպէկով. այսինքն 5 շիշե ամեն-միւր վաճառեց 7 կոպէկով, իսկ քնացած ամեն-մի շիշը տուեց 11 կոպէկով: Քանի՞ շիշ կաթ կար նորա ամանում:

508. Իմ մէկ զրպանումը կայ 27 կոպէկ, իսկ միւսումը 25 կոպէկ աւելի: Քանի՞ կոպէկ պէտք է ածեմ ամեն-մի զրպանս, որ մէկի մէջ մի կոպէկ աւելի լինի միւսից:

509. Գինեվաճառը 5 տակառ զինի ունէր, ամեն-մէկի մէջ 16 վելլոս, նա այդ զինին ածեց 8 հաւասար տակառի մէջ: Իւրաքանչիւրի մէջ ո՞րքան զինի մտաւ:

510. Քաղաքիցը մինչև զիւղը 80 վերստ է մի սայլ քաղաքիցը ճանապարհ ընկաւ դէպի զիւղը և գնում էր մի ժամումը 6 վերստ, իսկ զիւղացին զիւղիցը դուրս եկաւ սայլե հանդէպ և գնում էր մի ժամումը 4 վերստ քանի՞ ժամից յետոյ նոքա միմեանց կ'պատահէ և պտտահետուց քանի՞ ժամ յետոյ զիւղացին կ'հասնի քաղաք, եթէ որ ճանապարհին հանգստանայ 8 ժամ:

511. Ուսումնարանումը կար 80 աշակերտ. առաջին դասատան աշակերտները 4 անգամ պակաս էին ուսումնարանի բոլոր աշակերտներից. երկրորդումը 6-ով պակաս էին առաջինից. իսկ երրորդում և չորրորդում հաւասար էին: Քանի՞ աշակերտ կար չորրորդ դասատանը:

512. Մեքենայի անիւր 8 րոպէումը պտոյտ է դալել

4 անգամ: Քանի՞ անգամ պտոյտ կ'դայ նա 1 ժամումը և 20 րոպէումը:

513. Վաճառականը ունէր 16 արկղ ծխախոտ, իւրաքանչիւրի մէջ 5 զրվանքայ ամեն-մի արկղը արժէր 4 մանէթ: Նա այդ ծխախոտը ածեց 4-զրվանքանոց արկղ ների մէջ և վաճառեց ամեն-մի արկղը 4 մանէթով: Նա ո՞րքան աշխատեց:

514. Երեք գրագիր արտագրեցին մի շարադրութիւն, որ բաղկանում էր 80 թերթից. առաջինը արտագրում էր 7 ժամ, երկրորդը 5 ժամ, իսկ երրորդը 8 ժամ: Իւրաքանչիւր գրագիրը քանի՞ թերթ արտագրեց, եթէ որ նոքա գրում էին հաւասար արագրութեամբ:

515. Վաճառականը զնեց 12 արշին թաւիշ, արշինը 7 մանէթով և էլի զնեց մի քանի արշին ուրիշ տեսակից, արշինը 6 մանէթով, իսկ ինքը իւրաքանչիւր արշինը վաճառեց 8 մանէթով և բոլորի մէջը աշխատեց 80 մանէթ: Նա քանի՞ արշին թաւիշ ունէր:

516. Քանի՞ հաւասար կարգ կարելի է կանգնեցնել 72 ղինուորին և ամեն-մի կարգումը քանի՞ մարդ կարող է լինել:

517. Երեք եղբայր և երկու քոյր բաժանեցին իւրեանց մէջ 79 կոպէկ. եղբայրները հաւասար ստացան, իսկ քոյրերը անհաւասար: Ո՞րքան ստացաւ ամեն-մի եղբայրը և քոյրը:

518. Ո՞րպիսի հաւասար դրամներից կարելի է կազմել 80 կոպէկ և քանի՞ դրամից:

519. Տանտիկինը զնեց վեց ու կէս դիւժին բաժակ, ամեն-մէկը քառորդ մանէթով: Ո՞րքան արժէին բոլոր բաժակները:

520. Վաճառականը 172 գոյդ ձեռնոց առաւ 78

մանկթով. և ամեն-մի զոյգը զաճառեց մանկթուկիսով :
Նա ո՞րքան աշխատեց 12 զոյգ ձեռնոցում : Գրեց զայն 08

521. Մշակը ծառայեց տանտիրոջը 2 ամիս ու կէս
և ամեն-մի բանեցած օրվայ համար ստացան մանկթու
կէս : Նա ո՞րքան փող աշխատեց, եթէ որ այդ միջոցին
23 օր տօն էր :

522. Աշակերտը 72 կոպէկ ուներ. դորա՞ն կէսը նա
տուեց զբերել, չորրորդ մասը տուեց թղթի, ու թերորդ
մասը տուեց մատիաների, տասներկուերորդ մասը տուեց զբ-
րկնների, իսկ մնացած փողով առաւ մի խնձոր : Ո՞րքան
արժէր խնձորը :

523. Վարձատկարը 80 թերթ թուղթ բերեց դա-
սատուն, որ ամեն-մի աշակերտին ապ 4 թերթ. բայց այդ
օր աշակերտներն հինգերորդ մասը դասի չէին եկել : այդ
պատճառով նա բոլոր թուղթը բաժանեց մնացած աշա-
կերտներին հաւասարապէս : Եւ բարանելը աշակերտը քա-
նի՞ թերթ ստացաւ :

Ս Ն Դ Ի Ր Ն Ե Ր

81 — 90

521. Ի՞նչ տարեկան թողը հարցրեց իւր պապիցը,
թէ քանի՞ տարեկան էս, պապը սրտառասխանեց, թէ 1
տարի առաջ 10 անգամ բեղանից մեծ էի : Գանի՞ տա-
րեկան էր պապը :

525. Երեք երեխայի 81 կահալ տուին, այնպէս որ

երկրորդը և երրորդը 4 անգամ աւել տացան, առաջի-
նից : Ամեն-մինը քանի՞ կահալ ստացաւ :

526. Մրգավաճառը 81 կոպէկի խնձոր ծախեց, ամեն-
մինը 3 կոպէկով : Նա ո՞րքան աշխատեց, եթէ որ վերը 10
հատը առել էր 20 կոպէկով :

527. Մի երեխայ ուներ 39 կահալ, իսկ միւսը 3-ով
աւելի : Կոցանից ամեն-մինը քանի՞ կահալ պետք է տայ
երրորդ երեխային, որ բոլորինը ևս հաւասար լինի :

528. Երկու երեխայ վազեցին, որ միմեանց առաջը
կտրեն. նոցանից մինը մի րոպէսու՞մը վազում էր 32 ար-
շին, իսկ միւսը 41 արշին. երկրորդ երեխան 81 արշին ա-
ռաջ ընկաւ : Նորա քանի՞ րոպէ վազեցին :

529. Երկու մրգավաճառ միասին 82 կիտրոն ու-
նէին, նոքա հաւասար վաճառեցին և դորանից յետոյ ա-
ռաջինի մօտ մնաց 19 հատ, իսկ երկրորդի մօտ 6-ով ա-
ւելի : Մինչև վաճառելը ամեն-մինը քանի՞ կիտրոն ուներ :

530. Ես գնեցի 6 տետրակ, ամեն-մինը 4 կոպէկով
և 3 կիտրոն, ամեն-մինը 6 կոպէկով, իսկ մնացած փո-
ղով գնեցի 8 մատիա, ամեն-մինը 5 կոպէկով : Ես ո՞րքան
փող ունեի :

531. Երեխայքը գնեցին 2 զրվանքայ կահալ. ա-
մեն-մի զրվանքան քաշում էր 41 հատ և բաժանեցին
իւրեանց մէջ հասեալ կերպով : 3 երեխայից ամեն-մինը
վերցրեց 8 կահալ, 4-ից ամեն-մինը 9 կահալ. իսկ մնա-
ցած կահալը իւրեանց մէջը հաւասար բաժանեցին վերջի
2 երեխան : Վերջի 2 երեխայից ամեն-մինը քանի՞ կա-
հալ ստացաւ :

532. Ուսումնարան քննութիւն տալու կիսն 82
երեխայ, նոցանից 9-ը չ'կտրողացան քննութիւն բռնել :

մնացածներէն մտան առաջին և երկրորդ դասատուներ հա-
ւասար, իսկ երրորդը մտան պակաս երկրորդ մանողներից:
Քանի՞ աշակերտ մտաւ ամեն-մի դասատուներ:

533. Մի շարադրութիւն արտագրելու համար նըս-
տեցի 3 օր և օրէնը արտագրեցի 9 ժամ. միւս անգամ
նստեցի 4 օր, օրէնը արտագրեցի 6 ժամ, էլի նստեցի 4
օր, օրէնը արտագրեցի 8 ժամ: Քանի՞ ժամ զործ զրեցի
ևս այդ շարադրութիւնը արտագրելու համար:

534. Ծառան ստանում էր ամէնը 9 մանէթ, նո-
րան 2 մանէթ էլ ընծայեցին տօներին: Նա 9 ամիս ծա-
ռայելուց յետոյ, զուրս գնաց և ստացաւ 48 մանէթ փող,
իսկ մնացածին 5 սերտուկ հաւասար գնանի: Ո՞րքան նըս-
տեց նորան ամեն-մի սերտուկը:

535. Թոկի երկարութիւնն 83 արշին էր. նորանից
կտրեցին երեք կտոր, այնպէս որ առաջին կտորը 1 արշին
աւելի էր միւսից, իսկ երրորդը 3 արշին աւելի էր առա-
ջինից: Էլի ո՞րքան թոկ մնաց:

536. Հայրը որդուն 69 մանէթ փող ուղարկեց. նա
վճարեց փաստայումը ապահովութեան համար ամեն-մի
մանէթին 1 կոպէկ, կշռի փող 10 կոպէկ և անտորրագրի
փող 5 կոպէկ: Ո՞րքան նստեց նորան փողն ուղարկելը:

537. Պապը 84 տարեկան էր, որդին 39 տարով
նորանից փոքր էր, իսկ թոռը 7 անգամ պապիցը փոքր
էր: Քանի՞ տարեկան էին որդին և թոռը:

538. Երկու շաբաթուայ մէջ օրէնը այրում էին 6
մոմ, 4 մոմը քաշում էր 1 զրվանքայ: Քանի՞ զրվանքայ
մոմ կ'այրվէր 2 շաբաթումը:

539. Իմ սենեակի 3 պատի վերայ քաշարած են պատ-
կերներ, ամեն-մի պատի վերայ 4 կարգ և ամեն-մի կար-

զուրկ 7 պատիկեր: Ընդամենը քանի՞ պատիկեր կայ
քաշ արած:

540. Վաճառականը երկու տեսակ վառելանամթ ու-
նէր. առաջին տեսակի զրվանքան արժէր 16 կոպէկ, իսկ
երկրորդ տեսակինը 13 կոպէկ. նա առաջին տեսակից վերց-
րեց 2 զրվանքայ, երկրորդ տեսակից էլ 4 զրվանքայ և
միմեանց հետ խառնեց: Նա խառնուրդի զրվանքան ինչ-
քանով պէտք է վաճառի, որ ոչ զնաս անի, և ոչ օգուտ:

541. Ծապիկների համար գնեցին 7 դիւժին կոճակ,
10 հատը 5 կոպէկով: Որքան արժէին բոլոր կոճակները:

542. Եոզեանուք ամեն-մի 21 վերստում այրում է
3 սաժէն փայտ: Ո՞րքան փայտ կ'այրի նա 84 վերստում:

543. Աշակերտը զրբիցը զուրս գրեց 28 երես և
նկատեց, որ զրբի 5 երեսը մոնում է տետրակի 15 երկ-
սումը: Բոլոր 28 երեսը տետրակի քանի՞ երեսումը մտաւ:

544. Վիւղացի կինը 60 ձու տարաւ քաղաք վա-
ճառելու. ճանապարհին 18 ձու կտորատվեցան. մնացածի
իւրաքանչիւր 10 հատը նա վաճառեց 20 կոպէկով: Նա
ո՞րքան փող ստացաւ և ո՞րքանից զրկվեց:

545. Պատշգամբի երկարութիւնը 85 արշին էր. զո-
րա երկարութեամբ պէտք է լար քաշէին զանգակի
համար. զորա համար երեք լար կ'ապիցին միմեանց ծայ-
րից. մի լարի երկարութիւնը 27 արշին էր, միւսինը 32
արշին: Ո՞րքան էր երրորդ լարի երկարութիւնը:

546. Գերձակի մօտ մնացել էին մահուտի կտորներ.
5 արշին 5-մանէթանոց, 3 արշին 2-մանէթանոց և 9 ար-
շին 6-մանէթանոց: Նա այդ բոլոր մահուտը միասին վա-
ճառեց այն գնով՝ որ իւրան էր նստել: Իւրաքանչիւր ար-
շինը ո՞րքանով վաճառեց:

547. Ես մտքումս բռնել եմ երկու թիւ. եթէ նոցանից մինը կրկնեմ 3 անգամ և վերան աւելացնեմ միւսը կատարվի 85: Ի՞նչ թուեր եմ բռնել մտքումս:

548. Մի մարդ գիւղեցը գնում էր քաղաք. նա 7 վերստ դնացել էր արդէն, բայց ձին ոկսեց կաղալ, նա կրկին յետ դարձաւ գիւղը և մի այլ ձիու վերայ նստելով՝ գնաց քաղաքը և միւս օրը վերադարձաւ: Այդ երկու օրումը նա մանեկաւ ընդամենը 86 վերստ: Կիւղը որքան էր հեռու քաղաքից:

549. Այգին մաքրելու համար հրաւիրեցին երեք խումբ մշակ. մի խմբումը կար 15 մարդ, միւսումը 17-ը խի կրորդումը 11: Խրաքանչիւր մշակին առաջարկեցին 2 մանէթ, բայց կրկրորդ խումբը յանձն առաւ մենակ մաքրել այգին, եթէ որ խրաքանչիւրին տան 5 մանէթ: Ո՞րպէս է ձեռնառու այգին մաքրել սայլո՞ւ:

550. Ես մտքումս բռնել եմ երեք այնպիսի թիւ, որ միասին անում է 86, խի առաջինը և երկրորդը միասին հաւասար են կրորդին: Ի՞նչպիսի թուեր են մտքումս բռնած:

551. Երկու եզրայր միասին 87 կողէի ունէին, բայց երբ հաւասար մտկեցին, այն ժամանակը մէկի մօտ մնաց 24 կողէի, խի միւսի մօտ 19 կողէի: Ամեն-մինը քանի՞ կողէի ունէր:

552. Իմ մի զբաղանումը կակայներ կան, որոնցից եթէ 23 հատ գնեմ միւս զբաղանումս, խի մնացածը 4 բաժին անեմ, այն ժամանակը ամեն-մի բաժինը կլինի 16 հատ: Քանի՞ կակալ կայ իմ զբաղանումը:

553. Հեծկազօրը մի քաղաքից գնում էր միւս քաղաքը. 6 ժամի ընթացքում նա խրաքանչիւր ժամումը

գնում էր 7 վերստ, բայց յետոյ մի ժամումը 2 վերստ աւելի գնալով՝ 5 ժամումը տեղ հասաւ: Քանի՞ վերստ գնաց հեծկազօրը:

554. Վաճառականը 87 զրվանքայ շաքար ունէր զլուխներով. ամեն-մի զլուխը 29 զրվանքայ էր. նա իւրաքանչիւր զլուխը վաճառեց 6 մանէթով: Ո՞րքան փող վերցրեց:

555. Ուսումնարանումը 6 դասատուն կար. շոք դասատան ամեն-մէկի մէջ կար 3 նստարան, խի մնացածներում 2-ով աւելի: Քանի՞ աշակերտ կար այդ ուսումնարանումը, եթէ որ ամեն-մի նստարանի վերայ նըստում էր 4 աշակերտ:

556. Տունը բաղկացած էր երեք սենեակից. ամեն-մէկի մէջ շարթէնը այրվում էր 8 ծրագուէ մամ: Ո՞րքան արժէ այդ սենեակների լուսաւորութիւնը 2 շարթում, եթէ որ մամի զրվանքան արժէ 11 կողէի և 6 մամը քաշում է մի զրվանքայ:

557. Երկու սայլով շաքարաւազ բերին խանութը. ամեն-մի սայլի վերայ կար 2 տակառ և իւրաքանչիւր տակառումը 22 փուտ: Այդ շաքարը ածեցին մանր տակառների մէջ, որոնց ամեն-մինը սանում էր 8 փուտ: Քանի՞ տակառ լարին շաքարով:

558. Չորս կրիկայ ամառը թիթեռներ էին բռնում. նոցանից ամեն-մինը բռնեց 22 հատ. այդ թիթեռները նոքա զրին երկու կողովում հաւասար: Խրաքանչիւր կողովում քանի՞ թիթեռ զրին:

559. Չորս մեքենան 11 բույէում քաշում են 88 սաժէն պղնձէ լար: Ո՞րքան լար կքաշեն 3 մեքենան 12 ժամումը:

560. Պատերազմի ժամանակ 88 զինուորի հաւասար թւով տեղաւորեցին մի քանի տան մէջ: Քանի՞ տուն բռնեցին զինուորները:

561. Երկու մշակ բանափրոջեց ստացան 89 մանէթ. նոցանից մինը աւելի ստացաւ միւսից 2 անգամ և էլի 5 մանէթ: Ո՞րքան ստացաւ ամեն-մինը:

562. Երեկերբը զնեցին 89 դեղձ և բաժանեցին այսպէս՝ 7 երեկայ վերջրին եօթը-եօթը հատ, իսկ մնացածները տասը-տասը հատ: Ընդամենը քանի՞ երեկայ էին:

563. Մի դաստտան մէջ 18 աշակերտ կար. ծոքափող վէր եկան, ամեն-մինը 5 կոպէկ և հաւասար բաժանեցին 10 չքաւոր ընկերներին: Խրաքանչիւրին որքան փող ընկաւ:

564. Մի երեկայ 56 կակալ ունէր, իսկ միւսը նորածինից 22-ով պակաս: Ամեն-մինը քանի՞ կակալ պէտք է տայ երրորդին, որ ամենն էլ հաւասար ունենան:

565. Ուսումնարանումը 3 դասատուն կայ և 90 աշակերտ և ամեն-մի դասատունը երկու հաւասար բաժանմունք ունի: Քանի՞ աշակերտ կայ իւրաքանչիւր բաժանման մէջ:

566. Գիւղացին 5 դեսեստին հողում գարի ցանեց. ամեն-մէկում 3 շնուկերտ և ինքը ստացաւ մէկին-վեց: Նա որքան փող կ'ստանայ, եթէ որ 50 շնուկերտ պահի իւր համար, իսկ մնացածի իւրաքանչիւր 4 շնուկերտը վաճառի 9 ճանէթով:

567. Աշակերտը 7 տետրակ առաւ և առեց երկու շայանոցներ. նա ամեն-մի 2-շայանոցից յետ ստացաւ 3 կոպէկ: Ամեն-մի տետրակին որքան տուեց, եթէ որ յետ սառածաձ փողը կըաւ 27 կոպէկ:

568. Երկու որսորդ մարջ եկան, որ ամեն-մի յաջող զարկի համար ստանան 6 մանէթ, իսկ տնյաջողն համար վճարեն 4 մանէթ: Նոցանից ամեն-մինը հրացանը արձակեց 29 անգամ, որոնցից առաջինը նշանին դիպցրեց 15 անգամ, իսկ երկրորդը 14 անգամ: Առաջինը որքան փող տարաւ:

569. Վաճառականը մի հատ արծաթէ տուփ առաւ, լոտը 83 կոպէկով, իսկ ինքը վաճառեց լոտը 90 կոպէկով և աշխատեց 84 կոպէկ: Քանի՞ լոտ էր քաշում տուփը:

570. Իմ երկու գրպանումը կայ 90 կոպէկ. մէկի մէջ որքան 2-շայանոց կայ, այնքան էլ միւսում մի շայանոց կայ: Ո՞րքան փող կայ ամեն-մի գրպանումս:

571. Մի մրդափաճառ տուեց միւսին 18 զրվանբայ խաղող, որի տասը զրվանբան արժէր 50 կոպէկ, իսկ միւսը զորա փոխարէն տուեց կիտրոններ, որոնց ամեն-մինը արժէր 6 կոպէկ: Նա Քանի՞ կիտրոն տուեց:

572. Այգիումը տնկած էր 84 ծառ հաւասար կարգերով: Ո՞րքան ծառ կար ամեն-մի կարգումը:

573. Ես իմ 87 կոպէկը երկու բաժին արեցի. մի բաժինը տուեցի աղքատներին ամեն-մէկին 3 կոպէկ. իսկ միւս բաժինով խնձորներ առայ, ամեն-մինը 5 կոպէկով: Ես քանի՞ խնձոր առայ:

574. Ո՞րպիտի դրամներով կարելի է մանրացնել 90 կոպէկը և իւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ դրամ պէտք է:

575. Ուսումնարանի չորս դասատանը 89 աշակերտ կայ և ամեն-մէկում 18 հոգուց աւելի Քանի՞ աշակերտ կայ իւրաքանչիւր դասատանը:

576. Հովիւը նախիրը ու հօտը պահելու համար

ստանում է ամեն-մի կողմն համար 1 մանէթ, ամեն-մի ոչխարի համար կէս մանէթ, ամեն-մի այծի համար քառորդ մանէթ: Նա ո՞րքան փող կ'վերցնի, եթէ որ պահելիս լինի 54 կող, 56 ոչխար և 24 այծ:

577. Գործարանատերը 7 մշակին սամական վարձ տուեց 84 մանէթ: Այդ փողն երեք-չորրորդական մասը նորա մակեցին կերակուրի համար, իսկ մնացածը հաւասար բաժանեցին իւրեանց մէջ: Ամեն-մինը ո՞րքան ստացաւ:

578. Ուսումնարանումը 84 աշակերտ կար, արձակուրդի ժամանակը զոցա վեցերորդ մասը գնաց զիւրը, եօթերորդ մասը մնաց քաղաքում ծնողներին մօտ, իսկ մնացածը գնաց ամօրանոց: Քանի՞ աշակերտ գնաց ամօրանոց:

579. Երեսան հօրիցը ստացաւ 90 կոպէկ, զորա երկու-երրորդ մասը տուեց զանակի, իսկ մնացածին առաւ 3 տեարակ: Ո՞րքան տուեց ամեն-մի տեարակին:

Ժ.
Խ Ն Դ Ի Բ Ն Ե Ի
91 — 100

580. Թնդանօթի զնդակները զարսած էին այնպէս, որ ներքի կարգումը կար 6 անգամ 6 հատ, երկրորդումը 5 անգամ 5 հատ և այլն, և ամենավերին կարգումը 1 հատ: Ընդամենը քանի՞ զնդակ կար:

581. Մի երեխայ ասում էր միւսին, եթէ ինձ ասան 6 անգամ այնքան կոճի, որքան ես այժմ ունեմ և էլի

7 կոճի, այն ժամանակը ես կ'ունենայի 91 կոճի: Նա քանի՞ կոճի ունէր:

582. Եթէ մտքումս բռնած մէկ թիւը 3 անգամ դուրս դամ 91-իցը, այն ժամանակը մնացածը 5 անգամ աւելի կ'լինի մտքումս բռնած միւս թուիցը: Ես ի՞նչ թուեր եմ բռնել մտքումս:

583. Չորս երեխայ 2 դրվանքայ կահալ առան. ամեն-մի դրվանքան քաշում էր 46 հատ, այդ կահաներից առաջինը վերցրեց 8 հատ, երկրորդը նորանից 4 անգամ աւելի, երրորդը առաջինից 20-ով աւելի, իսկ մնացածը վերցրեց չորրորդը: Քանի՞ կահակալ ընկաւ չորրորդին:

584. Գիւղացին ճանապարհ ընկաւ զիւղեցը դէպի քաղաք երկաթուղով և հասաւ այն տեղ 4 ժամումը. նա ամեն-մի ժամումը գնում էր 23 վերստ: Արեւդառնայիս նա ոտով գնաց 15 վերստ, յետոյ պատահելով իւր ծանօթին նստեց նորա սայլումը և հասաւ զիւղը սայլը մի ժամումը գնում էր 7 վերստ: Նա քանի՞ ժամ գնաց սայլով:

585. Առաջին օրը մտան ուսումնարան 13 աշակերտ, երկրորդ օրը զորանից 4 անգամ աւելի, իսկ երրորդ օրը 25 աշակերտ պակաս երկրորդ օրը մտածից: Այդ բոլոր աշակերտներին հաւասարապէս նստացրին 4 դասատան մէջ: Քանի՞ աշակերտ մտաւ իւրաքանչիւր դասատունը:

586. Չորս բաժին արէք 92-ը այնպէս, որ ամեն-մի հետեւեալ բաժինը 4-ով աւելի լինի իւր նախորդ բաժնից: Ո՞րքան կ'լինի առաջին բաժինը:

587. Ես ունեի 93 կոպէկ, առայ 5 տեարակ, ամեն-մէկը 12 կոպէկով. իսկ մնացած փողովը առայ զրիչներ, ամեն-մի զիւժինը 3 կոպէկով: Ես քանի՞ զիւժին զրիչ առայ: Եւտուչեակի, Զողովածու Թուրքանական խնդիրների, Մասն 1 6.

588. Մի մարդ առաւ 3 տասնեակ խնձոր և 3 տասնեակ ծիրան, այդ բոլորին տուեց 93 կոպէկ: Ո՞րքան արժէր ծիրանի տասնեակը, եթէ որ խնձորինը արժէր 24 կոպէկ:

589. Երեք մարդ միասին 93 մանէթի մահուտ առան և բաժանեցին հետեւեալ կերպով՝ առաջինը վերջուց 8 արշին, միւսը 10 արշին, իսկ երրորդը 13 արշին: Նոցանից ամեն-մինը ո՞րքան տուեց իւր մահուտին:

590. Դերձակը առաւ 5 արշին թաւիշ, արշինը 9 մանէթով և 7 արշին կարմիր մահուտ: Նա ո՞րքան փող տուեց այդ բոլորին, եթէ որ կարմիր մահուտի արշինը 2 մանէթ պակաս արժէր թաւիշի արշինից:

591. Ես կարդում էի մի զիրք. առաջի անդամը կարդացի 4 ժամ, ամեն-մի ժամումը 7 թերթ. յետոյ կարդացի 6 ժամ, ամեն-մի ժամումը 8 թերթ: Ո՞րքան է մնացել կորդաբու, եթէ որ զիրքս բաղկացած է 94 թերթից:

592. Ճանապարհորդը իւր երկու գրպանի ամեն-մէկում ունէր 47 մանէթ. նա այդ փողից միսկսեց 13 օր հաւասարապէս: Նորա մօտ ո՞րքան փող մնաց, եթէ որ մնացածը մի օրվայ միսաճիցը պակաս էր:

593. Երկու աղախին ձուաներ առան մի գնով. առաջինը առաւ 9 տասնեակ, իսկ միւսը 4 տասնեակ և առաջինը 95 կոպէկ աւելի տուեց միւսից: Երկրորդ աղախինը ո՞րքան փող տուեց:

594. Վաճառականը միմեանց հետ խառնեց 12 գրվանքայ աղ, գրվանքան 6-կոպէկանոց և 7 գրվանքայ, գրվանքան 3-կոպէկանոց և այդ խառնած աղը վաճառեց այնպէս, որ բոլորի մէջ աշխատեց 2 կ: Նա ո՞րքանով վաճառեց խառնածի գրվանքան:

595. Ի՞նչ թիւ և քանի՞ անգամ պէտք է դուրս գալ 95-ից, որ մնայ 17-ը:

596. Երկու մարդ գնում էին քուչայով. նոցանից մինը մի րոպէում անում էր 10 քայլ, իսկ միւսը 12 քայլ: Երկրորդը 8 լոպէկից յետոյ քանի՞ քայլ առաջ կը ընկնէր առաջինից, եթէ որ սկզբումը առաջինը 6 քայլ առաջ էր երկրորդից և նոցա քայլերը հաւասար էին:

597. Երկու երեխայ միասին 96 կոպէկ ունէին. նոցանից ամեն-մինը առաւ 5 մատիտ. զորանից յետոյ մէկի մօտ մնաց 16 կոպէկ, իսկ միւսի մօտ 30 կոպէկ: Ամեն-մինը ո՞րքան փող ունէր սկզբումը:

598. Տունը բաղկացած էր 4 սենեակից. ամեն-մի սենեակը ունէր 3 լուսամուտ և ամեն-մի լուսամուտը՝ 8 ապակի: Ընդամենը քանի՞ ապակի կար տան լուսամուտներումը:

599. Մշակը տարէնը պէտք է ստանար 96 մանէթ. նա զանազան ժամանակներում վերցրել էր 14 մանէթ. նա ծառայեց միայն 10 ամիս և ստացաւ էլի 43 մանէթ փող, իսկ մնացածին շոր: Նորա ստացած շորը ո՞րքան արժէր:

600. Գիւղացին պէտք է դնար 96 վերստ ճանապարհ. նա գնաց 12 ժամ, մի ժամումը 3 վերստ, իսկ մնացած ճանապարհը գնաց, ամեն-մի ժամումը 10 վերստ անելով: Նա քանի՞ ժամանակ էր ճանապարհորդում, եթէ որ 12 ժամ էլ հանդստացաւ:

601. Տասներկու զինուորին 4 օրումը տալիս են 96 գրվանքայ հաց: Ո՞րքան հաց պէտք է տալ 5 օրումը 9 զինուորին:

602. Վեց մշակ 4 օրումը մի արխ փորեցին, որի երկարութիւնը 96 սաժէն էր: Ի՞նչ երկարութեան արխ կարող էին փորել 8 մշակը 3 օրումը:

603. Աշակերտին պատուելոցին, որ 8 տօն օրումը սո-

վորի 3 երես բառ. ամեն-մի երեսումը կար 32 բառ: Նա օրէնը քանի՞ բառ պէտք է սովորէր:

604. Մրգավաճառը 3 արկղում 96 կիտրոն ունէր. նա իւրաքանչիւր արկղեց հաւասար վաճառեց. գորանից յետոյ մէկի մէջ մնաց 12 կիտրոն, միւսումը 18 և երրորդումը 15: Ամեն-մի արկղումը քանի՞ կիտրոն կար մինչև վաճառելը.

605. Երկաթէ լարը քաշում էր 96 գրվանքայ. դորան հաւասար կտորներ արին. ամեն-մի կտորի երկարութիւնը դուրս եկաւ 7 սաժէն, իսկ քաշը 12 գրվանքայ: Բոլոր լարի երկարութիւնը քանի՞ սաժէն էր:

606. Երեք զիւղացի փող վեր եկան և միասին առան 8 դիւժին մետ. մինը սուեց 9 կոպէկ, միւսը 5 կոպէկ, իսկ երրորդը 10 կոպէկ: Ամեն-մէկին քանի՞ մետ պէտք է հասնի:

607. Մի մշակ գործարանումը բանեց 24 շաբաթ, իսկ միւսը 16 շաբաթ հաւասար դնով և առաջինը 32 մանէթ աւելի ստացաւ երկրորդից: Նոցանից իւրաքանչիւրը որքան փող վաստակեց գործարանումը:

608. Մրգավաճառը հաշուեց, որ եթէ նա վաճառի 29 կիտրոն, այն ժամանակը 64 կոպէկ պակաս կստանայ այն զուամարից, որ կամենում էր այդ օրը ստանալ, իսկ եթէ վաճառի բոլոր 45 հատը, այն ժամանակը իւր կամեցածից 32 կոպէկ էլ աւելի կստանայ: Նա որքանով էր վաճառում ամեն-մի կիտրոնը:

609. Վաճառահանը իւրաքանչիւր 5 մատիտը առնում էր 20 կոպէկով, իսկ ինքը վաճառում էր իւրաքանչիւր 6 հատը 36 կոպէկով. այդպէս նա բոլոր վաճառած մատիտներին մէջ աշխատեց 96 կոպէկ: Նա քանի՞ մատիտ էր վաճառել:

610. Ես ունէի 3 հատ ապասանոց, 3 հատ մի-շաշանոց և 11 հատ 2-կոպէկանոց: Այդ փողերովը առայ 7 տետրակ, ամեն-մինը 8 կոպէկով և 6 մատիտ, ամեն-մինը 3 կոպէկով: Ինձ մօտ որքան փող մնաց:

611. Ուսումնարանումը 97 աշակերտ կար. դոցանից առաջին դասատանը 19, իսկ մնացածը միւս 3 դասատաներումը հաւասար թուով: Աւերջի դասատանը քանի՞ աշակերտ կար:

612. Մի մարդ 97 մանէթ պարտքը վճարեց 4 ամսումը, այնպէս որ ամեն-մի հետեւեալ ամսումը աւելի էր վճարում նախորդ ամսի վճարածից և այդպէս վերջին ամսի վճարը 3 անգամ աւելի էր առաջին ամսուայ վճարածից: Նա իւրաքանչիւր ամիս որքան էր վճարում:

613. Իմ 2 գրպանումը միասին 98 կոպէկ կար. բայց երբ ամեն-մի գրպանին փողեցը հաւասար մտնեցի, այն ժամանակը մի գրպանումն մնաց 29 կոպէկ, իսկ միւսումը 37 կոպէկ: Ամեն-մի գրպանումն որքան փող կար:

614. Մշակը գործարանումը բանելով 98 օր՝ շաբաթէնը ստանում էր 5 մանէթ: Նա քանի՞ ամիս կարող է ապրել այդ փողերովը, եթէ որ ամսէնը մսխի 10 մանէթ:

615. Երաշտութեան պատճառով երեք զիւղական ընտանիքի տուին 98 մանէթ, որ մարդազուխ հաւասար բաժանեն: Որքան ստացաւ ամեն-մի ընտանիքը, եթէ որ մէկումը կար 5 հոգի, միւսումը 3, իսկ երրորդումը 6:

616. Ուսումնարանի ամեն-մի որդեգրի համար նշանակած էր ամսէնը 12 դրիչ: Մի ամիս 7 աշակերտ վերցրին միայն ութ-ութ հատ, իսկ մնացածները տասը-տասը հատ, այդպէս այդ ամսումը 98 դրիչ պակաս գործ դրվեց սովորականից: Քանի՞ որդեգիր կար այդ ուսումնարանումը:

617. Անցեալ տարի 99 կոպէկով կարելի էր առնել 11 գրվանքայ նաւթ, իսկ այս տարի ամեն-մի գրվանքան 2 կոպէկ աւելի արժէ: Նոյն փողով այժմ քանի՞ գրվանքայ նաւթ կարելի է առնել:

618. Որդին 3 անգամ փոքր է հօրիցը, իսկ հայրը 3 անգամ փոքր է պապիցը: Որդին քանի՞ տարեկան է, եթէ որ պապը 27 տարով մեծ է 72 տարեկան տատիցը:

619. Երկու հիւան աթոռները նորուերու համար ստացան միասին 99 մանէթ. նոցանից մինը նորոգեց 19 աթոռ, իսկ միւսը 14: Ամեն-մինը ո՞րքան պէտք է վերցնի:

620. Երեք մրգավաճառ 46 խնձոր ունէին. նոքա վաճառուցին հաւասար գնով. նոցանից մինը իւր խնձորներիցը վաճառեց 30 կոպէկի և էլի մնաց 6 հատ. միւսը վաճառեց 24 կոպէկի և էլի մնաց 4 հատ, իսկ երրորդը վաճառեց 45 կոպէկի և էլի մնաց 3 հատ: Ամեն-մինը քանի՞ խնձոր ունէր:

621. Երեք խումբ մշակ մի ամուսնի ստացան 99 մանէթ: Ամեն-մի խումբը ո՞րքան պէտք է վերցնի, եթէ որ առաջին խմբումը կար 12 հողի, երկրորդումը 10-ը, իսկ երրորդումը 11:

622. Ճանապարհորդը մի քաղաքից գնաց դէպի միւս քաղաքը 11 ժամ, նա ամեն-մի ժամումը գնում էր 9 վերստ, էլի մնաց զնայու 1 վերստ: Նա քանի՞ ժամումը կ'երթար այդ բոլոր ճանապարհը, եթէ որ ամեն-մի ժամումը զնար 10-ը վերստ:

623. Դասատան մէջ 5 նստօրան կար, ամեն-մէկի վերայ 5 աշակերտ. այդ բոլոր աշակերտներին բաժանեցին 100 գրիչ: Ամեն-մի աշակերտը քանի՞ կոպէկի գրիչ ստացաւ, եթէ որ գրչի դիւժինը արժէր 6 կոպէկ:

624. Հայրը իւր որդիերանցը տուեց 1 մանէթ և հրամայեց, որ ամեն-մի տղան վերցնի 30 կոպէկ, իսկ ամեն-մի աղջիկը 20 կոպէկ: Նա քանի՞ որդի ունէր, եթէ որ տղերքը ու աղջկերքը հաւասար էին:

625. Գիւղացին պէտք է զնար 100 վերստ. նա զնայ 13 ժամ, ամեն-մի ժամումը 4 վերստ. յետոյ պատահեց իւր ծանօթին, նստեց նորա սայլի մէջ և տեղ հասաւ. սայլը մի ժամումը զնում էր 8 վերստ: Նա քանի՞ ժամ զնայ սայլով:

626. Աշակերտը կամենում էր սովորել 100 բառ. 7 օր նա սովորեց օրէնը 8 բառ, յետոյ 5 օր սովորեց օրէնը 7 բառ, իսկ մնացածը սովորեց մի օրումը: Նա քանի՞ բառ սովորեց վերջի օրումը:

627. Մի մրգավաճառ միւսին տուեց 20 կիտրոն, մինը 4 կոպէկով, իսկ միւսը զորա փոխարէն տուեց խնձորներ, որոնց 10 հատը արժէր 8 կոպէկ: Երկրորդը քանի՞ խնձոր տուեց:

628. Աղախինը զնեց 4 ձուտ, բաց յետոյ դոցանից 3-ը յետ տուեց և 20 կոպէկ էլ աւելացնելով՝ առաւ մի ոսպ: Նա ո՞րքանով առաւ ձուտը և սագը, եթէ որ այդ երկուսին միասին տուեց 1 մանէթ:

629. Ծառան առաւ 6 գրվանքայ միս, գրվանքան 4 կոպէկով, 4 ձմերուկ մինը 6 կոպէկով և 24 գրվանքայ ծիրան, գրվանքան 2 կոպէկով: Նա առեց մի մանէթուոնոց: Ո՞րքան պէտք է յետ տանար:

630. Որդին հօրիցը ստացաւ 5 հատ ւալասանոց և առաւ պատկերներ, մինը 25 կոպէկով: Նա բոլոր փողովը քանի՞ պատկեր առաւ:

631. Ի՞մ երկու գրպանումը կայ միասին 1 մանէթ փող. մէկումը միժեռնց հաւասար մեծ դրամներ, իսկ միւ-

տումը միմեանց հաւատար փոքր դրամներ և երկու զբաւ-
նիս դրամներէ թիւը միւսնոյն է: Ի՛նչպիսի դրամներ կան
զբաւաններուն:

632. Մանրում ծախողը ուներ 3 կապոց մատիտ,
բոլորը միասին 62 հատ. նա մի կապոցիցը վաճառեց 36
կոպէկի և էլի մնաց 5 հատ, միւսիցը վաճառեց 24 կո-
պէկի և էլի մնաց 7 հատ, իսկ երրորդ կապոցը վաճառեց
40 կոպէկով: Ամեն-մի կապոցումը քանի՞ մատիտ կար:

633. Պահիճումը դարսած էր 96 աթոռ հաւատար
կարգերով: Քանի՞ կարգ էր դարսած և քանի՞ աթոռ կար
խրաքանչիւր կարգումը:

634. Մի մանէթանոցը ո՞րպիսի մանր դրամների է
հաւատար:

635. Հայրը տաներին տուեց իւր չորս որդուն մի մա-
նէթի կոպէկանոցներ և հրամայեց, որ բաժանեն իւրեանց մէջ
ինչպէս կամենան: Ամեն-միւր քանի՞ կոպէկ կարող է ստանալ:

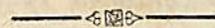
636. Ութ զլւճին մատիտ բաժանեցին աշակերտ-
ներին հետեւեալ կերպով՝ բոլոր մատիտները չորրորդ մասը
տուին առաջին դասատանցւոց, մնացածի վեցերորդ մասը
տուին երկրորդ դասատանցւոց, մնացածի տասերորդ մասը
տուին երրորդ տաստուանցւոց, իսկ մնացածը բաժանեցին
չորրորդ դասատանցւոց և ամեն-մի աշակերտին ընկաւ 2
մատիտ: Քանի՞ աշակերտ կար չորրորդ դասատանը:

637. Ես իմ փողի չորրորդ մասը տուի զրբերի, մնա-
ցածի հինգերորդ մասը տուի թղթի և ինչ որ մնաց նա-
բանով առայ կիտրոններ, մինը 6 կոպէկով: Ես քանի՞ կիտ-
րոն առայ, եթէ որ ընդամենը ունեի 1 մանէթ:

638. Մի մրգավաճառ միւսին տուեց չորս ու կէս
տասնեակ խնձոր, որոնց տասնեակը արժէր 20 կոպէկ, իսկ

միւսը առաջինին տուեց 26 կիտրոն, որոնց տասնեակը ար-
ժէր 30 կոպէկ: Ո՞վ ու՞մ պարտ մնաց և ո՞րքան:

639. Մի մարդ խանութին պարտ էր 100 մանէթ.
Նա առաջի ամսումը վճարեց պարտքի տասերորդ մասը,
երկրորդումը հինգերորդ մասը, երրորդումը չորրորդ մասը,
չորրորդումը քսաներորդ մասը, իսկ մնացածը վճարեց եր-
կու ամսում հաւատարապէս: Նա ո՞րքան փող վճարեց
վերջին ամսումը:

ԽՆԳԻՐՆԵՐ ԲԱՐԳ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒԵՐՈՎ.

1—100

ԺԱ.

ԸՆԴԵՎԵՆՆԵՐԻ ՉՍՓՅԻԸ

Ա.

ԲԵՐԱՆԱՑԻ ՎՅՈՒՆՈՒ ԽՆԳԻՐՆԵՐ

640. Երկրագործը իւրաքանչիւր հողումը ջանեց 3
չեովերիկ և 2 դարնց դարի: Նա ընդամենը ո՞րքան դարի
ջանեց 8 հողումը:

641. Մի զիւղացի ուներ 100 դարնց ջորեն, իսկ
միւսը ուներ 1 չեովերա 4 չեովերիկ և 4 դարնց: Նոցա-
նից ո՞րը աւելի ուներ և ո՞րքանով:

642. Մի տոպրակում կար մի քանի չեովերիկ դարի,
միւսումը կար դորս չափ, իսկ երրորդումը կար 3 չեովե-
րիկ և 2 դարնց: Առաջին տոպրակների իւրաքանչիւրում
ո՞րքան դարի կար, եթէ որ բոլոր դարին 1 չեովերա էր:

613. Երկրագործը մի հողեց վերցրեց 2 չեովերտ և 1 չեովերիկ ցորեն. իսկ միւսիցը՝ 2 չեովերիկ և 4 գարնեց դորանից պակաս: Նա ո՞րքան ցորեն վերցրեց երկու հոգեցը միասին:

644. Երկու հաւասար տակաւի մէջ ածած էր 4 չեովերտ և 6 չեովերիկ գարի. նոցանից մինը լիքն էր, իսկ միւսը լցնելու համար պէտք էր էլել ածել նորա մէջ 1 չեովերտ և 4 չեովերիկ: Ո՞րքան գարի կար իւրաքանչիւր տակաւում:

645. Գիւղացին ունէր 3 տոպրակ ալիւր, իւրաքանչեւրի մէջ 4 չեովերիկ և 4 գարնեց. նա այդ ալիւրը ածեց ուրիշ մանր տոպրակների մէջ, ամեն-մէկում 2 չեովերիկ և 2 գարնեց: Քանի՞ մանր տոպրակ լցուեց:

646. Մի մարդ ունէր 4 ձի և 6 չեովերիկ գարի. առաջի երկու օրում նա իւրաքանչիւր ձիուն տուեց օրէնը 1 գարնեց, իսկ մնացածը տուեց նոցա 5 օրումը: Վերջին օրում ամեն-մի ձիուն օրէնը քանի՞ գարնեց գարի էր տալի:

647. Մի տոպրակում կար 3 չեովերիկ և 6 գարնեց գարի, իսկ միւսումը կար 5 չեովերիկ և 5 գարնեց. այդ բոլոր գարին ձիաները կերան 3 շաբաթում: Շաբթէնը ո՞րքան գարի էր դուրս գալի:

648. Գիւղացին տուեց միւսին 2 չեովերտ և 4 չեովերիկ կորեկ, որի չեովերտը արժէր 2 մանէթ և դորա փոխարէն ստացաւ նորանից 5 չեովերիկ գարի: Ո՞րքան էր գին անում նա գարու չեովերիկը:

649. Երեք մրգավաճառ առան 3 չեովերիկ և 6 գարնեց կահալ: Ամեն-մինը ո՞րքան պէտք է վերցնի, եթէ որ մինը տուեց 2 մանէթ, միւսը 5 մանէթ, իսկ երրորդը 3 մանէթ:

650. Այգեպանին գիւղումը տալիս էին 2 սայլ խընձորի համար 60 մանէթ, բայց նա տարաւ քաղաք և այն տեղ վաճառեց չեովերիկը 2 մանէթով: Նա ո՞րքան օգուտ ստացաւ քաղաքը տանելով, եթէ որ իւրաքանչիւր սայլումը կար 2 չեովերտ և 3 չեովերիկ:

651. Չեովերտ ու կէս բրինձը քանի՞ շաբաթ բաւական կ'լինի, եթէ որ շաբթէնը դուրս է գնում 2 գարնեց:

652. Մի զոյդ ձիու համար օրէնը դնում էր 3 գարնեց գարի: Մի ամբողջ չեովերտը և նորա ութերորդ մասը քանի՞ օր բաւական կ'լինի 6 ձիուն:

Բ.

Գ Ր Ա Ի Ո Ր Վ Յ Ռ Ե Լ Ո Ւ Խ Ն Գ Ի Ր Ն Ե Ր

653. Մի շտեմարանում կար 9 չեովերտ և 5 չեովերիկ կորեկ, իսկ միւսը դարչակ էր և կարող էր տանել 7 չեովերտ և 2 չեովերիկ. դորա մէջը ածեցին 3 չեովերտ 7 չեովերիկ և 6 գարնեց և զոււար լցրին առաջին շտեմարանից: Ո՞րքան կորեկ մնաց առաջին շտեմարանում:

654. Չիազանը գնեց 9 չեովերտ գարի. նա դորանից իւրաքանչիւր շաբաթ ձիաներին տալիս էր 1 չեովերտ 3 չեովերիկ և 6 գարնեց: Ո՞րքան գարի կ'մնար 5 շաբաթից յետոյ:

655. Վաճառականը գնեց 7 չեովերտ 1 չեովերիկ և 6 գարնեց գետնախնձոր և ածեց 14 տոպրակի մէջ. 6 հաւասար տոպրակներից իւրաքանչիւրի մէջ մտաւ 3 չեովերիկ և 5 գարնեց: Ո՞րքան մտաւ մնացած հաւասար տոպրակներից իւրաքանչիւրի մէջ:

656. Մի տոպրակ ալիւրը քաշում է 6 փուտ և դորա-

նից դուրս է գալի 1 չետվերտ 2 չետվերիկ և 4 դարնց: Ո՞րքան ալեր դուրս կ'գայ միւս տոպրակից, որ քաշում է 9 փուտ:

657. Վաճառականը գնեց 3 տոպրակ բրինձ. մի տոպրակումը կար 2 չետվերտ 5 չետվերիկ և 4 դարնց. միւսումը կար 2 անգամ դորանից աւելի, իսկ երրորդումը 4 չետվերտ 4 չետվերիկ և 4 դարնց. սյդ բոլոր բրինձը նա ածեց 8 հաւասար արկղի մէջ: Ո՞րքան բրինձ մտաւ իւրաքանչիւր արկղի մէջ:

658. Գիւղացին սայլի վերայ դրեց 5 տոպրակ լոբի, որ տանի քաղաք. բոլոր լոբին 10 չետվերտ և 4 չետվերիկ էր. բայց եզները չ'կարողացան սայլը անդից շարժել, այն ժամանակը նա երկու տոպրակը վէր բերեց: Այդ տոպրակներից մէկի մէջը կար 1 չետվերտ 5 չետվերիկ և 3 դարնց, իսկ միւսումը կար 1 չետվերտ 5 չետվերիկ և 2 դարնց: Գիւղացին ո՞րքան լոբի տարաւ քաղաք:

659. Գիւղացիք տարան քաղաք 5 սայլ ջորեն. ամեն-մի սայլի վերայ կար 7 տոպրակ և ամեն-մի տոպրակում 3 չետվերիկ և 5 դարնց: Նոքա ընդամենը ո՞րքան ջորեն տարան:

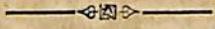
660. Երեք մարդ միասին առան 7 չետվերտ և 4 չետվերիկ գետնախնձոր. դորա համար մինը տուեց 7 մանէթ, միւսը 5 մանէթ, իսկ երրորդը 8 մանէթ: Ամեն-մինը ո՞րքան պէտք է վերցնի:

661. Առապանը գնեց երեք տոպրակ դարի. մէկումը կար 3 չետվերիկ և 5 դարնց, միւսումը կար 4 չետվերիկ 2 դարնց, իսկ երրորդումը կար 4 չետվերիկ և 5 դարնց: Այդ դարին քանի՞ օր բաւական կ'լինի 5 ձիուն, եթէ որ օրէնը իւրաքանչիւրին տայ 2 դարնց:

662. Գիւղացին իւր ամեն-մի հողումը ցանեց 1 չետ-

վերիկ և 2 դարնց հաճար: Նա քանի՞ հող հաճար ցանեց, եթէ որ սերմացու գնաց 1 չետվերտ 3 չետվերիկ և 2 դարնց:

663. Քանի՞ օր բաւական կ'լինի 8 ձիուն 1 չետվերտ 2 չետվերիկ և 4 դարնց դարին, եթէ որ ամեն-մի զոյգ ձիուն օրէնը տալիս են 3 դարնց:

ԺԲ.

ԵՐԿՈՐՈՒԹԵԱՆ ՉԱՓԵՐԸ

Ա.

ԲԵՐԱՆԱՅԻ ՎՃՌԵԼՈՒԻ ԽՆԳԻՐՆԵՐ

664. Սեղանի երկարութիւնը է 2 արշին և 8 վերշոկ, դա դրած է սենեակի մէջ անդը, որի լայնութիւնը է 1 սաժէն և 2 արշին: Ո՞րքան է սեղանի հեռաւորութիւնը երկու պատկը:

665. Բազի երկարութիւնը է 8 սաժէն և 2 արշին. դորանից անցկենալու համար դարսել են 4 տախտակ, ամեն-մինը 1 սաժէն 1 արշին երկարութեամբ: Ելի ո՞րքան տարածութեան վերայ պէտք է տախտակ դարսել:

666. Գնել են 5 արշին և 6 վերշոկ թոկ, իւրաքանչիւր 2 վերշոկը 1 կոպէկով: Ո՞րքան արժէ բոլոր թոկը:

667. Առել են 7 սաժէն 3 ֆուտ թոկ, 4 ֆուտը 5 կոպէկով: Ո՞րքան արժէ բոլոր թոկը:

668. Պատի բարձրութիւնը սենեակի մէջ է 1 սաժէն 3 ֆուտ և 8 դիւիմ. յատակի հեռաւորութիւնը լուսամուտից է 1 ֆուտ 5 դիւիմ. իսկ լուսամուտի հե-

աւարութիւնը առաստաղեց 2 անգամ աւելի է դորանից: Ո՞րքան է լուսամուտի բարձրութիւնը:

669. Երեխան չափեց բազի երկարութիւնը 10-սա-
ժէնանոց շղթայով. շղթան մտաւ բազի երկարութեան
մէջ 4 անգամ, մնացածը չափեց արշինով և դուրս ե-
կաւ 12 արշին: Քանի՞ սաժէն էր բազի երկարութիւնը:

670. Վերարկուի, վարարիկի և սերտուկի համար
գնել էին 9 արշին մահուտ. վերարկուի համար գնաց 4
արշին և 6 վերշոկ, վարարիկի համար գնաց 1 արշին 10
վերշոկ: Ո՞րքան մահուտ գնաց սերտուկի համար:

671. Լուսամուտի երկարութիւնը է 2 արշին և 4
վերշոկ, իսկ ամեն-մի ապակու երկարութիւնը է 9 վերշոկ:
Քանի՞ ապակի կայ այդ լուսամուտում, եթէ որ նոքա
դարած են 2 կարգ:

672. Փայտատան լայնութիւնը է 1 սաժէն և 2 ար-
շին. նորա մէջ դարսեցին 6 կարգ փայտ 1 սաժէն բարձ-
րութեամբ: Ո՞րքան փայտ տեղաւորեցին այնտեղ:

673. Քանի՞ ձերք շոր դուրս կ'գայ 15 արշին մա-
հուտից, եթէ որ սերտուկի համար դնում է 3 արշին և
3 վերշոկ, վարարիկի համար 1 արշին 2 վերշոկ, իսկ ժի-
ւտի համար 11 վերշոկ:

674. Քուչայի երկարութիւնը է 36 սաժէն: Քանի՞
բոպէում կարելի է անցկենալ բոլոր քուչան, եթէ որ մի
բոպէումը անեն 14 քայլ և քայլի երկարութիւնը լինի 2 Ֆուտ:

675. Գերձակը գնեց 3 արշին և 10 վերշոկ մահուտ.
դորանից կէս արշին դորձ գրեց կարկատանի համար, իսկ
մնացածից կարեց ժիւտաներ, իւրաքանչիւրը 10 վերշոկից:
Քանի՞ ժիւտ դուրս եկաւ:

676. Գետի խորութիւնը չափելու համար վերթո-

դեցին նաւակի միջև թօկի կէտը. բոլոր թօկի երկարութիւնը
էր 9 սաժէն և 5 Ֆուտ: Ո՞րքան էր գետի խորութիւնը,
եթէ որ նաւակի կողքը բարձր էր ջրից 2 Ֆուտ:

677. Թօկի երկարութիւնը է 15 սաժէն և 4 Ֆուտ:
Քանի՞ անգամ կարելի է կտրել դորանից 1 սաժէն և 1
Ֆուտ, որ էլի մնայ 1 սաժէն և 6 Ֆուտ:

678. Երեխան ծառաստանը չափում էր մի փայ-
տով, որի երկարութիւնը էր 1 սաժէն և 2 Ֆուտ: Քա-
նի՞ անգամ կ'մննէր այդ փայտը, եթէ որ ծառաստանի
երկարութիւնը էր 12 սաժէն և 6 Ֆուտ:

679. Պղնձէ լարի երկարութիւնն էր 6 Ֆուտ և 8
դիւլիմ. դորան հաւասար կտորներ արեցին օղեր շինելու հա-
մար. իւրաքանչիւր օղի համար գնաց 10 դիւլիմ և ամեն
մի օղացուն վաճառեցին 3 կոպէկով: Ո՞րքան փող ստա-
ցան բոլորի համար:

680. Մեծ և միջնակ եղբայրների սերտուկի համար
հաւասար մահուտ գնաց, իսկ փոքրի համար գնաց 1 ար-
շին և 12 վերշոկ: Մեծ եղբոր սերտուկի համար ո՞րքան
մահուտ գնաց, եթէ որ բոլոր երեք սերտուկի համար դը-
նաց 5 արշին և 4 վերշոկ:

681. Գերձակին տուին 90 արշին մահուտ, որ նա
կարի վերարկուներ և սերտուկներ. ամեն-մի վերարկուի հա-
մար գնում էր 6 արշին, իսկ ամեն-մի սերտուկի համար
3 արշին: Նա ո՞րքան վերարկու կարեց, այնքան էլ սերտուկ
կարեց: Իւրաքանչիւր շորից քանի՞ հատ դուրս եկաւ:

682. Մի երեխայի հասակն էր 1 արշին և 8 վեր-
շոկ. իսկ նորա եղբոր հասակն էր 3 Ֆուտ և 6 դիւլիմ:
Նոցանից ո՞րն էր բարձր և ո՞րքան:

683. Երբ երեխան զիննապիտէ մտաւ նորա հասակն

ասին էր 3 ֆուտ և 4 դիւիմ, իսկ երբ ուսուցին աւարտեց, այն ժամանակը նորա հասակն էր 2 արշին և 4 վերջոկ: Ո՞րքան էր աւելացել նորա հասակը զվնասողիօնում:

684. Մի խանութում 60 կոպէկով տալիս էին 2 ֆուտ և 6 դիւիմ պղնձէ լար, իսկ միւսումը նոյն լարի 1 արշինը տալիս էին 56 կոպէկով: Ո՞րտեղ աւելի արժան էին վաճառում:

685. Սայլի առաջի ակը, որի շրջապատն էր 2 արշին և 4 վերջոկ, բազումը պտտվեց 8 անգամ: Քանի՞ անգամ պտտվեց նոյն տարածութենում յետի ակը, որի շրջապատն էր 1 սաժէն:

686. Բազի երկարութիւնն էր 26 սաժէն և 2 արշին. նորան չափեցին մի փայտով, որի երկարութիւնն էր 2 սաժէն և 2 արշին: Քանի՞ անգամ փայտի երկարութիւնը մտաւ բազի երկարութեան մէջ:

687. Ճլորթի շնեյու համար հարկաւոր էր 3 սաժէն և 2 արշին թոկ. երեխերքը դորա համար երկու թոկ կապեցին միմեանց ծայրից. մի թոկի երկարութիւնն էր 1 սաժէն 1 արշին և 9 վերջոկ, իսկ միւսինը 2 արշին և 7 վերջոկ: Ելի ո՞րքան թոկ պահասեց:

688. Երեխան 2 փայտ ունէր. երբ նոցա դնում էր ծայրը ծայրին, այն ժամանակը դուրս էր գալի 1 սաժէն 1 արշին և 6 վերջոկ. իսկ երբ մինը դնում էր միւսի վերայ, այն ժամանակը մինը աւելի էր լինում միւսից 10 վերջոկ: Խւրաքանչիւր փայտի երկարութիւնը ո՞րքան էր:

Բ.

Գ Ր Ա Ի Ո Ր Վ Ճ Ռ Ե Լ Ո Ւ Խ Ն Գ Ի Ր Ն Ե Ր

689. Երկու երեխայ չափում էին բազի երկարու-

թիւնը հակառակ կողմերից, նոքա երբ միմեանց հանդիպեցան, տեսան որ մինը չափել է 58 ֆուտ և 10 դիւիմ, իսկ միւսը 9 սաժէն և 12 ֆուտ: Ո՞րքան էր բազի երկարութիւնը:

690. Տախտակի երկարութիւնը էր 7 արշին և 2 վերջոկ. դորանից կարեցին իւր երրորդ մասը, իսկ մնացածը 4 հաւասար մասն արին: Ո՞րքան էր խւրաքանչիւր մասի երկարութիւնը:

691. Քուչայի երկարութիւնը էր 44 սաժէն և 4 ֆուտ: Մշակները 3 օրումը քարեցին դորա քառորդ մասը: Որէնը ո՞րքան պէտք է քարեն, որ մնացածը աւարտեն 6 օրումը:

692. Երկու մարդ դնեցին 35 արշին և 7 վերջոկ մահուտ. նոցանից մինը 3 արշին և 9 վերջոկ աւելի վերցրեց միւսից: Ամեն-մինը ո՞րքան մահուտ վերցրեց:

693. Տան բարձրութիւնը է 11 սաժէն 4 ֆուտ և 7 դիւիմ. առաջի յարկի բարձրութիւնը է 2 սաժէն 6 ֆուտ և 10 դիւիմ, իսկ մնացած 3 յարկի բարձրութիւնները հաւասար են: Ո՞րքան է խւրաքանչիւր յարկի բարձրութիւնը:

694. Տախտակի երկարութիւնը էր 4 սաժէն 2 արշին և 15 դիւիմ. դորան իւր երկարութեամբ սղոցեցին և 3 կտոր արին: Աթէ 3 կտորի ծայրը ծայրին դնէին ինչ երկարութիւն դուրս կ'գար:

695. Երկու երեխայ փայտերով չափում էին բազի երկարութիւնը, որ էր 20 սաժէն, երկու հակառակ կողմերից, մէկ փայտի երկարութիւնը էր 2 արշին և 8 վերջոկ, իսկ միւսինը 1 արշին և 4 վերջոկ. առաջին երեխան իւր փայտը դրեց 6 անգամ, իսկ միւսը 4 անգամ: Ելի ո՞րքան մնաց չափելու:

696. Նաւակի վերայից չափում էին զետի խորութեան, ծողովածու թուարանական խնդիրներէ Մասն 1.

Թիւնը. դորա համար քաշ արին մի Թոկ, որի երկարու-
 Թիւնը էր 6 սաժէն և 7 վերշոկ, բայց Թոկի ծայրը չը
 հասաւ զեօտի յատակին. յետոյ ծայրիցը կապեցին միւս
 Թոկ, որի երկարութիւնը էր 8 արշին և 6 վերշոկ: Ո՞ր-
 քան էր զեօտի խորութիւնը, եթէ որ նաւակի վերայ Թո-
 կիցը մնաց էլի 1 սաժէն 2 արշին և 15 վերշոկ և նա-
 ւակի կողքը բարձր էր ջրիցը 1 արշին և 10 վերշոկ:

697. Սենեակի երկարութիւնն է 3 սաժէն 1 արշին
 10 վերշոկ, իսկ լայնութիւնն է 2 սաժէն 2 արշին 8 վերշոկ:
 Ո՞րքան ծոպ (հաշիւայ) կ'երթայ 2 այդպիսի սենեակի համար:

698. Մի երկխայ ունէր 4 կտոր Թոկ. ամեն-մի կը-
 տորի երկարութիւնը էր 2 սաժէն 3 Ֆուտ և 10 զիւլիմ,
 իսկ միւսը ունէր 5 կտոր՝ ամեն-մէկի երկարութիւնը էր 1
 սաժէն 4 Ֆուտ և 6 զիւլիմ. նոքա այդ բոլոր կտորները
 կապեցին միմեանց ծայրից և չափեցին վարելահողի երկարու-
 Թիւնը: Ո՞րքան էր հողի երկարութիւնը, եթէ որ Թոկը մտաւ
 նորանում 5 անգամ և կապերի համար զնաց 2 Ֆուտ:

699. Գործարանում մշակը օրէնը պատրաստում է
 3 սաժէն 5 Ֆուտ և 10 զիւլիմ կտաւ, իսկ նորա կինը՝
 2 սաժէն 3 Ֆուտ և 4 զիւլիմ: Նոչա միտսին ո՞րքան կը
 պատրաստեն 2 շաբաթումը, եթէ որ շաբթէնը բանեն 6 օր:

700. Երկխերքը նաւարկում էին զեօտի ընթացքին
 հակառակ. եթէ որ ջուրը նաւակին յետ չ'քշէր, այն ժա-
 մանակը նոքա 1 բուկեում կ'երթային 5 սաժէն 1 արշին և
 4 վերշոկ, բայց ջուրը միւսնայն ժամանակ յետ էր քշում
 նորանց 2 սաժէն 2 արշին և 10 վերշոկ: Երկխերքը 8 բու-
 կում ո՞րքան ստաջ զնացին:

701. Կայուածատիրոջ տանից մինչև զեօտի ամբ է
 24 սաժէն և 2 արշին. իսկ զեօտի միւս ամբից մինչև ե-

կեցին է 53 սաժէն և 2 արշին: Ո՞րքան է զեօտի լայնու-
 Թիւնը, եթէ որ տանիցը մինչև եկեղեցին է 90 սա-
 ժէն և 2 արշին:

702. Մշակները քարեցին մի քուչայ, որի երկարու-
 Թիւնը էր 72 սաժէն և 2 Ֆուտ: Առաջի շաբաթում
 քարեցին 8 սաժէն և 5 Ֆուտ, երկրորդում 10 սաժէն և
 3 Ֆուտ. 3 շաբաթ էլ քարեցին հաւասար, այսինքն ա-
 մեն-մի շաբաթը 12 սաժէն և 6 Ֆուտ. իսկ մնացածը քա-
 րեցին մի շաբաթում: Ո՞րքան քարեցին նոքա վերջի շաբաթը:

703. Թոկի երկարութիւնը էր 18 սաժէն 6 Ֆուտ
 և 4 զիւլիմ. դորանից արկղները կապելու համար կարեցին
 5 սաժէն 3 Ֆուտ և 8 զիւլիմ, իսկ մնացածը 4 հաւա-
 սար մասն արին: Ո՞րքան էր ամեն-մի մասը:

704. Պղնձէ լարի երկարութիւնը էր 7 սաժէն և 6
 զիւլիմ. դորանից մի անգամ կորեցին 2 սաժէն 2 Ֆուտ
 և 5 զիւլիմ, իսկ միւս անգամ 3 սաժէն 5 Ֆուտ և 4
 զիւլիմ. մնացած կտորներին էլ շինեցին օղեր, ամեն-միւր
 9 զիւլիմից: Քանի օղ դուրս եկաւ:

705. Քուչայի երկարութիւնն էր 43 սաժէն և 12
 վերշոկ. մշակները քարեցին 4 շաբաթ, շաբթէնը 5 սա-
 ժէն 1 արշին և 7 վերշոկ, իսկ մնացածը վերջացրին օ-
 րէնը քարելով 2 սաժէն և 2 արշին: Բոլոր քուչան քա-
 նի՞ օրումը քարեցին:

706. Թոկի երկարութիւնը էր 20 սաժէն 2 արշին
 և 2 վերշոկ. դորանից կարեցին 4 հաւասար կտոր ճլրթու-
 համար, իսկ մնացած 12 սաժէնը 2 արշինը և 14 վեր-
 շոկը կապեցին բազումը լուացք փռելու համար: Ճլրթու-
 համար կարած ամեն-մի կտորի երկարութիւնը ո՞րքան էր:

707. Մշակները 8 օրումը արիւ հանեցին բաղի շուր-

ջը. որի երկարութիւնը էր 12 սաժէն և 3 ֆուտ, իսկ լայնութիւնը 9 սաժէն և 6 ֆուտ: Նոքա օրէնք ինչ երկարութեան արևս էին հանում:

708. Մշակները 9 օրումը չափարեցին մի պարտեզ, որի երկարութիւնը էր 15 սաժէն 2 արշին և 11 վերշոկ, իսկ լայնութիւնը 9 սաժէն 2 արշին և 15 վերշոկ: Նոքա օրէնք ո՞րքան էին չափարում:

709. Պարտիպաշտը ցանեց 4 մարկ վարունկ. ամեն-մի մարկի երկարութիւնն էր 10 սաժէն և 2 արշին. էլ ը ցանեց 5 ուրիշ մարկ. ամեն-միին երկարութիւնը էր 9 սաժէն և 2 արշին: Նա ո՞րքան փող ստացաւ, եթէ որ ամեն-մի սաժէնից վաճառեց 1 մանէթի վարունկ:

710. Զրհօրիցը ջուր հանելու համար ամանիցը կապեցին մի թուկ, որի երկարութիւնն էր 29 սաժէն 4 ֆուտ և 6 դիւլմ. թուկի հինգերորդ մասը մտաւ ջրհօրի մէջ և երբ ամանը դուրս քաշեցին, տեսան որ թուկիցը թըջուել է 2 սաժէն 5 ֆուտ և 8 դիւլմ: Ո՞րքան էր ջրհօրի խորութիւնը մինչև ջրի մակերևոյթը:

711. Մի քանի մշակ 9 օրումը փորեցին մի ջրհոր, որի երկարութիւնն էր 32 սաժէն. առաջն օրը նոքա փորեցին 3 սաժէն 5 ֆուտ և 8 դիւլմ. 5 օր էլ փորեցին, օրէնք 3 սաժէն 3 ֆուտ և 2 դիւլմ: Ո՞րքան փորեցին նոքա մնացած ամեն-մի օրումը:

712. Տունը նորոգելու համար քուչայի առաջը տախտակեցին 35 սաժէն 2 արշին և 14 վերշոկ երկարութեամբ. անց ու դարձ անողների համար դարսեցին 5 տախտակ, որոնց իւրաքանչիւրի երկարութիւնն էր 3 սաժէն 1 արշին և 6 վերշոկ: Էլ ը քանի՞ տախտակ պէտք էր դարսել 2 սաժէն և 2 արշին երկարութեամբ:

713. Գերձակը ուներ մի կտոր մահուտ, որից նա կամենում էր կարել 16 հատ երեխանց սերտուկ, բայց յետոյ լաւ համարեց կարել 10 հատ վերարկու: Քանի՞ արշին էր մահուտի կտորը, եթէ որ իւրաքանչիւր վերարկուի համար 1 արշի և 2 վերշոկ աւելի մահուտ զնաց սերտուկից:

ԺԳ.

ՇԱՆՄՈՒԹԵԱՆ ՉԱՓԵՐ

Ա.

ԳՐԱԽՈՐ ՎՅՈՅԼՈՒ ԽՆԳԻՐՆԵՐ

714. Տասը լոտ և 2 մսխալ թէյը արժէ 30 կոպէկ: Ո՞րքան արժէ մի գրվանքան:

715. Եթէ կշռի մի թաթումը դնենք 96 մսխալ, միևսումը քանի՞ լոտ պէտք է դնել, որ կշռը հաւասար կանգնի:

716. Աշտի մի թաթումը դրին երկու հաւասար զիրք և 4 լոտ, իսկ միևսումը դրին կէս գրվանքանոց և գրվանքի ութերորդ մասը և կշռը կանգնեց հաւասար: Ո՞րքան էր քաշում ամեն-մի զիրքը:

717. Ոսկերիչը 4 ոսկէ մատանի շինելու համար դործ գրեց երկու կտոր ոսկի. մի կտորը քաշում էր 3 լոտ և 2 մսխալ, իսկ միւսը 1 լոտ և 2 մսխալ: Ո՞րքան էր քաշում ամեն-մի մատանին:

718. Մի փուտ շաքարից շաբթէնը դործ էին ածում 5 գրվանքայ և 6 լոտ: Ո՞րքան շաքար մնաց 4 շաբթից յետոյ:

719. Զիւռն օրէնք տախտակ էին կէս փուտ խոտ. 10

օրից յետոյ առած խոտիցը մնաց 2 փուտ և 8 զրվանքայ: Ո՞րքան խոտ էր առած:

720. Մի սաժէն և 2 արշին հեռագրական լարը քաշում է 1 զրվանքայ և 8 լոտ: Քանի՞ արշին կ'լինի այն լարի երկարութիւնը, որ քաշում է 10 զրվանքայ:

721. Մի սաժէն և 2 արշին թօղը քաշում է 1 զրվանքայ և 13 լոտ: Քանի՞ արշին թօղ պէտք է լինի, որ քաշի 3 զրվանքայ և 3 լոտ:

722. Ոսկերիչը ունէր մի կտոր ոսկի, որ քաշում էր 1 զրվանքայ 1 լոտ և 1 մսխալ. դորանից քանի՞ ապարանջան կարող էր շինել, եթէ որ իւրաքանչիւրի համար գնում էր 1 լոտ և 1 մսխալ:

723. Մի մարդ ունէր 21 լոտ արծաթ. նա կամեւում էր շինել տալ մի դիւժին դդալ այնպէս, որ ամեն-մինը քաշի 5 լոտ և 2 մսխալ: Նա էլի ո՞րքան արծաթ պէտք է առնէր:

724. Մի զրվանքայ և 1 լոտ այլերից թխեցին բլեթներ, որոնց ամեն-մէկը քաշում էր 3 լոտ և 2 մսխալ և վաճառեցին մինը 2 կողկով: Ո՞րքան փող ստացան բոլորի համար:

725. Ուսումնարանի համար առել էին 2 փուտ շաքար. դորանից օրէնը դուրս էր գնում 5 զրվանքայ և 10 լոտ: Ո՞րքան շաքար մնաց 8 օրից յետոյ:

726. Տասնուձեկ լոտ և 2 մսխալ ոսկուց քանի՞ ապարանջան դուրս կ'գայ, եթէ որ ամեն-ձեկի համար գնաց 2 լոտ և 1 մսխալ և բոլորը ո՞րքան կ'արժենայ, եթէ որ ամեն-մինը վաճառեն 15 մանեթով:

727. Մի զրվանքայ արծաթից շինեցին թէյի զգալներ. նոցա ամեն-մինը քաշում էր 2 լոտ և 2 մսխալ: Ո՞րքան արժեն այդ բոլոր զգալները, եթէ որ մինը արժէ 3 մանեթ:

728. Երեք արկը թէյը քաշում է 6 զրվանքայ և 27 լոտ: Ո՞րքան կ'քաշի 8 այդպիսի արկը:

729. Ոսկերիչը հալեց մի հին արծաթէ բաժակ, որ քաշում էր 4 լոտ և 1 մսխալ. մի աշտանակ, որ քաշում էր 6 լոտ և 1 մսխալ և մի ավսէ, որ քաշում էր 5 լոտ և 2 մսխալ: Այդ բոլոր արծաթից նա շինեց 7 զգալ: Ո՞րքան էր քաշում իւրաքանչիւր զգալը:

730. Երկու դիւք միասին քաշում էին 3 զրվանքայ, բայց երբ նոցա դրին կշռի զանազան թաթերումը, այն ժամանակը փոքր զրբի կողմը դրին 10 լոտ, որ կշիւր հաւասար կանգնեց: Իւրաքանչիւր գիւքը ո՞րքան էր քաշում:

731. Երբ երկու երեխայ նստեցին կշռի մի թաթում, այն ժամանակը միւսումը դրին 4 փուտ և 8 զրվանքայ և կշիւր հաւասար կանգնեց, բայց երբ նոքա նստեցին զանազան թաթերումը, այն ժամանակը հաւասար դալու համար կշռի մի թաթումը դրին 24 զրվանքայ: Ամեն-մի երեխան ո՞րքան էր քաշում:

732. Ոսկերիչը ունէր մի կտոր ոսկի. նա առաջ կամեցաւ դորանից շինել 12 շղթայ, բայց յետոյ միաքը փոխեց և շինեց 9 շղթայ: Այդ շղթաներից ամեն-մինը առաջուանից 2 լոտ և 1 մսխալ ծանր դուրս եկաւ: Ո՞րքան էր քաշում ոսկու կտորը:

733. Մի վաճառական միւսին տուեց 2 զրվանքայ և 8 լոտ արծաթէ իրեղէններ, որոնց զրվանքան արժէր 32 մանեթ, իսկ միւսը դորա փոխարէն տուեց մահուտ որի արշինը արժէր 4 մանեթ: Երկրորդը քանի՞ արշին մահուտ տուեց:

734. Երկու երեխայ միասին ունէին 4 զրվանքայ կակալ, երբ նոքա հաւասար կերան, այն ժամանակը մէկի

մօտ մնաց 1 գրվանքայ և 10 լոտ, խի միւսի մօտ 1 գրվանքայ և 22 լոտ: Ամեն-մինը որքան կակալ ունէր:

735. Չիապանին ուղարկեցին որ 90 կոպէկով առնի 2 փուտ և 10 գրվանքայ խոտ, բայց նա առաւ միայն 1 փուտ և 20 գրվանքայ և փուտին 10 կոպէկ աւելի տուեց հաշուած գնիցը: Նա որքան փող յետ բերեց:

736. Մի մարդ ոսկերիչին տուեց 3 ոսկէ բաժակ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 10 լոտ և 2 մնխալ և խնդրեց, որ այդ ոսկուցը շինի մի քորոց, որ քաշի 2 լոտ, խի մնացածիցը ապարանջաններ, որոնց ամեն-մինը քաշի 3 լոտ և 1 մնխալ: Ոսկերիչը շինելու համար որքան փող ստացաւ, եթէ որ քորոցի համար վերցրեց 1 մանէթ, խի ամեն-մի ապարանջանի համար 2 մանէթ:

Բ

ԳՐԱԽՈՐ ՎՔՈՆԵԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

737. Տանտերը մշակների համար առաւ երկու տուգրակ ալիւր. մէկումը կար 1 փուտ և 4 գրվանքայ, խի միւսումը 1 փուտ և 6 գրվանքայ. նա 8 մշակ ունէր, որոնց ամեն-մէկին օրէնը տալիս էր 1 գրվանքայ և 2 լոտ ալիւր: Որքան ալիւր կ'մնար 4 օրից յետոյ:

738. Աշուի մի թաթումը դրած էր 5 փուտ 10 գրվանքայ և 8 լոտ, միւսումը դրին 3 անգամ 1 փուտ 20 գրվանքայ և 10 լոտ: Աշուի թաթերից մէկում էլի որքան պէտք է գնել, որ հաւասար կանգնի:

739. Խոհարարը գնեց 3 պուլիկ իւղ. առաջին պուլիկը իւղովը միասին քաշում էր 4 գրվ. 2 լոտ և 1 մնխալ. միւսը քաշում էր 15 գրվ. 20 լոտ 2 մնխալ, խի եր-

րորդը քաշում էր 24 գրվ. 15 լոտ: Որքան էր քաշում բոլոր իւղը, եթէ որ 3 դարգակ պուլիկները միասին քաշում էին 9 ու կէս գրվանքայ:

740. Այգեպանը տարաւ քաղաք վաճառելու 3 թոնց կեռաս, ամեն-մի թոնցը կեռասով միասին քաշում էր 18 գրվ. 10 լոտ և 2 մնխալ, խի առանց կեռասի քաշում էր 6 գրվ. 12 լոտ և 1 մնխալ: Միայն կեռասը որքան էր քաշում:

741. Մրգավաճառը ունէր 4 արկղ խաղող. ամեն-մի արկղը խաղողի հետ միասին քաշում էր 5 փուտ 12 գրվ. և 8 լոտ: Որքան էր քաշում խաղողը, եթէ որ ամեն-մի դարգակ արկղը քաշում էր 1 փուտ 5 գրվ. և 16 լոտ:

742. Կէս դիւթին զգալ շինելու համար ոսկերիչը միասին հալեց 1 գրվ. 16 լոտ և 2 մնխալ արծաթ և 7 լոտ ու 1 մնխալ պղինձ: Որքան կ'քաշէր ամեն-մի զգալը:

743. Պղնձգործը հալեց 4 պղնձէ մամակալ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 1 գրվ. 9 լոտ և 2 մնխալ և 5 կաթօայ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 2 գրվ. 8 լոտ և 1 մնխալ և այդ բոլորիցը նա շինեց 5 ջահ: Որքան էր քաշում իւրաքանչիւր ջահը:

744. Մի մարդ ունէր 7 փուտ և 27 գրվ. խոտ. նա էլի որքան պէտք է առնէր, որ մի շաբաթ բաւական լինէր իւր 4 ձիուն, եթէ որ ամեն-մի ձին օրէնը ուտում էր 23 գրվանքայ:

745. Աշուի մի թաթումը դրին 5 մեծ տուգրակ ալիւր, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 3 փուտ 12 գրվ. և 8 լոտ և 6 հատ մանր տուգրակ, որոնց ամեն-մինը 1 փուտ և 38 գրվ. թաթու էր մեծ տուգրակից, խի կշռի միւս թաթումը դրին 30 փուտ: Երկրորդ թաթումը որքան աւելի էր:

716. Պղնձդործը ունէր 4 փուռ և 10 գրվ. պղինձ. դորանից նա շինեց 6 կաթսայ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 3 գրվ. 12 լոտ և 2 մսխալ և 8 հատ աման, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 2 գրվ. 12 լոտ: Նորա մօտ սրքան պղինձ մնաց:

747. Արհեստաւորը ունէր 4 գրվ. 30 լոտ արծաթ. դորանից նա շինեց 3 զանգակ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 12 լոտ 2 մսխալ և 8 շղթայ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 4 լոտ և 1 մսխալ, իսկ մնացածիցը շինեց 4 մամակալ: Ո՞րքան էր քաշում մի մամակալը:

748. Տանտիկինը առաւ 4 տուրակ ալիւր, որոնց ամեն-մէկի մէջ կար 3 փուռ 15 գրվանքայ. դորանից շաքթէնը դուրս էր գնում 1 փուռ 10 գրվանքայ և 10 լոտ. 9 շաքթից յետոյ նորա մօտ մնաց 2 չեռվերիկ ալիւր: Ալիւրի ի բաքանչիւր չեռվերիկը որքան էր քաշում:

749. Ոսկերիչը հալեց միասին 3 արծաթէ ջահ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 3 գրվանքայ 12 լոտ և 4 հատ ավառ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 2 գրվանքայ 15 լոտ: Այդ բոլոր արծաթիցը քանի՞ մամակալ դուրս կ'գայ, եթէ որ ամեն-մէկի համար գնայ 1 գրվանքայ արծաթ:

750. Մի մարդ ունէր 1 գրվանքայ 29 լոտ և 1 մսխալ արծաթ. նա պատուիրեց որ նորանից շինեն 8 բաժակակալ. որոնց ամեն-մինը քաշի 5 լոտ և 2 մսխալ, իսկ մնացածիցը շինեն թէյի գդալներ, որոնց ամեն-մինը քաշի 2 լոտ և 2 մսխալ: Քանի՞ գդալ դուրս կ'գար:

751. Ոսկերիչը 26 լոտ և 2 մսխալ ոսկուց շինեց 4 քթախոտաման, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 3 լոտ և 1 մսխալ, իսկ մնացած ոսկուցը շինեց օդեր, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 1 լոտ և 2 մսխալ: Բոլոր

օդերը նա որքանով կ'ծախի, եթէ որ ամեն-մինը գին է գնում 10 մանէթ:

752. Չորս գրվանքայ և 12 լոտ արծաթից շինեցին մի թէյաման և մի շաքարաման հաւասար քաշով և 6 հատ թէյի գդալ, որոնց ամեն-մինը քաշում էր 3 լոտ և 2 մսխալ: Ո՞րքան էր քաշում շաքարամանը:

753. Երիւ մարդ միասին ունէին 8 փուռ 19 գրվանքայ 17 լոտ և 2 մսխալ պղինձ. երբ նոքա հաւասար վաճառեցին, այն ժամանակը մէկի մօտ մնաց 2 փուռ 4 գրվանքայ և 15 լոտ, իսկ միւսի մօտ մնաց 1 փուռ 30 գրվանքայ 24 լոտ և 2 մսխալ: Ամեն-մինը որքան պղինձ ունէր նախ քան վաճառելը:

754. Չորս արծաթէ գդալը և չորս բաժակը միասին քաշում էին 2 գրվանքայ 30 լոտ և 2 մսխալ և ամեն-մի բաժակը ծանր էր գդալից 2 լոտ և 1 մսխալ: Ո՞րքան էր քաշում ամեն-մի բաժակը և գդալը:

755. Երեք զիւզացի միասին վաճառեցին 15 փուռ և 11 գրվանքայ ալիւր մի գնով: Մէկը իւր ալիւրի համար ստացաւ 6 մանէթ, միւսը 3 մանէթ և երրորդը 4 մանէթ: Նոյանից ամեն-մինը որքան ալիւր վաճառեց:

756. Հինգ ձիւռն մի շաքթումը տուին 12 փուռ և 10 գրվ. խոտ: Ամեն-մի ձիւռն օրէնը որքան խոտ էին տալիս:

757. Աւետրականը գնեց 8 փուռ ձէթ. այդ ձէթից նա ածեց 5 ամանի մէջ ամեն-մէկում 18 գրվանքայ և 12 լոտ, իսկ մնացածը ածեց 4 հաւասար ամանների մէջ: Արջին ամեն-մի ամանի մէջ որքան ձէթ մտաւ:

ԺԴ.

ԽՆԴԻՐՆԵՐ 100-ից ՄԵՏ ԹՈՒԵՐՈՎ,

Ա.

ԲԵՐԱՆԱՅԻ ՎՅՌԵԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1—1000

758. Մրգավաճառը ունէր 10 թարախ խնձոր. ամեն-մի թարախումը 3 տասնեակ. առաջին օրը նա վաճառեց 2 հարիւր, հարիւրը՝ մի մանէթով, միւս օրը վաճառեց մնացածը, իւրաքանչիւր տասնեակը 2 շայով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ իւր խնձորների համար:

759. Տոպրակումը կար 28 տասնեակ վարունի. դարձից 1 հարիւր աղ դրին, իսկ մնացածից օրէնը կերան 10 հատ: Քանի՞ օրումը կերան մնացածը:

760. Գիւղային տանում էր վաճառելու 4 հարիւր ձու. ձանապարհին նա 3 տասնեակ կոտրատեց, մնացածից 2 հարիւր և 5 տասնեակ վաճառեց, տասնեակը 20 կոպէկով, իսկ մնացած մանրերը վաճառեց, հարիւրը՝ մի մանէթով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ:

761. Այգեպանը վաճառեց 8 հարիւր վարունի, իւրաքանչիւր տասնեակը 8 կոպէկով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ:

762. Քանի՞ օր բաւական կլինի 10 ձիուն 100 չետ վերիկ գարին, եթէ որ օրէնը ամեն-մի ձիուն տան 1 գարնց:

763. Երկու գրազրի առին 8 մանէթ, որ մի գիրք արտադրին. նոցանից մինը արտադրեց 4 օր, իսկ միւսը 6 օր: Նոցանից ամեն-մինը ո՞րքան ստացաւ իւր աշխատանքի համար:

764. Այգեպանը վաճառեց 1000 խնձոր, ամեն-մի հարիւրը 2 մանէթով: Նա ո՞րքանով վաճառեց բոլոր խնձորը և տասնեակը ո՞րքան արժէր:

765. Ճանապարհորդը օրէնը քանի՞ վերստ պէտք է անի, որ 10 օրումը դնայ 1000 վերստ:

766. Մրգավաճառը ունէր 1000 վարունի, դորանից միանգամ վաճառեց 3 հարիւր, միւս անգամ վաճառեց 34 տասնեակ և 4 հատ: Նորա մօտ քանի՞ վարունի մնաց:

767. Մրգավաճառը դնեց 5 հարիւր խնձոր, հարիւրը՝ 3 մանէթով, իսկ ինքը վաճառում էր տասնեակը 50 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց, եթէ որ 4 տասնեակ փչացել էր:

768. Մի արկղում կար 276 կիտրոն, որոնց տասնեակը արժէր 60 կոպէկ: Ո՞րքան արժէր բոլորը:

769. Այգեպանը քաղեց 385 վարունի և վաճառեց հարիւրը 2 մանէթով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ բոլորի համար:

770. Վաճառականը ծախեց 426 մատիտ, մինը 3 կոպէկով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ:

771. Ծառային երկու անգամ ուղարկեցին միրգ առնելու. առաջի անգամը նա առաւ 10 տանձ և 20 խնձոր և տուեց 1 մանէթ 20 կոպէկ, իսկ միւս անգամ նա մեկնոյն մրկցը վերցրեց 10 տանձ և 30 խնձոր և տուեց 1 մանէթ 50 կոպէկ: Ո՞րքան արժէր ամեն-մի տանձը և խնձորը:

772. Մրգավաճառը ունէր երկու արկղ միրգ. մէկումը կար հարիւր խնձոր և 5 հարիւր տանձ, այդ բոլորը արժէր 23 մանէթ. միւս արկղումը կար հարիւր խնձոր և 4 հարիւր տանձ, այդ բոլորն էլ արժէր 19 մանէթ: Ո՞րքան արժէր խնձորի և տանձի տասնեակը:

773. Մրգավաճառը ունէր 40 տասնեակ խնձոր, որոնցից նա վաճառեց 3 հարիւր, ամեն-մի հարիւրը 90

կուպէկով, իսկ մնացածի տասնեակը վաճառեց 10 կուպէկով: Եւ ընդամենը ո՞րքան փող ստացաւ:

774. Մի մարդ առաւ 36 տասնեակ վարունկ, կրկին առաւ 3 տուրակ, որոնց ամեն-մէկի մէջ կար 15 տասնեակ. այդ վարունկները նա աղ դրեց 9 հաւասար տակաւում: Ամեն-մի տակաւումը քանի՞ վարունկ մտաւ:

775. Վաճառականը առաւ 5 հարիւր կիտրոն, հարիւրը՝ 4 մանէթով. դոցանից 3 տասնեակ փչացաւ, մնացածից 2 հարիւր և 4 տասնեակ վաճառեց, տասնեակը 60 կուպէկով. իսկ մնացած մանրերը վաճառեց տասնեակը 50 կուպէկով: Եւ ո՞րքան աշխատեց:

776. Երեք մանէթանոցը պէտք է մանրացնել սպիտակ փողով. այնպէս որ 20 հատ մի տեսակ դրամից լինի և 5 հատ միւս տեսակից: Ո՞րպիսի դրամներ պէտք է լինեն:

777. Երեք հատ 3-մանէթանոց թղթադրամը ո՞րպիսի և քանի՞ միատեսակ սպիտակ կամ սև փողէ հետ կարելի է փոխել:

778. Ես առայ 8 զիրք, մինը 50 կուպէկով և տուի 10 մանէթանոց, աւելորդ փողը յետ տուին ինձ 2-շայանոցներով: Ես քանի՞ 2-շայանոց ստացայ:

779. Ես առայ մի քանի զիրք և ամեն-մի տուած մանէթիցս յետ ստացայ մի սպասի. իմ բոլոր յետ ստացածս 80 կուպէկ էր: Ես ո՞րքան փող տուեցի զրքերին:

780. Պարտարանի համար զրքեր առան. ուսերէն զրքերին այնքան 2-շայանոց տուին, որքան Ֆրանսերէնին կուպէկանոցներ, իսկ հայերէնին այնքան մանէթ տուին, որքան Ֆրանսերէնին շայանոցներ: Ո՞րքան փող տուին բոլոր զրքերին, եթէ որ Ֆրանսերէն զրքերը արժէին 2 մանէթ և 55 կուպէկ:

781. Ես 6 մանէթ սպիտակ փող ածեցի 2 արկղէ մէջ. քանի հատ սպասանոց ածեցի մէկի մէջ, այնքան էլ 2-շայանոց ածեցի միւսի մէջ: Քանի՞ մանէթ կար ամեն-մի արկղումը:

782. Մի մարդ աղքատներին բաժանեց 2 մանէթ. նոցանից 14 հողի ստացան երկու-երկու շայի, իսկ մնացածները երեք-երեք շայի: Ընդամենը քանի՞ աղքատ փող ստացան:

783. Տասներկու մշակ իւրեանց աշխատանքի համար միասին ստացան 6 հատ մանէթանոց և մանրացրին 5-շայանոցներով: Ամեն-մէկին քանի՞ հատ 5-շայանոց կ'ընկներ:

784. Իւրաքանչիւր 12 օրումը ասնտիկները խոհարարին տալիս էր 3 մանէթ և 60 կուպէկ կանաչեղէնի փող: Ո՞րքան փող կ'երթար 4 ամումը:

785. Երկու մարդ աղքատներին բաժանեցին միասին 3 մանէթ, մինը ամեն-մէկին տուեց մի-մի շայանոց, իսկ միւսը երեք-երեք շայանոց: Քանի՞ աղքատ էին և ամեն-մինը ո՞րքան փող տուեց:

786. Իմ երկու զրպանումը կայ 9 մանէթ փող. որքան մէկումը 1 շայանոցներ են, այնքան էլ միւսումը 5-շայանոցներ են: Իմ իւրաքանչիւր զրպանումը ո՞րքան փող կայ:

787. Պործարանումը բանող 5 աղամարդից իւրաքանչիւրին տալիս են օրէնը 80 կուպէկ, իսկ 5 կինարմատից իւրաքանչիւրին տալիս են 40 կուպէկ: Այդ բոլոր բանուորները ո՞րքան կստանան 30 օրումը:

788. Երկրագործը կամենում էր ցանկով պատել իւր հողը, որի երկարութիւնը էր 120 սաժէն, իսկ լայնութիւնը 60 սաժէն: Ո՞րքան կ'ընկեր ցանկի երկարութիւնը:

789. Երկու մարդ զուրս զարով երկու զանազան

քաղաքներից՝ ձանապարհին հանդիպեցին միմեանց. նոցա-
նից մինը զնացել էր 20 ժամ, ամեն-մի ժամումը 6 վերստ,
իսկ միւսը գնացել էր 30 ժամ, ամեն-մի ժամումը 5 վերստ:
Ո՞րքան էր այդ քաղաքների հեռաւորութիւնը:

790. Երբ զնդակը զարկեցին զեանին նա թռաւ 120
տաժէն, յետոյ զեանին զիպչելով կրկին թռաւ առաջու-
անից 4 անգամ պակաս, յետոյ 6 անգամ պակաս, դարձ-
եալ 10 անգամ պակաս և զիպաւ չափարին: Ընդամենը
հրքան տեղ զնաց զնդակը:

791. Մրդավաճառը ունէր 6 հարիւր կիտրոն. դոցա
մի մօտը նա հաւասար դարսեց 12 թաբախում, իսկ մնա-
ցած 120-ը դարսեց ուրիշ թաբախներում, ամեն-մէկում
10 հատ: Առաջի թաբախներից իւրաքանչիւրում քանի՞
կիտրոն դարսեց և վերջի թաբախները քանի՞ հատ էին:

792. Երկաթը տուն տանելու համար պէտք էր 20
ձի, եթէ որ իւրաքանչիւրի վերայ զնէին 40 փուտ: Ո՞ր-
քան ձի հարկաւոր կ'լինէր այդ քանի համար, եթէ որ ա-
մեն-մի ձիու վերայ զնէին 50 փուտ:

793. Հարկաւոր էր 8 աղքատ գերդաստանի հաւա-
սար բաժանել 480 մանէթ, բայց երկու գերդաստուն էլ
աւելացան: Առաջուայ ամեն-մի գերդաստանին հասնելու
փողից հրքան պէտք է վերցնել դոցա համար, որ ամեն-
մէկին հաւասար հասնի:

794. Իմ մի արկղումը կայ 180 մանէթ, իսկ միւ-
սումը դորանից աւելի. եթէ ես երկրորդ արկղումը էլի դը-
նեմ 120 մանէթ, այն ժամանակը դորանում Յանգամ աւելի
կ'լինի առաջինից: Այժմ ո՞րքան փող կայ իմ երկու զրպանումս:

795. Երկու կառապան ձիաները քշեցին, որ մի-
մեանց առաջը ընկնեն. մէկի ձին մի րոպէումը վազում էր

80 տաժէն, իսկ միւսինը 3 րոպէումը վազում էր 270
տաժէն: Նոցանից ո՞րը առաջ կ'ընկնէր և ո՞րքան, եթէ որ
քշէին 8, 10, 11 րոպէ:

796. Թուրք երկարութիւնը էր 800 արշին: Քանի՞ ան-
գամ դորա երկու ծայրիցը կարելի է կտրել երեսուն-երե-
սուն արշին, որ էլի մնայ 80 արշին:

797. Երեք երեխայ միասին ունէին 600 կահալ,
բայց երբ հաւասար կերան, այն ժամանակը մէկի մօտ մնաց
120 հատ, միւսի մօտ 150, իսկ երրորդի մօտ 180: Ա-
մեն-մինը քանի՞ կահալ ունէր:

798. Քանի՞ անգամ 200 մեծ մեխը ծանր կ'լինի
300 փոքր մեխից, եթէ որ մեծ մեխերի 40-է քաշում մի
զրվանքայ, իսկ փոքրերի 60-ը:

799. Վաճառահանը 120 զոյդ ձեռնոցներին տուեց
100 մանէթ. դոցանից վաճառեց 70 զոյդ, զոյզը՝ 1 մա-
նէթով: Մնացածի իւրաքանչիւր զոյզը հրքանով պէտք է
վաճառի, որ բոլորի մէջը աշխատի 20 մանէթ:

800. Ութ աշակերտ առան կահալներ, ամեն-մինը
125 հատ. ուսումնարան գնալով նոքա իւրեանց 9 ըն-
կերներից իւրաքանչիւրին տուեցին 40 հատ: Ութ աշա-
կերաններից իւրաքանչիւրի մօտ քանի՞ հատ մնաց:

801. Երեք երեխայ միասին առան 600 կահալ. դո-
րա համար մինը տուեց 30 կոպէկ, միւսը 25 կոպէկ, իսկ
երրորդը 45 կոպէկ: Ամեն-մինը քանի՞ կահալ պէտք է վերցնի:

802. Քուչան քարում էր 2 խումբ մշակ հաւասար
թւով. առաջին խմբի ամեն-մի մշակը օրէնը ստանում էր
70 կոպէկ, իսկ երկրորդինը 60 կոպէկ. Քուչայի քարելը
աւարտեցին 10 օրումը և առաջի խումբը 8 մանէթ ա-

և ին ստացաւ երկրորդ խմբից: Խւրաքանչիւր խումբը քանի՞ հոգի էր:

803. Շողենաւը և մակոյիը միասին դուրս եկան և գնում էին մի տեղ. շողենաւը մի բոպէումը գնալով 40 սաժէն՝ 25 բոպէից յետոյ հասաւ նշանակեալ տեղը. բայց մակոյիը տակաւին հեռու էր այդ տեղից 400 սաժէն: Մակոյիը մի բոպէումը քանի՞ սաժէն էր գնում:

804. Սուբհանշախը դուրս եկաւ մի քաղաքից առաւօտեան 11 ժամին և իւրաքանչիւր ժամումը գնում էր 12 վերստ. իսկ երեկոյեան 9 ժամին նորա ետեկցը դրնաց միւս սուբհանդակ, որ մի ժամումը գնում էր 15 վերստ: Երկրորդը քանի՞ ժամից յետոյ և քաղաքիցը որքան հեռու կ'հասնէր առաջինին:

805. Շունը ընկաւ նապաստակի ետեկց, որ 200 Ֆուտ հեռու էր նորանից. երբ շունը գնում էր 10 Ֆուտ, նապաստակը գնում էր 8 Ֆուտ: Շունը քանի՞ ոստումնից յետոյ կ'հասնի նապաստակին, եթէ որ նորա ոստումը հաւասար է 2 Ֆուտին:

806. Մրդավաճառը ունէր 12 զրվանքայ խաղող, որի զրվանքան արժէր 20 կոպէկ. էլի ունէր 8 զրվանքայ ուրիշ տեսակից, որի զրվանքան արժէր 15 կոպէկ. նա այդ խաղողները միմեանց հետ խառնեց: Նա խառնածի իւրաքանչիւր զրվանքան որքանով պէտք է վաճառի, որ ոչ վնաս անի, ոչ օգուտ:

807. Գիւղացին առաջին տարին իւր արտիցը վերցրեց 10 տոպրակ զարի, ամեն-մի տոպրակումը կար 2 չեովերտ, իսկ երկրորդ տարին վերցրեց 70 տոպրակ, որոնց ամեն-մէկումը կար 3 չեովերիկ: Նա որ տարին աւելի վերցրեց և որքան:

808. Կշռի մի թաթումը դրած էր 110 զրվանքայ,

միւսումը 150 զրվանքայ: Կշռի ամեն-մի թաթումը քանի՞ զրվանքայ պէտք է նորից դնել, որ երկուսումն էլ հաւասար լինի և բոլորը միասին լինի 8 փուտ:

809. Երկու երեխայ թոկերով չափում էին դաշտի երկարութիւնը հակառակ ծայրերից. մէկի թոկի երկարութիւնը էր 5 սաժէն, իսկ միւսինի երկարութիւնը 12 արշին, երբ առաջին երեխան իւր թոկը ձգեց 30 անգամ, իսկ երկրորդը 40 անգամ, այն ժամանակը էլի մնաց 70 արշին տեղ: Քանի՞ արշին էր դաշտի երկարութիւնը:

810. Ուսումնարանի համար առան 3 զրվանքայ 12 մխալ թէյ. այդ թէյը դուրս գնաց 5 շաբաթումը, ամեն-մի երեխայի համար շաբթէնը գնում էր 3 մխալ: Քանի՞ երեխայ կար այդ ուսումնարանումը:

811. Ական շրջապատն է 2 սաժէն և նա 3 վայրկենում անում է մի պտոյտ: Ո՞րքան տեղ կերթայ նա 10 բոպէումը:

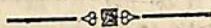
812. Չիաների համար առան երեք տոպրակ զարի. որոնց մէկումը կար 2 չեովերտ, միւսում 1 չեովերտ և 6 չեովերիկ, իսկ երրորդումը 1 չեովերտ և 2 չեովերիկ: Քանի որ բաւական կ'լինի այդ զարին, եթէ որ օրէնը դուրս է գնում 1 չեովերիկ և 2 զարնց:

813. Արհեստաւորը ունէր 260 զրվանքայ պղինձ. նա դորանից շինեց այնքան խողովակներ, որքան կարող էր դուրս գալ, մինը 1 փութից և 30 զրվանքից, իսկ մնացած պղինձը վաճառեց փուտը 16 մանէթով: Նա որքան փող ստացաւ մնացած պղնձի համար:

814. Ժամացոյցը մի ժամումը յետ էր մնում 3 բոպէ. առաւօտեան 8 ժամին նորան ուղիղ կանգնեցրին: Նա որքան ցոյց կտայ կէս օրին, 3 ժամին 30 բոպէին, 6 ժամին և 40 բոպէին:

815. Ես դուրս եկայ կէս օրից յետոյ 6 ժամին և 40 թուղէին և մանեկայ 2 վերստ. ամեն-մի թուղէում ես անում էի 30 քայլ և իմ քայլը հաւասար է 1 արշինին: Ես ո՞ր ժամին վերադարձայ տուն:

816. Հեռագրական լարը քաշած է 4 վերստ տեղ: Քանի՞ սիւն կայ ցցած այդ տարածութենում, եթէ որ մի սիւնը հեռու էր միւսից 20 սաժէն:

Բ.

Գրաւոր խնդիրներ չորս գործողութեան իւրաքանչիւրի վերայ առանձին:

Գ Ո Ւ Ս Ա Ր Ո Ւ Ս Ն

817. Մի շոգեկառքում դրած էր 345 փուտ ավեր, միւսում 498 փուտ, իսկ երրորդում 518 փուտ: Ընդամենը քանի՞ փուտ էր դրած:

818. Երկաթուղի շինելու համար վարձեցին 728 հողհատ, 354 որմնադիր, 128 դարբին, 157 հիւան և 98 ջրբեր: Ընդամենը քանի՞ մարդ էր վարձած:

819. Պատերազմումը մասնակցում էին հինգ զորաբաժին. կովեցը յետոյ մի զորաբաժնում մնաց 736 զինուոր, միւսում 925, երրորդում 637, չորրորդում 798, իսկ հինգերորդում 589: Ո՞րքան զինուոր մնաց կովեց յետոյ:

820. Ճանապարհորդը ձիով գնաց 3586 վերստ, շողենաւով 8964 վերստ, իսկ երկաթուղով 9576 վերստ: Նա քանի՞ վերստ մանեկաւ:

821. Մի մարդ իւր տունը ծախեց 35640 մանեթով և միջ աշխատեց 7960 մանեթ: Նա ո՞րքանով ծախեց առելը:

822. Հինգ վաճառական միասին առուտուր սխեցին. մինը դորա համար վեր եկաւ 7580 մանեթ, միւսը 14890 մանեթ, երրորդը 24560 մանեթ, չորրորդը 23540 մանեթ, իսկ հինգերորդը 37430 մանեթ: Նոքա բոլորը միասին ո՞րքան փող վեր եկան:

823. Երկաթուղին առաջի տարին բերեց 36829 մանեթ զուտ արդիւնք, երկրորդ տարին 54367 մանեթ, երրորդ տարին 82754 մանեթ և չորրորդ տարին 127586 մանեթ: Բոլոր չորս տարումը ո՞րքան արդիւնք ստացվեց:

824. Մի նահանգ 9 դաւառ ուներ. մի դաւառի բնակիչները թիւն էր 599418, միւսինը 100586, երրորդինը 80817, չորրորդինը 77454, հինգերորդինը 57894, վեցերորդինը 103068, եօթերորդինը 38560, ութերորդինը 57978 և յններորդինը 45155: Ընդամենը քանի՞ բնակիչ կար այդ նահանգում:

825. Եւրոպական Ռուսաստանում համարվում է 65 միլիօն 500 հազար բնակիչ, Յինդանդիայումը 2500 հազար, Վիսլեան երկրներում 5 միլիօն, Սիբիրիայում 4500 հազար և Կովկասում 3500 հազար: Ռուսաց բոլոր կայսերութեան մէջ ո՞րքան բնակիչ կայ:

826. Առաջին քաղաքից մինչև երկրորդը 1362 վերստ է, իսկ երկրորդից մինչև երրորդը 604 վերստ է: Ճանապարհորդը քանի՞ վերստ պէտք է անի, որ առջին քաղաքիցը հասնի երրորդ քաղաքը և կրկին վերադառնայ:

827. Մի կայուածատէր իւր խոտհարքիցը վերցրեց 32568 փուտ խոտ, իսկ միւսը 9564 փուտ նորանից աւելի: Երկուսը միասին քանի՞ փուտ խոտ վերցրին:

828. Հօր թողած ժառանգութիւնից առաջին որդին վերցրեց 7560 մանեթ, երկրորդը 6470 մանեթ, իսկ

աղջկեր այդ երկուսի չափ: Ո՞րքան էր բոլոր ժառանգութիւնը:

829. Այլուածատէրը մի տեղ ունէր 2348 օրավար հող, միւս տեղ 456 օրավար առաջնից աւելի, իսկ երրորդ տեղում այդ երկուսիցը 938 օրավար աւելի: Նա ընդ ամենը քանի՞ օրավար հող ունէր:

830. Շաքարի գործարանը առաջի տարին տուեց 23648 մանէթ արդիւնք, իսկ իւրաքանչիւր հետեւեալ տարին 4578 մանէթ աւելի էր բերում նախորդ տարուց: Ընդամենը որքան արդիւնք ստացվեց 6 տարումը:

831. Մի շոգենաւի վերայ բարձած էր 5846 չեւ վերտ ցորեն, միւսի վերայ 356 չեւ վերտ առաջնից աւելի, երրորդի վերայ առաջին երկուսի չափ, իսկ չորրորդի վերայ 748 չեւ վերտ երկրորդիցը աւելի: Ընդամենը որքան ցորեն էր բարձած չորս շոգենաւի վերայ:

832. Այլուածատէրը իւր մի կալուածը ծախեց 56780 մանէթով, իսկ միւսը 3 անգամ դորանից աւելով, էլ ծախեց միտուն 18960 մանէթով և մի մահուտի գործարան դորանից 2 անգամ աւելով: Այդ բոլորը որքանով ծախեց:

Հ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

833. Երկու ուսու մնարանում միասին կային 936 աշակերտ և դոցանից մէկում 428 հոգի էին: Քանի՞ մն էին միւսումը:

834. Առաջին քաղաքից մինչև երկրորդը 489 վերստ էր, իսկ մինչև երրորդ քաղաքը 1093 վերստ էր: Ճանապարհորդը առաջին քաղաքից հասաւ երկրորդը: Քանի՞ վերստ էր մնացել, որ նա հասնէր երրորդ քաղաքը:

835. Լճի խորութիւնը չափելու համար 1257 սաժէն թռկի ծայրիցը քար կապեցին և շոգենաւի վերայից թողեցին ջրի մէջ, երբ թռկի ծայրը հասաւ յատակին,

շոգենաւի վերայ էլի մնաց 439 սաժէն թռկ: Ո՞րքան էր լճի խորութիւնը այդ տեղում:

836. Շինութեան համար առան 150 հազար աղիւս, բայց դորժ դրին միայն 128596 հատ: Քանի՞ աղիւս մնաց:

837. Մի մարդ երկու տուն առաւ 72640 մանէթով, որոնցից մինը արժէր 23560 մանէթ: Ո՞րքան արժէր միւս տունը:

838. Մի նահանգում կար 1160930 բնակիչ, իսկ միւսում 1678784 բնակիչ: Երկրորդ նահանգի բնակիչները քանի՞ սով էին աւելի առաջնից:

839. Վաւօղի մի գործարանումը մի տարվայ ընթացքում պատրաստեցին 82564 զրվանքայ վառօդ, իսկ միւսում 115623 զրվանքայ: Երկրորդ գործարանումը քանի՞ զրվանքայ առաջնից աւելի պատրաստեցին:

840. Ամբողջ նահանգի բնակիչները 1521577 հոգի էին, որոնցից զաւառներումը 1395935 հոգի էին: Քանի՞ բնակիչ կար նահանգական քաղաքումը:

841. Սուրհանդակը չորս օրումը զնաց 1100 վերստ, առաջի օրը զնաց 256 վերստ, երկրորդ օրը 283 վերստ և երրորդ օրը 272 վերստ: Նա քանի՞ վերստ զնաց չորրորդ օրը:

842. Քուչայի երկարութիւնը 485 սաժէն էր, դորան քարեցին 4 ամսումը, առաջին ամսումը քարեցին 126 սաժէն, երկրորդում 97 սաժէն, երրորդում 135 սաժէն, իսկ մնացածը աւարտեցին չորրորդ ամսումը: Քանի՞ սաժէն քարեցին չորրորդ ամսումը:

843. Վաճառականը երեք մարդի պարտ էր 82546 մանէթ. մէկին պարտ էր 9645 մանէթ, միւսին 27966 մանէթ, իսկ մնացածը պարտ էր երրորդին: Նա որքան էր պարտ երրորդին:

844. Վաճառականը առուտուր սկսեց 58600 մա-

նէթով և առաջի տարին աշխատեց 2375 մանէթ, երրորդ տարին մնաս արաւ 3647 մանէթ, երրորդ տարին աշխատեց 1258 մանէթ, իսկ չորրորդ տարին մնաս արաւ 4567 մանէթ: Նա այժմ քանի՞ մանէթ ունի առուտուրի մէջ:

845. Եւրոպան 180 հազար քառակուսի մղոն է, Ասիան 880 հազար, Ափրիկան 545 հազար, Ամերիկան 672 հազար, Աւստրալիան 160 հազար. իսկ երկրագնդի բոլոր մակերևոյթն է 9 միլիոն և 250 հազար քառակուսի մղոն: Քանի՞ քառակուսի մղոն տեղ են բռնում ովկիանոսները:

846. Մի նահանգ ունի 1497995 բնակիչ, դոցանից մի գաւառում կար 279408 բնակիչ, միւսում 136359, երրորդում 353312, չորրորդում 257666, հինգերորդում 134805, իսկ մնացածն էր վեցերորդում: Քանի՞ բնակիչ կար վեցերորդ գաւառում:

847. Մի նաւով բերին 426 սաժէն փայտ, միւսով 38 սաժէն դորանից աւելի, իսկ երրորդով 69 սաժէն սպիտակ երկրորդից: Այդ բոլոր փայտից վաճառեցին 897 սաժէն: Ո՞րքան փայտ մնաց նաւերի վերայ:

848. Հայրը իւր երեք աղին և երկու աղջկանը 56420 մանէթ ժառանգութիւն թողեց. դորանից մորդին վերցրեց 10840 մնթ, միւսը 12560 մանէթ, երրորդը 3849 մանէթ երկրորդիցը պակաս. մի աղջիկը ստացաւ 8570 մանէթ, իսկ երկրորդ աղջիկը մնացածը: Երկրորդ աղջիկը ո՞րքան ստացաւ:

849. Կապալառուն շինեց երեք երկաթուղի և այդ բոլորի համար ստացաւ 16578342 մանէթ. դոցանից մէկի համար ստացաւ 8274375 մանէթ, միւսի համար դորանից 2896587 մանէթ պակաս, իսկ մնացածը ստացաւ երրորդի համար: Նա ո՞րքան ստացաւ երրորդ ճանապարհի համար:

Բ Ա Ջ Մ Ա Պ Ա Յ Կ Ո Ւ Մ Ն

850. Քաղաքի 8 քուչան լուսաւորվում է վառելանաւթով և իւրաքանչիւր քուչայի համար մի զիշերում գուրս է գնում 136 գրվանքայ: Ո՞րքան նաւթ է գնում մի զիշերում այդ բոլոր քուչաների համար:

851. Երկաթուղին ամսէնը բերում է 82564 մանէթ արդիւնք: Ո՞րքան արդիւնք կ'բերի 9 ամսումը:

852. Շողենաւը մի օրումը գնում է 289 վերստ, իսկ երկաթուղու գնացքը 567 վերստ: Մի շաբաթվայ ընթացքում երկաթուղու գնացքը ո՞րքան աւելի կերթայ շողենաւից:

853. Մի մարդ ամսէնը ստանում էր 138 մանէթ 60 կոպէկ ուժիկ և զորանից մխտում էր 89 մանէթ 45 կոպէկ: Նա ո՞րքան փող յետ կ'զցէր 6 ամսումը:

854. Կալուածատէրը իւր 8 օրավարի ամեն-մէկից վեր տուեց 145 փուտ խոտ, իսկ 9 օրավարի ամեն-մէկից վեր տուեց 137 փուտ: Նա ընդամենը ո՞րքան խոտ վեր տուեց:

855. Աղբւսի դործարանում օրէնը պատրաստում են 3865 աղիւս: Քանի՞ աղիւս կ'պատրաստեն 16 օրումը:

856. Կալուածատէրը գնեց 24 դեսետափն հող, իւրաքանչիւր դեսետափնը 36 մանէթով և 98 կոպէկով. Ո՞րքան տուեց նա բոլոր հողին:

857. Վաճառականը 38 արկղ թէյ առաւ և ամեն-մի արկղին տուեց 286 մանէթ 40 կոպէկ. բերելու վորձ էլ տուեց իւրաքանչիւր արկղի համար 3 մանէթ 68 կոպէկ: Բոլոր թէյը ճանապարհավարձով միասին ո՞րքան նստեց նորան:

858. Գործարանումը բանում էին 56 տղամարդ և

49 կինարմատ, Ամեն-մի տղամարդը շաբթէնը ստանում էր 10 մանէթ 65 կոպէկ, իսկ կինարմատը 8 մանէթ 75 կոպէկ: Բոլոր տղամարդիքը 39 շաբթում ո՞րքան աւելի կ'ստանան կինարմատներէ:

859. Գիրքը բաղկացած է 58 թերթից, իւրաքանչիւր թերթը ունի 16 էրես, իւրաքանչիւր էրեսումը կայ 38 տող և իւրաքանչիւր տողում 42 տառ: Ընդամենը քանի՞ տառ կայ այդ գրքում:

860. Բերդը սլաշարած ժամանակ 198 թնդանօթի իւրաքանչիւրը արձակեցին 36 անգամ և ամեն-մի արձակելիս մի թնդանօթի համար զնում էր 15 գրվանքայ վաւոր: Բոլորը քանի՞ գրվանքայ վաւոր դուրս զնաց:

861. Վաճառականը գնեց 675 տակառ վառելու նաւթ, իւրաքանչիւր տակառումը կար 36 փուտ: Ո՞րքան արժէ այդ բոլոր նաւթը, եթէ որ գրվանքան արժէ 12 կոպէկ:

862. Երկաթուղու իւրաքանչիւր վերտի շինութիւնը նստում էր 17835 մանէթ: Ո՞րքան կ'նստէր ամբողջ ճանապարհի շինութիւնը, եթէ որ նա 157 վերտ էր:

863. Մահուտի գործարանի վերայ օրէնը ծախս է լինում 138 մանէթ 74 կոպէկ, իսկ ամէնը նա բերում է 7546 մանէթ 86 կոպէկ արդիւնք: Այդ գործարանը տարէն ո՞րքան զուտ արդիւնք է տալի:

864. Վաճառականը 786 դեսեասին անտառին տուեց 95742 մանէթ, իսկ ինքը իւրաքանչիւր դեսեասինը ծախեց 178 մանէթով 45 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց:

865. Պէտքէր հեռադրալար քաշել 736 վերտ տեղ. իւրաքանչիւր վերտի համար զնում էր 247 փուտ լար. դորանից 93846 փուտ արդէն պատրաստ էր: Ո՞րքան լար պէտքէր դարձեալ պատրաստել:

866. Մի ամալայ ընթացքում 360 շոգեկառք սարանք ուղարկեցին. ամեն-մի շոգեկառքով 536 փուտ: Ո՞րքան ճանապարհավարձ ստացան այդ սարանքները ուղարկելու համար, եթէ որ մի փուտի համար ստանում էին 45 կոպ:

867. Ֆրանսիան 9594 քառակուսի մղոն է և իւրաքանչիւր մղոնի վերայ սարում է 3836 բնակիչ: Ո՞րքան բնակիչ ունի Ֆրանսիան:

868. Մի քաղաքից տարվայ ընթացքում արտասահման ուղարկեցին 2568 փուտ ծխախոտ: Ո՞րքան արժէր այդ բոլոր սպրանքը, եթէ որ փուտը արժէր 56 մանէթ 38 կոպէկ:

869. Եւրոպայում իւրաքանչիւր քառակուսի մղոնի վերայ սարում է միջին թւով 1550 բնակիչ: Եւրոպայի 180000 քառակուսի մղոնի վերայ ո՞րքան բնակիչ է սարում:

870. 1858 թուին Անգլիայում հանեցին 7254 միլիոն բերկովեց քարածուխ, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում 360 միլիոն ցենաներ, Բելժիայում 992 միլիոն բերկովեց, Պրուսիայում 8432 միլիոն փուտ, Ֆրանսիայում 100 միլիոն ցենաներ, Աւստրիայում 35 միլիոն ցենաներ: Այդ թուին Անգլիայում ո՞րքան քարածուխ աւելի է հանած քան թէ վերոյիշեալ բոլոր տէրութիւններում, եթէ որ ցենաները 62 փուտ է:

871. Երկաթուղի շինող ընկերութիւնը դորան վերաբերեալ հարկաւոր իրեղէններին վճարեց 4 միլիոն հետեւեալ կերպով՝ առաջին տարին իւրաքանչիւր ամիս վաճարեց 48560 մանէթ, երկրորդ տարին իւրաքանչիւր ամիս 73896 մանէթ, երրորդ տարին իւրաքանչիւր ամիս 86745 մանէթ, իսկ մնացածը վճարեց չորրորդ տարին: Զորրորդ տարին նա ո՞րքան փող վճարեց:

Բ Ա Յ Ա Ն Ո Ւ Ս Ն

872. Ութ հաւասար քթոցի մէջ կար 2120 խնձոր: Քանի՞ խնձոր կար իւրաքանչիւր քթոցում:

873. Ճանապարհորդը 7 օրում երկաթուղով գնաց 2436 վերստ: Նա միջին թւով օրէնք քանի՞ վերստ էր դնում:

874. Ինը վերստ երկաթուղի շինելու համար վճարեցին 128502 մանէթ: Ո՞րքան նստեց ամեն-մի վերստը:

875. Չինուորաների համար 4109 արշին մահուտից վերարկուներ կարեցին և ամեն-մի վերարկուի համար դնաց 7 արշին: Քանի՞ վերարկու դուրս եկաւ:

876. Մի այգեպան քաղեց 3234 վարունի, իսկ միւսը 6 անդամ նորանից պակաս: Նոքա երկուսը միասին ո՞րքան քաղեցին:

877. Տասնութ սայլով բերին 2250 աղիւս: Իւրաքանչիւր սայլն վերայ քանի՞ աղիւս դրին:

878. Քսանուշորս անտառահատ իւրեանց աշխատանքի համար ստացան միասին 177 մանէթ 12 կոպէկ: Ամեն-միւսը ո՞րքան ստացաւ:

879. Գործարանումը պատրաստեցին 11424 մանէթի հրացան. ամեն-մի հրացանը արժէր 48 մանէթ: Քանի՞ հրացան էր պատրաստած:

880. Գրքի մէջը կայ 401760 տառ: Քանի՞ երեսից է բաղկացած այդ գիրքը, եթէ որ իւրաքանչիւր երեսում կայ 36 տող և իւրաքանչիւր տողում 45 տառ:

881. Գործարանատէրը ամեն-մի մշակին տարէնը վճարում էր 96 մանէթ: Քանի՞ մշակ ունէր նա, եթէ որ բոլորին վճարում էր տարէնը 45696 մանէթ:

882. Երկրագնդի հասարակածը բաժանվում է 360

աստիճան և մի աստիճանի երկայնութիւնը է 105 վերստ: Եթէ որ մի ժամումը դնան 45 վերստ, քանի՞ ժամանակումը կ'պտտեն երկրագունդը:

883. Խճուղին ունի 26 իջևան մէկը միւսից 25 վերստ հեռաւորութեամբ և դորա շինելը նստել է 7436 հազար մանէթ: Ո՞րքան է նստել իւրաքանչիւր վերստը:

884. Մի մարդ մի նահանգում գնեց 126 դեսետին հող, իսկ միւսում 28 դեսետին դորանից աւելի և բոլորին վճարեց 12880 մանէթ: Ամեն-մի դեսետինը ո՞րքան նստեց նորան:

885. Գինեվաճառը 299 մանէթով և 20 կոպէկով առաւ 2 տակառ զինի, ամեն-մի տակառիցը դուրս եկաւ 247 շեշ: Նա իւրաքանչիւր շեշը ո՞րքանով պէտք է վաճառի, որ բոլոր զինու մէջ աշխատի 120 մանէթ 70 կոպ:

886. Փայտավաճառը տարվայ ընթացքում 784 սաժեն փայտ ծախեց 2548 մանէթով: Նա իւրաքանչիւր սաժէնը ո՞րքանով ծախեց:

887. Գործարանը օրէնք պատրաստում է 285 արշին հեռադրալար: Քանի՞ օրումը կ'պատրաստի նա 95 վերստ լար:

888. Գրաշարը մի ժամումը շարում է 992 տառ: Քանի՞ ժամումը նա կ'շարի մի գիրք, որ ունի 248 երես, ամեն-մի երեսում 36 տող և ամեն-մի տողում 46 տառ:

889. Մի շաբաթվայ ընթացքում երկաթուղով 38 շոգեկառք ուղարկեցին սպրանքով, ամեն-մի շոգեկառքում կար 356 փուտ և այդ բոլոր սպրանքի համար ճանապարհավարձ ստացան 9740 մանէթ 16 կոպէկ: Ամեն-մի փուտից ո՞րքան ճանապարհավարձ էին ստանում:

890. Մի նահանգ ունէր 2198 քառակուսի մղոն

և 1017674 բնակիչ: Իւրաքանչիւր քառակուսի մղոնին քանի՞ բնակիչ է ընկնում:

891. Վաճառականը 23001 մանէթով և 4 կոպէկով առաւ 2386 տակառ ճրագու: Ո՞րքան արժէր ամեն-մի տակառը:

892. Գործարանատիրոջը 1000 շոգեկառքի համար վճարեցին 4348560 մանէթ: Ո՞րքան պէտք է վճարել այդպիսի 175 շոգեկառքի համար:

893. Տէրութեան բոլոր զօրքը բողկանում էր 600 գնդից. ամեն-մի գնդումը կար 2400 զինուոր, բայց յետոյ այդ բոլոր զօրքը բաժանեցին 1000 հաւասար գնդի: Այժմ ամեն-մի գնդումը քանի՞ զինուոր կայ:

894. Երկրագնդիցը մինչև արեգակը 144732840 վերստ է և դա մտաւորապէս հաւասար է երկրի 24042 շառաւիղին: Երկրի շառաւիղը քանի՞ վերստ է:

895. Լուսնի մակերևոյթը 185000 քառակուսի մղոն է, իսկ երկրի մակերևոյթը 9250000 քառակուսի մղոն: Երկրի մակերևոյթը քանի՞ անգամ է մեծ լուսնի մակերևոյթից:

Գ.

ԳՐԱՒՈՐ ՎՃՌԵԼՈՒ ԽԱՐԸ ԽՆԳԻՐՆԵՐ

Չորս գործողութեան վերայ:

896. Ոսկերիչը մի տարուայ ընթացքում վաճառեց 100 հատ ոսկէ շղթայ, ամեն-մինը 30 մանէթով և 100 կոճակ, որոնց ամեն-մինը 10 անգամ արժան էր շղթայից: Նա ընդամենը ո՞րքան փող ստացաւ այդ տարի:

897. Բերդը վերցնելու համար տարան 5 գունդ զօրք:

ամեն-մի գնդումը կար 12 հարիւր մարդ, զնոնքը բաժանեցին զօրաբաժիններ, որոնց իւրաքանչիւրումը կար 30 տասնեակ: Յարձակմունքի ժամանակը 7 զօրաբաժին բողոքովին ջարդուեց, մնացածները մտան բերդը: Քանի՞ զինուոր մտաւ բերդը:

898. Վաճառականը ստացաւ 10 արկղ կիտրոն, որոնց իւրաքանչիւրի մէջ կար մէկ ու կէս հաղար. կիտրոնի հարիւրը նա առել էր 3 մանէթով. դոցանից 25 մարդի վերայ վաճառեց ու թու թ տասնեակ, տասնեակը 40 կոպէկով. 300 հատ էլ փչացաւ, իսկ մնացածը վաճառեց տասնեակը 50 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց:

899. Մրգավաճառը ստացաւ 10 տոպրակ խնձոր, որոնց ամեն-մէկում կար 2 հաղար և 4 տասնեակ. այդ խրնձորները աճեց ուրիշ տոպրակների մէջ. 40 մեծ տոպրակներից ամեն-մէկի մէջ աճեց 2 հարիւր և 6 տասնեակ: Իսկ մնացածը աճեց 100 մանր տոպրակների մէջ: Մանր տոպրակներից իւրաքանչիւրի մէջ քանի՞ խնձոր մտաւ:

900. Հեղինակը պպեց իւր շարադրութիւնից 4 հաղար օրինակ. դորանից նա վաճառեց 8 հարիւր, մինը 50 կոպէկով. 24 հարիւր էլ առեց դրավաճառին, մինը 60 կոպէկով, իսկ մնացածը կամենում է վաճառել 10 հատը 5 մանէթով և 50 կոպէկով: Նա ո՞րքան կ'աշխատէր, եթէ որ պակու ծախք արել էր 800 մանէթ:

901. Գրավաճառը 3400 մանէթով առաւ երկու տեսակ զիրք, մի տեսակից 2500 օրինակ, տառը հատը 4 մանէթով, իսկ միւս տեսակից 12 հարիւր: Նա երկրորդ տեսակ զրքի իւրաքանչիւր օրինակին ո՞րքան տուեց:

902. Վաճառականը ստացաւ 10 արկղ կիտրոն, ամեն մի արկղումը կար 12 հարիւր և տասնեակը արժէր 40 կոպէկ. դորանից 30 մարդի վերայ վաճառեց, ամեն-մէկի վերայ 10-ը

տասնեակ, տասնեակը 5 կողէկով և մի վաճառականի վերայ 4 հազար, 100-ը 5 մանէթով, իսկ մնացածը վաճառեց՝ տասնեակը 60 կողէկով: Վաճառականը որքան աշխատեց:

903. Մրգավաճառը գնեց 3456 խնձոր, հարիւրը 4 մանէթով, իսկ ինքը վաճառեց տասնեակը 50 կողէկով: Նա որքան աշխատեց:

904. Այգեպանը 8 մարկից վարունէի քաղեց. ամեն-մի մարկից 1800 հատ, էլ ը քաղեց 10 մարկից, ամեն-մէկից 560 հատ և վաճառեց հարիւրը 2 մանէթով: Նա որքան փող ստացաւ:

905. Վաճառականը ստացաւ 96 հազար կիտրոն արկղներով, իւրաքանչիւր արկղն մէջ կար 24 հարիւր և ամեն-մի արկղին տուեց 154 մանէթ, իսկ ինքը իւրաքանչիւր 1000-ը վաճառեց 84 մանէթով: Նա որքան աշխատեց:

906. Ութ մշակ միտին ստացան վարձ 9 հատ 10 մանէթանոց, 9 հատ մանէթանոց, 4 հատ 2-շայանոց և 4 հատ կողէկանոց: Ամեն-մէկին որքան փող կ'ընկնէր:

907. Վաճառականը ստացաւ 6 արկղ կիտրոն, ամեն-մէկումը կար 165 հատ. այդ կիտրոնից 6 մարդի վերայ վաճառեց, ամեն-մէկին 125 հատ, հարիւրը 4 մանէթով, իսկ մնացածը կամենում էր վաճառել մինը 6 կողէկով: Նա որքան կ'աշխատէր բոլորի մէջ, եթէ որ ամեն-մի արկղին ինքը տուել էր 6 մանէթ:

908. Մրգավաճառը ունէր 2 արկղ միրգ. մէկի մէջ կար 2 հարիւր խնձոր և 60 տասնեակ տանձ, այդ բոլորը արժէր 46 մանէթ, միւս արկղումը միւսնոյն մրդից կար 2 հարիւր խնձոր և 90 տասնեակ տանձ. այդ բոլորն էլ արժէր 64 մանէթ: Որքան արժէր խնձորի և տանձի տասնեակը:

909. Գիւղացին տարաւ վաճառելու 6 թոց ձու.

ուսումնարանի լուսաւորութիւնը 4 շաբաթում, եթէ որ 4 մոմը քաշում է 28 լոտ:

957. Վեց մղոնը 3 վերստը և 234 սաժէնը քանի՞ շիւիմ է:

958. 124 միլիօն և 416 հազար վայրկեանը քանի՞ տարի է, եթէ որ տարին հաշուենք 12 ամիս, ամիսը 30 օր:

959. Երկիրը 31556928 վայրկեանում պտտելով արեգակի շուրջ՝ կազմում է աստեղաբաշխոտիան տարի: Ս. յդ քանի՞ օր է անում, քանի՞ ժամ, քանի՞ րոպէ և քանի՞ վայրկեան:

960. Երկիրը պտտում է արեգակի շուրջը 365 օրում 5 ժամում 48 րոպէում և 46 վայրկեանում, իսկ լուսինը պտտում է երկրի շուրջը 27 օրում 7 ժամում 43 րոպէում և 5 վայրկեանում: Երկիրը լուսնից որքան ժամանակ է աւելի գործ զնում իւր շրջանը կատարելու համար:

961. Ուսումնարանումը 12 շաբաթումը դուրս է գնում 8 փուս 30 զրվանքայ 20 լոտ շաքար: Որքան շաքար դուրս կ'երթայ ամբողջ տարումը:

962. Պէտք էր հեռագրական լար ձգել 10 վերստ տեղ. գորա համար վերցրին 16 կտոր, որոնց ամեն-մէկի երկարութիւնը էր 85 սաժէն և 1 արշին, էլ ը վերցրին 24 կտոր, որոնց ամեն-մէկի երկարութիւնն էր 82 սաժէն և 2 արշին: Ելն որքան լար պէտք է առնել, որ բաւական լինի:

963. Երկաթուղու վերայ պէտք է դարսելին երկաթէ զճեր 500 վերստ տարածութեամբ. իւրաքանչիւր շաբաթ դարսում էին 12 վերստ 257 սաժէն 4 Ֆուտ տեղ: Որքան տեղ կ'մնար դարսելու 35 շաբաթից յետոյ:

964. Սըրեայի անիւը մի պտոյտը անում է 18 վայր-

կենում: Նա քանի՞ անգամ կ'պտտի 2 ժամում 40 բու-
պէում և 30 վայրկենում:

965. Գործարանումը պատրաստեցին 24 զանգակ,
ամեն-մի զանգակի համար գնաց 87 փուտ 19 զրվանքայ
72 մխալ պղինձ և 1 զրվանքայ 56 մխալ արծաթ:
Ո՞րքան են քաշում բոլոր զանգակները և ո՞րքան արժեն,
եթէ որ մինը արժէ 1974 մանէթ:

966. Պատերազմի ժամանակը 43 թնդանօթից իւ-
րաքանչիւրը արձակեցին 12 անգամ: Ո՞րքան և քանի՞ ան-
գամ արձակելու վառօդ մնաց, եթէ որ բոլոր վառօդն էր
84 փուտ և 18 զրվանքայ և ամեն-մի արձակելու հա-
մար գնում էր 6 զրվանքայ:

967. Մետաքսավաճառը գնեց 4 փուտ 18 զր-
վանքայ 24 լոտ մետաքս: Նա ո՞րքան վճարեց դո-
րա համար, եթէ որ 12 զրվանքան արժէր 103 մա-
նէթ 68 կոպէկ:

968. Ուսումնարանի համար գնեցին 3 փուտ 10
զրվանքայ 24 լոտ թէյ, որի ամեն-մի զրվանքան արժէր 1
մանէթ 60 կոպէկ: Բոլոր թէյը ո՞րքան արժէր:

969. Գործարանումը 18 ժամում պատրաստում են
308 սաժէն և 4 Ֆուտ հեռադրական լար: Ո՞րքան էր
քաղաքային հեռադրալարի երկարութիւնը, եթէ որ նո-
րան պատրաստեցին 3 օրումը 19 ժամումը 25 բուպէումը:

970. Վաճառականը ունէր 18456 լոտ պղինձ, որի
փուտը վաճառեց 12 մանէթով և 80 կոպէկով: Նա բո-
լորի համար ո՞րքան փող ստացաւ.

971. Երեխան մինչև այսօր ապրել է 98736 ժամ.
Նա մտաւ ծխական ուսումնարան այն ժամանակը, երբ 7
տարեկան էր 4 ամսական 18 օրական և այնտեղ մնալով

2 տարի 3 ամիս և 29 օր՝ մտաւ գիմնադիօն: Այժմ՝ քա-
նի՞ տարի է, որ նա գտանվում է գիմնադիօնում:

972. Վաթսուն մարդի համար առան 15 տոպրակ
ալիւր. ամեն-մի տոպրակումը կար 3 փուտ 18 զրվանքայ
9 լոտ: Ո՞րքան ալիւր կ'մնար 3 շաբաթից յետոյ, եթէ որ
ամեն-մի մարդին օրէնը տալիս են 1 զրվ. 14 լոտ ալիւր:

973. Պղնձէ հանքումը միջին թուով ամսէնը հա-
նում են 72 փուտ պղինձ, 1 տարում և 10 ամսում
հանած պղնձից շինեցին 24 թնդանօթ, որոնց ամեն-մինը
քաշում էր 28 փուտ և 16 զրվանքայ և 4 զանգակ հաւա-
տար ծանրութեամբ: Ո՞րքան էր քաշում ամեն-մի զանգակը:

974. Արհեստաւորը ունէր 3 զրվանքայ 10 լոտ և
2 մխալ արծաթ, որից շինեց մամակալներ, մինը 10 լո-
տից և 2 մխալից և վաճառեց ամեն-մի մամակալը 14
մանէթով 50 կոպէկով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ:

975. Հացթուխը 2 փուտ 10 զրվանքայ 8 լոտ ա-
լիւրից հաց թխեց. ամեն-մի հացի համար գնաց 2 զր-
վանքայ 12 լոտ և իւրաքանչիւր հացը վաճառեց 16 կո-
պէկով: Նա բոլոր հացերի համար ո՞րքան փող ստացաւ:

976. Պղնձգործը 4 փուտ 25 զրվանքայ 20 լոտ
պղնձից կաթսաներ շինեց. ամեն-մի կաթսայի համար գնաց
3 զրվանքայ 12 լոտ և ամեն-մի կաթսան նա վաճառեց
1 մանէթ 95 կոպէկով: Նա ո՞րքան փող ստացաւ բոլոր
կաթսաների համար:

977. Չորս հարիւր վերստ ճանապարհ շինելու հա-
մար բանեցին 1 տարի և 4 ամիս. ամսէնը շինում էին 15
վերստ 240 սաժէն. իսկ մնացածը աւարտեցին 32 շաբաթումը:
Վերջի ամեն-մի շաբաթումը ո՞րքան ճանապարհ էին շինում:

978. Բազի երկարութեամբ, որ էր 49 սաժէն 2 ար-

շին 12 վերջոյ, կանգնեցրին աշակերաններն հետևեալ կերպով՝ 8 երեխայի կանգնեցրին մէկը միւսից 3 սաժէն 2 արշին 12 վերջոյ հեռաւորութեամբ. 5 երեխայի կանգնեցրին մէկը միւսից 2 սաժէն 1 արշին 9 վերջոյ հեռաւորութեամբ, 4 երեխայի կանգնեցրին 1 սաժէն 2 արշին 11 վերջոյ հեռաւորութեամբ. իսկ մնացածներին կանգնեցրին մէկը միւսից 2 արշին 1 վերջոյ հեռաւորութեամբ մի աշակերտ էլ կանգնեց պատի մօտ: Քանի՞ աշակերտ կանգնեցրին:

979. Գործարանի համար առան 18 տուրակ ալիւր, որոնց ամեն-մէկունը կար 3 փուտ 12 գրվանքայ. դորանից օրէնը գործ էին դնում 1 փուտ 16 գրվանքայ. 4 շաբաթից յետոյ մնացածը վաճառեցին փուտը 80 կոպէկով: Ո՞րքան փող ստացան մնացած ալիւրի համար:

980. Զինուորների համար առան 18 կտոր մահճուտ, ամեն-մի կտորն էր 38 արշին 2 վերջոյ. այդ բոլոր մահճուտից կարեցին 85 սերտուկ, մինը 3 արշինից և 12 վերջոյից և 56 վերարկու: Ո՞րքան մահճուտ գնաց իւրաքանչիւր վերարկուի համար:

981. Վառօղի գործարանում պապրաստեցին 1491 փուտ 30 գրվանքայ վառօղ. դորանից 918 փուտ ածեցին 72 հաւասար տակառի մէջ: Էլի քանի՞ այլպիսի տակառ պէտք է լինի, որ մնացածը վերցնի:

982. Աշակերտների համար առան 475 արշին մահճուտ, որից 346 արշին 12 վերջոյ գնաց 73 ձերք շորի համար: Մնացած մահճուտից քանի՞ ձերք այլպիսի շոր դուրս կ'գայ:

983. Շոգենաւը 100 օրումը գնաց 7840 վերստ և նաւապետը հաշուեց, որ եթէ նոյն արագութեամբ ճանապարհը շարունակի, տեղ կ'հասնի 60 օրից յետոյ: Ո՞րքան էր բոլոր ճանապարհի երկարութիւնը:

984. Արհեստաւորը 4 գրվանքայ 16 լոտ արծաթից շինեց մի դիւժին բաժակ և մի դիւժին սեղանի գդալ: Ո՞րքան էր քաշում ամեն-մի բաժակը, եթէ որ մի գդալը քաշում էր 5 լոտ 2 մխալ:

985. Երեսուն վեց սայլի վերայ դրած էր 288 շեւ վերա գարի, որի ամեն-մի շեւվերիկը քաշում էր 33 գրվանքայ: Ամեն-մի սայլի վերայ քանի՞ փուտ էր դրած:

986. Մի վաճառական միւսին տուեց 12 փուտ 15 գրվանքայ շաքար, որի փուտը արժէր 7 մանէթ 20 կոպէկի իսկ միւսը դորա փոխարէն տուեց քաթան, արշինը 18 կոպէկով: Քանի՞ կտոր քաթան տուեց երկրորդը, եթէ որ մի կտորն 45 արշին է:

987. Մի վաճառական տուեց միւսին 12 կտոր մահճուտ, ամեն-մի կտորն 36 արշին 12 վերջոյ էր և արշինը արժէր 4 մանէթ 80 կոպէկ, իսկ միւսը դորա փոխարէն տուեց թէյ, որի գրվանքան արժէր 2 մանէթ 40 կոպէկ: Երկրորդը ո՞րքան թէյ տուեց առաջինին:

988. Կալուածատէրը ունէր 520 շեւվերտ 4 շեւ վերիկի դարի. մի տարուայ միջոցում նա դորանից իւր ձիաներին ամէնը տուեց 14 շեւվերտ 5 շեւվերիկ և 6 գարնց, 280 շեւվերտ էլ վաճառեց, իսկ մնացածը ցանեց և ստացաւ մէկին եօթը: Նա ո՞րքան գարի վերցրեց:

989. Պղնձգործը հալեց 4 կտոր պղինձ, որի ամեն-մի կտորը քաշում էր 2 գրվանքայ 19 լոտ 1 մխալ, էլի հալեց 5 կտոր, որի ամեն-մի կտորը քաշում էր 4 գրվանքայ 16 լոտ 2 մխալ և այդ բոլորիցը շինեց լապտերներ, որոնց ամեն-մէկի համար գնաց 3 գրվանքայ 9 լոտ 2 մխալ: Քանի՞ լապտեր դուրս եկաւ:

990. Ալափը գնեց 12 տուրակ լաւ ալիւր և 16

տոպրակ հասարակ ալեր. այդ բոլորը միասին քաշում էր 161 փուտ և 32 գրվանքայ: Ո՞րքան էր քաշում լաւ ալերի մի տոպրակը, եթէ որ հասարակինը քաշում էր 5 փուտ 12 գրվանքայ և 10 լոտ:

991. Շողենաւը 8 ժամումը գնում էր 141 վերստ 276 սաժէն, իսկ առագաստաւոր նաւը կարող է գնալ այդ տարածութիւնը 18 ժամումը: Մի օրումը շոգենաւը ո՞րքան առաջ կ'ընկնի առագաստաւոր նաւից, եթէ որ երկուսն էլ դուրս գնան նաւահանգստից միևնոյն ժամանակը:

992. Մշակների համար առան 18 տոպրակ ալեր, ամեն-մի տոպրակումը կար 6 փուտ 24 գրվանքայ: Ո՞րքան ալեր կ'մնար 6 շաբաթից յետոյ, եթէ որ օրէնը դուրս էր գնում 34 գրվանքայ 16 լոտ 2 մսխալ:

993. Վաճառականը գնեց 12 տակառ նաւթ, ամեն-մի տակառումը կար 9 փուտ 12 գրվանքայ 7 լոտ. էլի գնեց 18 տակառ, որոնց ամեն-մէկումը կար 10 փուտ 15 գրվանքայ 19 լոտ և դարձեալ գնեց 24 տակառ, որոնց ամեն-մէկումը կար 8 փուտ 30 գրվանքայ 24 լոտ. այդ բոլոր նաւթը աճեց 65 հաւասար տակառի մէջ: Ամեն-մի տակառումը ո՞րքան նաւթ մնաւ:

994. Թռիկ երկարութիւնը էր 37 սաժէն 5 ֆուտ 8 դիւլիմ. դորանից կտրեցին 11 սաժէն 4 դիւլիմ. իսկ մնացածը հաւասար կտորներ արին և ամեն-մի կտորը դուրս եկաւ 3 սաժէն 2 ֆուտ 5 դիւլիմ: Քանի՞ այդպիսի կտոր դուրս եկաւ:

995. Մի մարդ ունէր 3 արծաթէ հին ջահ, որոնց ամեն-միւնը քաշում էր 6 գրվանքայ 15 լոտ. նա այդ բոլոր վաճառեց 465 մանէթով 75 կոպէկով: Գրվանքան ո՞րքանով վաճառեց:

996. Հեռագրական լարի 20 արշինը քաշում է 1 փուտ 12 գրվանքայ 16 լոտ: Ո՞րքան կ'քաշէ այդպիսի լարը, որի երկարութիւնն է 1 վերստ 206 սաժէն 2 արշին:

997. Բեռնակիր շոգեկառքում գրին 261 փուտ 25 գրվանքայ սպրանք հակներով. դոցանից 26 հակի ամեն-մէկը քաշում էր 8 փուտ 30 գրվանքայ 21 լոտ 1 մսխալ. իսկ մնացած հակների ամեն-միւնը քաշում էր 2 փուտ 4 գրվանքայ 7 լոտ 1 մսխալ: Ընդամենը քանի՞ հակն էր այդ սպրանքը:

998. Բեռնակիր շոգեկառքը 1 ժամում և 4 րոպէում գնում էր 22 վերստ 264 սաժէն: Ո՞րքան ժամանակումը կերթայ նա 4 մղոն 5 վերստ 396 սաժէն, եթէ որ ճանապարհին կանգնի ընդամենը 43 րոպէ:

999. Վաճառականը ունէր 48 տակառ շաքարաւազ, որ քաշում էր 91 բերկովեց 9 փուտ 30 գրվանքայ 30 լոտ. դոցանից 23 տակառի ամեն-մէկում կար 20 փուտ 10 գրվանքայ: Ո՞րքան շաքար կար մնացած ամեն-մի տակառումը, եթէ որ նոքա հաւասար էին:

1000. Պետերբուրգիցը մինչև Մոսկվա 600 վերստ է. բեռնակիր շոգեկառքը 1 ժամում 12 րոպէում գնում էր 24 վերստ. նա 7 տեղ կանգնեց, ամեն-մի տեղում 1 ժամ 25 րոպէ: Նա քանի՞ ժամանակում Պետերբուրգիցը հասաւ Մոսկվա:

1001. Ճանապարհորդը գնաց 192 վերստ. իւրաքանչիւր 15 վերստը նա գնում էր 1 ժամում 45 րոպէում և 9 իջևանից ամեն-մէկում հանգստացաւ 1 ժամ 14 րոպէ: Նա ո՞րքան ժամանակ էր ճանապարհորդում:

1002. Արհեստաւորը 30 գրվանքայ 16 լոտ արծաթից շինեց մի դիւլիմ բաժակ, որի մի հատը քաշում էր 18 լոտ 2 մսխալ և մի դիւլիմ գդալ, որի մի հատը

քաշում էր 13 լոտ 1 մսխալ, իսկ մնացած արծաթից շինեց մոմակալներ, մինը 24 լոտից և 2 մսխալից: Նա որքանով տուեց ամեն-մի մոմակալը, եթէ որ բոլոր մոմակալները վաճառեց 561 մանէթով և 60 կոպէկով:

1003. Դերձակը 58 արշին 8 վերշոկ ժապաւէնից շինեց կանանց զարդ, ամեն-մի զարդի համար զնաց 2 արշին 7 վերշոկ և իւրաքանչիւրը վաճառեց 5 մանէթով և 80 կոպէկով: Նա որքան աշխատեց, եթէ որ ժապաւէնի արշինը արժէր 1 մանէթ 92 կոպէկ:

1004. Արհեստաւորը 5 փուտ 20 գրվանքայ պղնձից շինեց ինքնաեռներ, ամեն-մինը 22 գրվանքայից և վաճառեց իւրաքանչիւրը 8 մանէթով 80 կոպէկով: Նա որքան շինելու վարձ ստացաւ բոլոր ինքնաեռների համար, եթէ որ պղնձի փուտը արժէր 10 մանէթ 80 կոպէկ:

1005. Ոսկերիչը ուներ 16 գրվանքայ 16 լոտ 2 մսխալ արծաթ. դորանից նա վերցրեց 6 գրվանքայ 24 լոտ 2 մսխալ և շինեց 25 բաժտի: Քանի՞ այրախի բաժտի զուրս կ'զայ մնացած արծաթից:

1006. Կապալառուն յանձնատաւ ձգել երկու հեռադրական լար, մինը 12 մղոն 5 վերստ տեղ, իսկ միւսը 58 մղոն տեղ: Նա որքան ստացաւ երկրորդ հեռադրական լարի համար, եթէ որ առաջինի համար ստացաւ 10502 մանէթ:

1007. Վաճառականը ուներ 11 փուտ 19 գրվանքայ վառելանաւթ. դորանից նա ածեց 48 ամանի մէջ, ամեն-մէկում 5 գրվանքայ 20 լոտ և ժաճառեց գրվանքան 15 կոպէկով, իսկ մնացածը ածեց մանր աճանների մէջ, ամեն-մէկում 3 գրվանքայ 12 լոտ և վաճառեց մի ամանը 54 կոպէկով: Նա որքան փող ստացաւ բոլոր նաւթի համար:

1008. Ուսուցիչը համար զնեցին 9 փուտ 24

ամեն-մի քթոցում կար 137 հատ. դորանից 245 հատ նա վաճառեց՝ տասնեակը 20 կոպէկով, իսկ մնացածը վաճառեց՝ հարիւրը 3 մանէթով: Նա որքան փող ստացաւ:

910. Այգեպանը առաջի շաբաթը քաղեց 258 վարունկ, երկրորդ շաբաթը 236, երրորդ շաբաթը 185 և չորրորդ շաբաթը 254 և վաճառեց հարիւրը 2 մանէթով: Նա ընդամենը որքան փող ստացաւ:

911. Այգեպանը քաղեց 4 քթոց խնձոր. որոնց մէկումը կար 256 հատ, միւսում 238, երրորդում 165 և չորրորդում 283. դորանից նա 369 հատ պահեց, իսկ մնացածը վաճառեց՝ տասնեակը 40 կոպէկով: Նա որքան փող ստացաւ:

912. Աղ զնելու համար զնեցին 3 սայլ վարունկ. առաջին սայլի վերայ կար 8 տուրակ, ամեն-մի տուրակում 236 հատ, երկրորդի վերայ կար 7 տուրակ, ամեն-մէկում 274 հատ և երրորդի վերայ կար 9 տուրակ, ամեն-մէկում 196 հատ: Այդ վարունկներից 190 հատ փչացել էր, մնացածը աղ զրին 10 հաւասար տակառում: Ամեն-մի տակառում քանի՞ վարունկ աղ զրին:

913. Մի շտեմարան շինելու համար առաջի անգամը բերին 9 սայլ աղիւս, ամեն-մի սայլումը 234 հատ, երկրորդ անգամը բերին 8 սայլ, ամեն-մի սայլումը 168 հատ: Այդ բոլոր աղիւսները դարսեցին 10 հաւասար կարգ: Ամեն-մի կարգումը քանի՞ աղիւս կար:

914. Պատերազմից յետոյ մի զօրաբաժնից մնաց 8 զունդ. ամեն-մի զնդումը 137 մարդ, իսկ միւս զօրաբաժնից մնաց 9 զունդ, ամեն-մի զնդումը 126 մարդ, այդ բոլոր զօրքը միացրին և կապմեցին 10 հաւասար զօրաբաժին: Ամեն-մի զօրաբաժինը քանի՞ մարդ մտաւ:

Եւտուշեակի. Ժողովածու թուաքանական խնդիրների Մասն 1. 9

915. Վաճառականը գնեց 8 տակառ վառելանութ, ամեն-մի տակառումը կար 1044 գրվանքայ և էլի առաւ 9 տակառ, ամեն-մէկում 1052 գրվանքայ. նա այդ բոլոր վառելանութը ածեց 10 հաւասար տակառի մէջ: Ո՞րքան վառելանութ մտաւ ամեն-մի տակառում և ո՞րքան արժէր 4 տակառը, եթէ որ գրվանքան արժէր 10 կոպէկ:

916. Մի մարդ ամսէնը ստանում էր 60 մանէթ 60 կոպէկ ռոճիկ. դորանից տան վարձ տալիս էր ամսէնը 12 մանէթ 50 կոպէկ, 4 ամսումը մնխում էր 5 սաժէն փայտ, որի սաժէնը արժէր 2 մանէթ 85 կոպէկ, կերակուրի տալիս էր ամսէնը 10 մանէթ 80 կոպէկ, շորի տալիս էր տարէնը 110 մանէթ և մանր ծախքի համար ամսէնը գնում էր 5 մանէթ 30 կոպէկ: Նա տարէնը ո՞րքան էր յետ գցում:

917. Ճանապարհորդը մանեկաւ ընդամենը 8994 վերստ. այսինքն 9 օր նա մանեկաւ ձիով, օրէնը 142 վերստ, 15 օր մանեկաւ երկաթուղով, օրէնը 356 վերստ, 24 օր մանեկաւ շոգենաւով օրէնը 98 վերստ, իսկ մնացածը մանեկաւ ոտով: Նա քանի՞ վերստ մանեկաւ ոտով:

918. Ութ զիւղացի 12 ձիով 36 չետվերտ գարի տարան քաղաք և ամեն-մի չետվերտը վաճառեցին 6 մանէթով և 28 կոպէկով. ստացած փողերիցը ամեն-մի ձիու համար մնխեցին 1 մանէթ 38 կոպէկ, իսկ ամեն-մի մարդի համար մնխեցին 75 կոպէկ և մնացած փողը հաւասար բաժանեցին իւրեանց մէջ: Ամեն-մէկին ո՞րքան ընկաւ:

919. Գործարանատէրը վաճառեց 58 թնդանօթ, ամեն-մինը 456 մանէթով և 17 զանգակ, որոնց ամեն-մինը 179 մանէթ պակաս արժէր թնդանօթից: Նա ո՞րքան փող ստացաւ:

920. Վաճառականը 38 դիւժին ւախէին տուեց 68

մանէթ 40 կոպէկ, ինքը դորանից վաճառեց 144 հատ. ամեն-մի դիւժինը 2 մանէթով և 40 կոպէկով, իսկ մնացածի ամեն-մի դիւժինը վաճառեց 2 մանէթով և 10 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց:

921. Շոգենաւով բերում էին 49 տակառ շաքարաւաղ. այդ բոլորը արժէր 6468 մանէթ. ապրանքը շոգենաւիցը դուրս հանելու ժամանակը մի տակառ ջուրն ընկաւ և կտորվեց: Շոգենաւի տէրը ո՞րքան ճանապարհավարձ պէտք է ստանայ շաքարի համար, եթէ որ ամեն-մի տակառի համար նորան պէտք է տային 8 մանէթ 56 կոպէկ և կտորած տակառի զինը պէտք է նորանից դուրս գային:

922. Աշակերտը պէտք է արտագրէր 1348 բառ. 6 օր նա արագրեց՝ օրէնը 126 բառ, իսկ մնացածը արտագրեց 8 օրումը: Վերջին ամեն-մի օրումը նա քանի՞ բառ արտագրեց:

923. Ճանապարհորդը 2448 վերստ մանեկաւ երկաթուղով, սայլով մանեկաւ 4 անգամ դորանից պակաս, իսկ ծովով մանեկաւ 15 անգամ պակաս երկաթուղով և սայլով մանեկածից միասին: Նա ընդամենը քանի՞ վերստ մանեկաւ:

924. Երկաթուղու մի կտոր տեղի համար, որի երկարութիւնը էր 45 սաժէն, պէտք էր 1035 փուտ երկաթ. դորանից 29 սաժէն տեղի համար արդէն պատրաստել էին 4 քանի՞ փուտ էլի պէտք է պատրաստէին:

925. Ճանապարհորդը մի ամիս ճանապարհ գնաց, օրէնը 256 վերստ և նոյն ճանապարհով վերադարձաւ տուն 48 օրումը: Վերադառնալիս նա օրէնը քանի՞ վերստ էր գնում:

926. Երկու ճանապարհորդ միմեանց պատահեցին ճանապարհին և իմացան, որ նոցանից ամեն-մինը դուրս է եկել այն քաղաքիցը, որտեղ միւսը կամենում է գնալ.

նոցանից մինը մինչև պատահելը գնացել էր 15 օր, օրէնը 84 վերստ, իսկ միւսը 28 օր, օրէնը 90 վերստ: Նոցանից ամեն-մինը քանի՞ օրումը տեղ կ'հասնէր, եթէ որ գնար առաջվայ պէս:

927. Մշակը մի տարի բանեց դործարանումը, ամսէնը 28 մանէթով և 50 կոպէկով. նա այդ փողից շաբթէնը մնտում էր 4 մանէթ 95 կոպէկ. յետ զցած փողովը նա առաւ 36 չետվերտ գարի: Նա ամեն-մի չետվերտին ո՞րքան փող տուեց:

928. Տանտիկինը մի ծառայ վարձեց տարէնը 144 մանէթով և 84 կոպէկով. ծառան մնաց այդ տեղ 2 տարի 4 ամիս. նա իւր վարձումը ստացաւ 283 մանէթ 56 կոպէկ փող, իսկ մնացածին մի ձի: Ո՞րքան արժէր ձին:

929. Եոզնաւը շարթէնը գնալով 784 վերստ, 48 օրումը հասաւ իւր նշանակած տեղը, իսկ այն տեղից վերադառնալիս նա օրէնը գնում էր 96 վերստ: Նա քանի՞ օրումը վերադարձաւ:

930. Վաճառելու ուղարկեցին 16 սայլ շաքարաւաղ, ամեն-մի սայլումը դրած էր 3 տակառ և բոլոր շաքարը 1632 փուտ էր: Ո՞րքան արժէր իւրաքանչիւր տակառը, եթէ որ փուտը արժէր 6 մանէթ 82 կոպէկ:

931. Երկու շոգնաւ, որ հեռու էին միմեանցից 6656 սաժէն, գնացին միմեանց հանդէպ: Քանի՞ ժամից յետոյ միմեանց կ'պատահեն, եթէ որ մինը մի բոպէումը գնում է 14 սաժէն, իսկ միւսը 18 սաժէն:

932. Քաղաքիցը մինչև գիւղը 7945 վերստ է. երկու ճանապարհորդ միւկնոյն ժամանակ դուրս եկան այդ քաղաքներիցը միմեանց հանդէպ և պատահեցին միմեանց 35 օրից յետոյ: Քաղաքից գնացողը օրէնը գնում էր 136

վերստ: Օրէնը քանի՞ վերստ էր գնում գիւղից դուրս եկողը:

933. Քաղաքիցը մինչև գիւղը 1358 վերստ է. ճանապարհորդը 8 օր գնաց ձիով, իսկ մնացածը ոտով զընաց 9 օրումը, օրէնը գնալով 54 վերստ: Նա ձիով օրէնը քանի՞ վերստ էր գնում:

934. Մի վաճառական միւսին տուեց 7 փուտ շաքար, որի փուտը արժէր 6 մանէթ 82 կոպէկ, իսկ միւսը տուեց 9 զրվանքայ թէյ, որի զրվանքան արժէր 4 մանէթ 35 կոպէկ: Նոցանից ո՞րը և ո՞րքան պէտք է վճարի միւսին:

935. Վաճառականը ունէր երեք ամանում մուրաբայ. մի ամանումը կար 8 զրվանքայ և զրվանքան արժէր 1 մանէթ 20 կոպէկ, միւսումը կար 6 զրվանքայ և զրվանքան արժէր 75 կոպէկ, իսկ երրորդումը կար 10 զրվանքայ: Նա այդ բոլորը խառնեց միմեանց հետ: Ո՞րքան արժէր երրորդ ամանի մուրաբի զրվանքան, եթէ որ խառնածի զրվանքան արժէր 95 կոպէկ:

936. Վաճառականը գնեց 76 դիւթին ափսէ 136 մանէթով և 80 կոպէկով. խառնութը բերելու ժամանակը 14 հատ կտորից: Նա ո՞րքանով պէտք է վաճառի ամեն մի ափսէն, որ բոլորի մէջ աշխատի 24 մանէթ և 84 կոպէկ:

937. Ետեմարան շինելու համար առաջի անգամը բերին 25 սայլ աղիւս, ամեն-մի սայլը վերայ 160 հատ, միւս անգամ բերին 36 սայլ, ամեն-մի սայլը վերայ 125 հատ: Ելել քանի՞ սայլ պէտք է բերել, եթէ որ ընդամենը առած է 16600 աղիւս և իւրաքանչիւր սայլը վերայ պէտք է գնեն 180 հատ:

938. Մի գիւղացի միւսին տուեց 4500 վարունկ, որի հարիւրը արժէր 60 կոպէկ, իսկ միւսից դորս փոխաբէն ստացաւ 9 չետվերիկ խնձոր, որի չետվերիկը արժէր 1

մանէթ 20 կոպէկ, էլի 2 փուտ աղ, որի փուտը արժէր 2 մանէթ 50 կոպէկ, իսկ մնացած փողին վարձով վերցրեց նորա ձին: Նա քանի՞ օր պէտք է բանեցնի ձին, եթէ որ ձիու օրական վարձը 80 կոպէկ է:

939. Տուն շինելու համար 3200 աղիւսին իւր տեղումը տուին 300 մանէթ 80 կոպէկ: Ո՞րքան արժէր աղիւսի հարիւրը և ո՞րքան նստեց նորա բերելը, եթէ որ հազարին առնում են 1 մանէթ 25 կոպէկ:

940. Մի մարդ վաճառեց 1400 փուտ շաքար, միւսը 1050 արշին թաւիշ, երրորդը 1200 վեդրօ գինի. այդ բոլորի համար նորա ստացան 50400 մանէթ և հաւասար ռաժանեցին: Ո՞րքան արժէր շաքարի փուտը, թաւիշն արշինը և գինու վեդրօն:

941. Մի մարդ 4400 մանէթով առաւ 320000 աղիւս: Ո՞րքան արժէր աղիւսի հազարը:

942. Հասարակածի մի աստիճանը հաւասար է 105 վերստին: Նորա իւրաքանչիւր կէտը ի՞նչ արագութեամբ է շարժվում երկրի առանցքի շուրջը:

943. Երկաթուղին օրէնը բերում է 1356 մանէթ արդիւնք. նորա շաքարթական ծախսն է 2457 մանէթ: Նա տարէնը ո՞րքան զուտ արդիւնք է տալի:

944. Գործարանատէրը մի մշակ վարձեց տարէնը 240 մանէթով. մշակը այնտեղ բանեց 2 տարի 8 ամիս և իւր հաշվումը ստացաւ 470 մանէթ 50 կոպէկ փող, 39 մանէթի 90 կոպէկի շոր, իսկ մնացած փողին վերցրեց մահուտ, որի արշինը արժէր 1 մանէթ 20 կոպէկ: Նա քանի՞ արշին մահուտ ստացաւ:

945. Անտառատէրը մի անտառ առաւ, որի մէջ կար 72546 ծառ, նորա հաշւով իւրաքանչիւր 6 ծառից

դուրս կ'գար մի խորանարդ սաժէն փայտ, որի սաժէնը նա կամենում էր ծախել 10 մանէթով 80 կոպէկով: Նա ո՞րքան կ'աշխատէր, եթէ որ ինքը անտառին տուել էր 90582 մ. 80կ:

946. Գինեվաճառը առաւ 12 տակառ գինի, ամենմի տակառումը կար 45 շեշ և իւրաքանչիւր տակառին տուեց 40 մանէթ 50 կոպէկ. այդ գինու հետ նա խառնեց 50 շեշ ջուր և խառնուրդի շեշը վաճառեց 1 մանէթով և 20 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց:

947. Մշակը միջին թւով օրէնը ստանում էր 1 մանէթ 20 կոպէկ, բացի կիւրակի օրերից. նա այդ փողերիցը շաքարէնը յետ էր գցում 1 մանէթ 24 կոպէկ: Նա 2 տարումը ո՞րքան փող մտնեց:

948. Զօրքը 24 օրումը պէտք է հասնէր իւր նշանակած տեղը, օրէնը գնալով 36 վերստ. բայց յետոյ տեսան որ նա օրէնը կարող է գնալ միայն 32 վերստ և 4 օր էլ պէտք է ճանապարհին հանգստանայ: Զօրքը քանի՞ օրումը տեղ կ'հասնէր:

949. Վաճառականը առաւ 12000 վեդրօ գինի, վճարելով 100 վեդրօյին 560 մանէթ, իսկ ինքը 10 վեդրօն վաճառում էր 64 մանէթով: Նա ո՞րքան կ'աշխատէր բոլորի մէջ:

950. Վաճառականը 100 թոփ մահուտին տուեց 23540 մանէթ: Նա ամենմի թոփը ո՞րքանով պէտք է վաճառի, որ բոլորի մէջ աշխատի 2460 մանէթ:

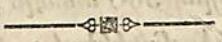
951. Մի մարդ առաւ 15 զրվանքայ թէյ, զրվանքան 3 մանէթով և 40 կոպէկով, էլի առաւ միւս տեսակից զրվանքան 3 մանէթով և 25 կոպէկով, իսկ ինքը 25 զրվանքայ վաճառեց, զրվանքան 4 մանէթով. մնացածի զրվանքան 3 մանէթով և 75 կոպէկով և բոլորի

մէջը աշխատեց 64 մանէթ: Նա ընդամենը քանի՞ գրվան-
քայ թէյ էր առել.

952. Գինեփածառը առաւ մի տակաւ զինի, վեղ-
րօն 4 մանէթով և 20 կոպէկով և նորա հետ խառնե-
լով 6 վեղրօ ջուր, ամեն-մի վեղրօն վաճառեց 5 մանէ-
թով և բոլորի մէջը աշխատեց 49 մանէթ 20 կոպէկ: Նա
քանի՞ վեղրօ զինի առաւ:

953. Եոզենաւի երկու կարգի տոմսակներից միասին
վաճառեցին 120 հատ 127 մանէթով և 8 կոպէկով. առաջին
կարգի մի տոմսակը արժէր 1 մանէթ 40 կոպէկ, իսկ երկրոր-
դինը արժէր 78 կոպէկ: Իւրաքանչիւր կարգից քանի՞ տոմ-
սակ էին վաճառել:

954. Վաճառականը երեք երեխայի տուեց 100
կիտրոն և հրամայեց, որ հաւասար զնով վաճառեն. նո-
ցանից մինը բերեց 1 մանէթ 80 կոպէկ և 4 կիտրոն, մի-
սը բերեց 1 մանէթ 60 կոպէկ և 3 կիտրոն, իսկ երրոր-
դը 1 մանէթ 20 կոպէկ և 1 կիտրոն: Ամեն-մի երեխա-
յին քանի՞ կիտրոն էր տուել վաճառականը:

ԺԵ.

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲԱՐԳ ԱՆՈՒՆՍԿԱՆ ԹՈՒՆԵՐՈՎ.

955. Առաջի ական շքապատն է 5 արշին, իսկ ետի
ական շքապատն է 7 արշին: Առաջի ակը քանի՞ անգամ
աւելի պոռոյտ կ'գայ ետինից 1 վերստ և 95 սաժէն տեղում:

956. Ուսումնարանումը օրէնը դուրս էր դնում 32
մով, որի գրվանքան արժէր 30 կոպէկ: Ո՞րքան կ'արժէնայ

գրվանքայ շաքար, փուտը 8 մանէթով և 40 կոպէկով.
դորանից օրէնը դուրս էր դնում 16 գրվանքայ. 6 օրից
յետոյ նկատելով որ շաքարը վատ է, մնացածը յետ տու-
ին: Ո՞րքան փող պէտք է ստանան յետ տուածի համար:

1099. Պէտք էր նորոգելին ճանապարհը 17 վերստ
տեղ. առաջի շաքաթում նորոգեցին 2 վերստ 316 սաժէն
տեղ, երկրորդում նորոգեցին 3 վերստ 128 սաժէն, եր-
րորդում 3 վերստ 426 սաժէն, չորրորդում 3 վերստ 378
սաժէն, իսկ մնացածը նորոգեցին հինգերորդ շաքաթում: Նորա
ո՞րքան փող ստացան վերջին շաքաթում նորոգածի համար,
եթէ որ ամեն-մի վերստի համար ստանում էին 30 մեթ:

1010. Եոզենաւով բերում էին 20 փուտ սուրջ
տակառներով, մի տակառում կար 4 փուտ 18 գրվանքայ,
միւսում կար 3 փուտ 17 գրվանքայ 19 լտ, երրորդումը
կար 5 փուտ 15 գրվանքայ 17 լտ, չորրորդում կար 3
փուտ 9 գրվանքայ 12 լտ, իսկ մնացածը էր հինգերորդումը,
որ ջուրն ընկաւ և կտորափեց: Ո՞րքան փապից դորա
տէրը, եթէ որ սուրջի փուտը արժէր 19 մանէթ 20 կոպէկ:

1011. Վաճառականը ունէր 15 կտոր մահուտ. ա-
մեն-մի կտորը 28 արշին էր, այդ մահուտի մի մասը նա վա-
ճառեց 749 մանէթով և նորա մօտ էլի մնաց 232 արշին
12 վերշոկ: Նա մահուտի արշինը ո՞րքանով էր վաճառում:

1012. Գործարանումը շինեցին 20 թնդանօթ, ո-
րոնք միասին քաշում էին 56 բերկովից 7 փուտ 20 դր-
վանքայ. դոցանից 9 հատ վաճառեցին քաշով, փուտը 19
մանէթով 60 կոպէկով: Ո՞րքան փող ստացան դորա
համար, եթէ որ ամեն-մի թնդանօթը շինելու վարձ էլ
ստացան 50 մանէթ 60 կոպէկ:

1013. Պղնձդործը շինեց 12 կաթսայ, որոնք միասին
Եւտուշեակի. յողովածու թուրքանական խնդիրների Մասն 1. 10

քաշում էին 16 փուտ 32 գրվանքայ. զոցանից նա 7 հատ վաճառեց՝ փուտը 6 մանէթով և 40 կոպէկով և ամեն-մի կաթսայի շինելու վարձ էլ ստացաւ 4 մանէթ 50 կոպէկ: Նա ո՞րքան փող ստացաւ 7 կաթսայի համար:

1014. Վաճառականը ունէր 3 տեսակ շորեղէն. մի տեսակիցը ունէր 6 կտոր, ամեն-մի կտորն էր 72 արշին 10 վերջով. միւս տեսակիցը ունէր 12 կտոր, ամեն-մի կտորն էր 64 արշին 8 վերջով. երրորդ տեսակիցը ունէր 1 կտոր, որ էր 29 արշին 4 վերջով. այդ շորեղէնը նա փոխեց մահաւորի հետ և իւրաքանչիւր 4 արշինի փոխարէն ստացաւ 1 արշին մահաւոր: Նա ո՞րքան մահաւոր ստացաւ:

1015. Վաճառականը ունէր 16 տոպրակ կակալ, ամեն-մի տոպրակումը կար 2 փուտ 15 գրվանքայ. այդ կակալի փուտը վաճառում էր 5 մանէթով 60 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց դորա մէջ, եթէ որ ամեն-մի տոպրակը իւրեան նստել էր 10 մանէթ 40 կոպէկ:

1016. Մի մարդ գնեց 12 հատ արծաթէ ջահ, մինը 69 մանէթով 40 կոպէկով, իսկ ինքը վաճառեց գրվանքան 25 մանէթով 60 կոպէկով: Նա ո՞րքան աշխատեց, եթէ որ ամեն-մի ջահը քաշում էր 3 գրվանքայ 15 լոտ:

1017. Արհեստաւորը ունէր 4 փուտ 13 գրվանքայ և 8 լոտ պղնձ, դորանից նա շինեց կաթսաներ, որոնց իւրաքանչիւրի համար գնաց 5 գրվանքայ և 8 լոտ և ամեն-մի կաթսան վաճառեց 4 մանէթով և 32 կոպէկով: Նա ո՞րքան շինելու վարձ ստացաւ, եթէ որ պղնձի գրվանքան արժէր 52 կոպէկ:

1018. Չորս փուտ արծիւից շինեցին զնդակներ, որոնց իւրաքանչիւրի համար գնաց 6 լոտ 2 մխալ. այդ զնդակները բաժանեցին զինուորներին և ամեն-մէկին ընկաւ 12 հատ: Քանի՞ զինուորի բաժանեցին զնդակները:

1019. Կարուծատերը իւր խոտհարքիցը վերցրեց 4095 փուտ խոտ. դորանից հնձողներին տուեց 156 մանէթի, 3 փուտը և 10 գրվանքան 1 մանէթ հաշուելով. 23 սայլ վաճառեց, որոնց իւրաքանչիւրի վերայ կար 16 փուտ 15 գրվանքայ և խոտհարքումը էլի մնաց 115 կիտուկ: Ամեն-մի մնացած կիտուկումը ո՞րքան խոտ կար:

1020. Վաճառականը գնեց 12 փուտ թէյ, գրվանքան 1 մանէթով և 80 կոպէկով և իւր քաղաքը բերելու վարձ տուեց փուտին 4 մանէթ 60 կոպէկ. այդ թէյից 1 փուտ 12 գրվանքայ փչացաւ, իսկ մնացածը վաճառեց և բոլորի մէջը աշխատեց 215 մանէթ: Այդ թէյի գրվանքան նա ո՞րքանով վաճառեց:

1021. Երեխան կամենում էր ստուերով չափել զանգակատան բարձրութիւնը. դորա համար նա զետնումը ցցեց մի փայտ, որի երկարութիւնը էր 4 արշին 12 վերջով, իսկ նորա ստուերն էր 7 սաժէն 2 արշին 12 վերջով, զանգակատան ստուերն էր 110 սաժէն 2 արշին 8 վերջով: Ո՞րքան էր զանգակատան բարձրութիւնը:

1022. Երկաթուղու զնայքը առաջ մի քաղաքից հասնում էր միւսը 2 օրում և 2 ժամում, իսկ այժմ նոյն տարածութիւնը զնում է 40 ժամումը և ամեն-մի ժամում առաջուանից աւելի է զնում 4 վերստ 100 սաժէն: Ո՞րքան է այդ քաղաքների հեռաւորութիւնը:

1023. Արհեստաւորը իւր ունեցած պղնձից կամեցաւ 12 ինքնաեռ շինել, բայց յետոյ հաշուեց որ աւելի ձեռնտու է շինել 18 կաթսայ: Նա ո՞րքան պղնձ ունէր, եթէ որ ամեն-մի կաթսան 3 գրվանքայ 12 լոտ 2 մխալ թէթեղու զուրս եկաւ ինքնաեռից:

1024. Ս. Մետրոպոլիտանը Հայոց տառերը հնարեց 374 թուին: Քանի՞ տարի է անցել այդ ժամանակից մինչև այսօր:

1025. Հայոց Ռուբինեան Ղևոն վեցերորդ վերջին թագաւորը զահը բարձրացաւ 1365 թուին և վախճանեցաւ Փարիզում 1393 թուին և նորանով վերջացաւ Հայոց թագաւորութիւնը: Ղևոն վեցերորդը քանի՞ տարի թագաւորեց և Հայոց թագաւորութեան վերջանալուց մինչև այժմ որքան ժամանակ է անցել:

1026. Նապօլէօն առաջինը ծնեց 1768 թուին Օգոստոսի 16-ին և բարձրացաւ Ֆրանսիական զահը 1804 թուին Մայիսի 18-ին: Նա քանի՞ տարեկան էր երբ զահը բարձրացաւ:

1027. Ֆրանսիացիք մտան Մոսկվա 1812 թուին Սեպտեմբերի 2-ին, իսկ Ռուսները մտան Փարիզ 1814 թուին Մարտի 19-ին: Քանի՞ տարի անցկացաւ այդ երկու անցքի մէջ և որքան ժամանակ է անցկացել այդ երկու անցքիցը մինչև այժմ:

1028. Գրիգոր լուսաւորիչը և Տրդատ թագաւորը Ս. Էջմիածինը հիմնեցին 303 թուին, իսկ Ռեորդ Զորրորդ Աթուղիկոսը նորա ճեմարանը բացեց 1873 թուին Սեպտեմբերի 28-ին: Որքան ժամանակ է անցել Էջմիածնի հիմնելուց մինչև ճեմարանի բացվելը և այդ երկու անցքից մինչև մեր ժամանակը:

1029. Ապսերուհի Եկատերինէ երկրորդը բարձրացաւ զահը 1762 թուին Յունիսի 28-ին, երբ նա 34 տարեկան 2 ամսական և 7 օրական էր և վախճանեցաւ երբ էր 68 տարեկան 6 ամսական և 15 օրական: Նա որ թուին ծնեց և որ թուին վախճանեցաւ:

1030. Ճանապարհորդը Երևանից ճանապարհ ըն-

կաւ արտասահման 1867 թուին Մայիսի 15-ին Երևանից 5 ժամին և 30 րոպէին և վերադարձաւ Երևան 1870 թուին Հոկտեմբերի 28-ին առաւօտեան 10 ժամին և 40 րոպէին: Նա որքան ժամանակ էր ճանապարհորդում:

1031. Ռուսաց կայսր Պետրոս մեծը ծնեց 1672 թուին Մայիսի 30-ին և վախճանեցաւ 1725 թուին Յունիսի 28-ին: Նա քանի՞ տարեկան էր երբ մեռաւ:

1032. Ռուսաց կայսր Ալէքսանդր Առաջինը զահը բարձրացաւ 1801 թուին Մարտի 12-ին և թագաւորեց 24 տարի 8 ամիս 7 օր: Նա որ թուին, ամսին և օրը մեռաւ:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԵԱՆ ԱՂԻԲԱՍԿԸ:

2 × 2 = 4	3 × 8 = 24	5 × 8 = 40
2 × 3 = 6	3 × 9 = 27	5 × 9 = 45
2 × 4 = 8	3 × 10 = 30	5 × 10 = 50
2 × 5 = 10	—	—
2 × 6 = 12	4 × 4 = 16	6 × 6 = 36
2 × 7 = 14	4 × 5 = 20	6 × 7 = 42
2 × 8 = 16	4 × 6 = 24	6 × 8 = 48
2 × 9 = 18	4 × 7 = 28	6 × 9 = 54
2 × 10 = 20	4 × 8 = 32	6 × 10 = 60
—	4 × 9 = 36	—
3 × 3 = 9	4 × 10 = 40	7 × 7 = 49
3 × 4 = 12	—	7 × 8 = 56
3 × 5 = 15	5 × 5 = 25	7 × 9 = 63
3 × 6 = 18	5 × 6 = 30	7 × 10 = 70
3 × 7 = 21	5 × 7 = 35	—

8 × 8 = 64

9 × 10 = 90

8 × 9 = 72

10 × 10 = 100

8 × 10 = 80

9 × 9 = 81

ՉԱՓԵՐԻ ԱՂԻՍԱԿԸ.

Ա. Ընդդեմներէ չափերը.

Լասարը ունի 12 շեղերոտ.

Չեղերարը — 8 շեղերիկ.

Չեղերիկը — 8 գարնց.

Բ. Հեղուկներէ չափերը.

Տակարը ունի 40 վեղրօ.

Վեղրօն — 10 շառֆ.

Շառֆը — 2 կրուժկա.

Գ. Ծանրութեան չափերը.

Բերկովեցը ունի 10 փուա.

Փուարը — 40 գրվանքայ.

Գրվանքան — 33 լոտ կամ 96 մնխալ.

Լոտը — 3 մնխալ.

Մսխարը — 96 դոլեա.

Դ. Գեղաբան չափերը.

Գեղատան գրվ. ունի 84 մնխալ կամ 12 ունցիա.

Ունցիան — 8 գրախմա.

Գրախման — 3 սկրուպուլ.

Սկրուպուլը — 20 գրան.

Ե. Երկարութեան չափերը.

Մղոնը ունի 7 վերսա.

Վերսարը — 500 սաժէն.

Սաժէնը — 3 արշին.

Արշինը — 16 վերշոկ.

Սաժէնը — 7 Ֆուտ.

Ֆուտը — 12 դիւիմ.

Գիւիմը — 10 լինիա.

Զ. Մակերեսներէ չափերը.

Քառակուսի մղոնը ունի $7 \times 7 = 49$ քառակուսի վերսա.

Քառակուսի վերսարը — $500 \times 500 = 250000$ ք. սաժէն.

Քառ. սաժէնը — $3 \times 3 = 9$ ք. արշին.

Քառ. արշինը — $16 \times 16 = 256$ ք. վերշոկ.

Քառ. սաժէնը — $7 \times 7 = 49$ ք. Ֆուտ.

Քառ. Ֆուտը — $12 \times 12 = 144$ ք. դիւիմ.

Քառ. դիւիմը — $10 \times 10 = 100$ ք. լինիա.

Գեսեասինը — $60 \times 40 = 80 \times 30 = 2400$ ք. սաժէն.

Է. Բովանդակութեան չափերը

Խորանարդ սաժէնը ունի $3 \times 3 \times 3 = 27$ խ. արշին.

Խոր. արշինը — $16 \times 16 \times 16 = 4096$ խ. վերշոկ.

Խոր. սաժէնը — $7 \times 7 \times 7 = 343$ խ. Ֆուտ.

Խոր. Ֆուտը — $12 \times 12 \times 12 = 1728$ խ. դիւիմ.

Խոր. դիւիմը — $10 \times 10 \times 10 = 1000$ խ. լինիա.

Ը. Ժամանակի չափերը.

Դարը	ուճի 100 տարի.
Հասարակ տարին	— 365 օր.
Նահանջ տարին	— 366 օր.
Տարին	— 12 ամիս.
Տարին	— 52 շաբաթ.
Ամիսը	— 30 օր.
Շաբաթը	— 7 օր.
Օրը	— 24 ժամ.
Ժամը	— 60 րոպե.
Րոպեն	— 60 վայրկեան.

Թ. Դրամները.

Մանեթը	ուճի 100 կոպեկ.
Տաս-շայանոցը	— 50 կոպեկ.
Հինգ-շայանոցը	— 25 կոպեկ.
Ապառին	— 20 կոպեկ.
Նրեք-շայանոցը	— 15 կոպեկ.
Նրիու-շայանոցը	— 10 կոպեկ.
Մի-շայանոցը	— 5 կոպեկ.
Գինդան	— 1/2 կոպեկ.
Պօլու շկան	— 1/3 կոպեկ.

Ժ. Թղթի չափերը.

Օղման	ուճի 20 դաստա.
Դաստան	— 24 թերթ.

Խ Ն Դ Ի Բ Ն Ե Լ Ի Դ Ա Ս Ա Ի Ո Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը .

Խ Ն Դ Ի Բ

Աղ զնկու համար առել են 3 սայլ վարունկ. առաջին սայլը վերայ կար 8 քթոց, ամեն-մի քթոցում 236 հատ. երկրորդի վերայ կար 7 քթոց, ամեն-մեկում 274 հատ, երրորդի վերայ կար 9 քթոց. ամեն-մեկում 196 հատ: Այդ վարունկները աղ չիրին 10 հաւասար տակառի մէջ: Ամեն-մի տակառումը քանի՞ վարունկ աղ զրին, եթէ որ 190 վարունկ վաճցել էր:

Հաշուարարութիւն

236	274	196	1888	5570	5380	10
×8	×7	×9	+1918	—190		538
1888	1918	1764	1764	5380		
			5570			

Տ Ո Ղ Ե Ր Ը .

Առաջին սայլը վերայ կար	1888	վարունկ.
Երկրորդի	1918	վարունկ.
Երրորդի	1764	վ.
Բոլոր գնած վարունկը էր	5570	վ.
Աղ զրած է	5380	վ.
Իւրաքանչ. տակառի մէջ կար	538	վ.

Կ ա մ

Առաջի սայլը վերայ կար	236 × 8 = 1888	վ.
Երկրորդի	274 × 7 = 1918	
Երրորդի	196 × 9 = 1764	

Ընդամենը զնած է 1888+1918+1764=5570 Վ.
 Աղ դրած է „ 5570—190=5380
 Ամեն-մի տակառու մը կար 5380 : 10= 538

II. Խ Ն Դ Ի Բ

Արհեստաւորը ունէր 3 զրվանքայ 10 լոտ և 2 մսխալ արծաթ, որից շինեց մոմակալներ, մինը 10 լոտից և 2 մսխալից և իւրաքանչիւրը վաճառեց 14 մանէթով և 50 կոպէկով: Նա որքան փող ստացաւ:

Հաշուարարութիւն

$3 \text{ զրվ. } 10 \text{ լոտ. } 2 \text{ մսխ.}$	$10 \text{ լոտ } 2 \text{ մսխ. } 320 \text{ մսխ.}$	32 մսխ.
$\times 32$	$\times 3$	$\frac{32 \text{ մսխ.}}{10}$
$\frac{96}{+10}$	$\frac{30}{+2}$	$\frac{1450}{\times 10}$
$\frac{106}{\times 3}$	$\frac{32 \text{ մսխալ}}{14500}$	
$\frac{318}{+2}$		
$\frac{320 \text{ մսխալ.}}{1}$		

Տ Ո Ղ Ե Ր Ը.

3 զրվ. 10 լոտ. 2 մսխալ = 320 մսխ.

10 լոտ 2 մսխալ = 32 մսխ.

Մոմակալ դուրս եկաւ 10 հատ.

Մոմակալները վաճառած են = 145 մանէթի.

կ ա մ

Մոմակալ դուրս եկաւ (3 զրվ. 10 լոտ 2 մսխալ) : (10 լոտ 2 մսխալ) = 10

Մոմակալներ վաճառած են (14 մնթ. 50 կ.) $\times 10 = 145 \text{ մ.}$

ԱՆՈՐՈՇ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՎՃՌԵԼԸ.

I. Խ Ն Դ Ի Բ

Երկու եղբայր և երկու քոյր իւրեանց մէջ բաժանեցին 29 կահալ, այնպէս որ եղբայրները հաւասար ստացան, իսկ քոյրերը անհաւասար: Քանի՞ կահալ ստացաւ ամեն-մի եղբայրը և քոյրը:

$29 = 2 \times 13 + 2 + 1$	$29 = 2 \times 7 + 11 + 4$
$2 \times 12 + 3 + 2$	$2 \times 6 + 10 + 7$
$2 \times 11 + 5 + 2$	$2 \times 5 + 13 + 6$
$2 \times 10 + 5 + 4$	$2 \times 4 + 17 + 4$
$2 \times 9 + 9 + 2$	$2 \times 3 + 15 + 9$
$2 \times 8 + 10 + 3$	և այլն

II. Խ Ն Դ Ի Բ

Մի քանի աղքատի հաւասար բաժանեցին 72 կոպէկ: Քանի՞ աղքատ էին և ամեն-մէկը որքան ստացաւ:

$72 = 1 \times 72$	$72 = 9 \times 8$
2×36	12×6
3×24	18×4
4×18	24×3
6×12	36×2
8×9	72×1

I. 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Die hier angeführten Zahlen sind die Resultate der Berechnungen der verschiedenen Arten der Pflanzen, welche in den verschiedenen Jahren der Beobachtung vorkamen.

12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

II. 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Die hier angeführten Zahlen sind die Resultate der Berechnungen der verschiedenen Arten der Pflanzen, welche in den verschiedenen Jahren der Beobachtung vorkamen.

12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

I. 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

№ հնդիր- ների	Պատասխանիք.	№ հնդիր- ների	Պատասխանիք.
1	3	31	4
2	3	32	1, 3
3	1 կոպ.	33	4, 2
4	3	34	5
5	1	35	1
6	2	36	2
7	3	37	2
8	2	38	6, 2
9	2, 1, 1 ստաց. 2 կ.	39	3
10	4	40	3
11	4, 2 տղա. 2 կին.	41	5
12	3	42	6
13	5	43	6
14	5	44	4, 5
15	1, 2, 2,	45	3
16	2	46	6
	{ 1+1+1+1+1	47	10
	{ 3+2	48	2
17	{ 1/2+1 1/2+3	49	2
	{ 1/2+1 1/2+1+2	50	4, 6
18	6 ձամ.	51	3
19	6	52	2, 4, 4
20	3	53	4, 6
21	3	54	4, 6
22	1, 6	55	2, 3
23	1	56	10
24	6	57	4, 10
25	7, 5	58	7
26	3	59	5
27	5	60	6, 3, 2
28	անորոշ.	61	10
29	5	62	1 կոպ.
30	2 կոպ.	63	10

64 4
 65 1 կոպ.
 66 3 կոպ.
 67 6
 68 անորոշ.
 69 անորոշ.
 70 անորոշ.
 71 անորոշ.
 72 անորոշ.
 73 1
 74 $\begin{cases} 5+3+2 \\ 5+3+1\frac{1}{2}+1\frac{1}{2} \\ 5+2+1\frac{1}{2}+1+1\frac{1}{2} \end{cases}$
 75 9 արշ.
 76 10 դաս.
 77 9 վերստ.
 78 5 արշ.
 79 $\frac{1}{2}$ կոպ.
 80 9 արշ.
 81 6, 9 ըսպէ.
 82 6 խնձ.
 83 $1\frac{1}{2}$ մատ.
 84 10
 85 9 արշ.
 86 երկու-երկու թեր.
 87 11 կիւ.
 88 11
 89 3
 90 5 կոպ.
 91 2 զրկ.
 92 12
 93 2
 94 11
 95 3
 96 12
 97 1 ժամ.

98 7 ամիս.
 99 6
 100 6
 101 13
 102 4
 103 13
 104 13
 105 7 կոպ.
 106 14
 107 12
 108 8 և 6
 109 3
 110 15
 111 2 կոպ.
 112 6
 113 4 եր.
 114 անորոշ.
 115 1 կոպ.
 116 16
 117 3
 118 4 կոպ.
 119 2 կոպ.
 120 15 կոպ.
 121 6 և 8
 122 4
 123 5
 124 անորոշ.
 125 1 կոպ.
 126 0
 127 6
 128 2 շար. և 4 օր.
 129 3
 130 18 կոպ.
 131 18
 132 2 և 4 կոպ.
 133 12 և 6

134 1
 135 10
 136 4
 137 14 վերշ.
 138 7 կոպ.
 139 10 կոպ.
 140 0
 141 20
 142 8
 143 1 կոպ.
 144 10 կոպ.
 145 10 հատ. 2 կոպ.
 146 1 շար. և 3 օր.
 147 14 վերշ.
 148 2 սաժ.
 149 20 արշ.
 150 8 կոպ.
 151 անորոշ.
 152 անորոշ.
 153 անորոշ.
 154 անորոշ.
 155 անորոշ.
 156 անորոշ.
 157 2 վերշ.
 158 2 արշ.
 159 5 վերշ.
 160 18
 161 3
 162 9 վեր.
 163 2, 6 և չորս-չորս
 164 16
 165 4
 166 6 օր.
 167 8 արշ.
 168 անորոշ.
 169 2

170 11 կոպ.
 171 4 զարն.
 172 7 կոպ.
 173 23 ման.
 174 2 արշ.
 175 5 ժամ.
 176 անորոշ.
 177 5
 178 5
 179 3, 5, 7 9
 180 6, 8, 10
 181 9
 182 20 ման.
 183 4 ման.
 184 25
 185 1 կոպ.
 186 10, 5
 187 25 արշ.
 188 5, 10, 10
 189 10, 15 կոպ.
 190 4
 191 10, 16
 192 2 կոպ.
 193 անորոշ.
 194 1 ման.
 195 27
 196 3 չեղվերիկ.
 197 12 ժամ.
 198 5
 199 21 ման.
 200 4
 201 11 ժ. առ. 19 ժամ.
 202 7
 203 4
 204 11 կամ 12
 205 6, 10, 12 ման.

206 29
207 16 և 8
208 30
209 3 կոպ.
210 9 ման.
211 15
212 5, 10, 15
213 30 կոպ.
214 2 կոպ.
215 25 օր.
216 30 արշ. = 10 սաժ.
217 5, 15
218 18
219 անորոշ.
220 անորոշ.
221 անորոշ.
222 անորոշ.
223 անորոշ.
224 30, 5
225 6, 6, 9, 9
226 10, 6, 5 և երեք-եր.
227 30 ման.
228 16 օր.
229 18 օր.
230 2
231 անորոշ.
232 երկրորդում 1 կոպ.
233 26
234 12 ժամ.
235 15
236 2 կոպ.
237 4, 2 կոպ.
238 Միւս օրը առաւ
 ւտեան 10 ժամ.
239 26
240 6 արշ.

241 8
242 10, 5, 3 կոպ.
243 6
244 7 վերջ.
245 2 կոպ.
246 12, 14, 8
247 18 օր
248 20 թ.
249 11 ժամ.
250 5, 10, 20
251 4
252 12
253 29
254 0
255 հաւասար.
256 6 ամիս.
257 4 կոպ.
258 4 ման.
259 6, 8, 10, 12
260 2 զիւժին և 5 հատ
261 12 և 25
262 անորոշ.
263 38 արշ.
264 38 և 4.
265 29
266 3 օր.
267 18, 21, և 30 կոպ.
268 26 զրվ.
269 5 կոպ.
270 40 ման.
271 14 և 26 վերջ.
272 20
273 2 ման.
274 8
275 3 ման.
276 3

277 4 ման.
278 16, 12, 12
279 մի ժամանակում.
280 5 րոպ.
281 անորոշ.
282 9 վճիռ.
283 անորոշ.
284 անորոշ.
285 անորոշ.
286 32
287 30
288 27 և 9 արշ.
289 1/2 զրվանքայ.
290 13
291 41
292 41 զրվ.
293 18 և 23 զրվ.
294 հաւասար.
295 19 և 18
296 17 օր.
297 7 կոպ.
298 22 և 21
299 17 և 26 սաժ.
300 անորոշ.
301 12 օր.
302 22 օր.
303 12, 16, 16
304 44
305 4
306 1 օր.
307 45
308 7 կոպ.
309 11 կոպ.
310 5 կոպ.
311 7
312 23

313 9
314 47
315 3
316 անորոշ.
317 8
318 23 ման.
319 6
320 6
321 32 կոպ.
322 30 օր.
323 24
324 12, 9 և 24
325 9, 24 և 15 ման.
326 2 օր
327 14 ման.
328 49 մ. և 10 շեւվ.
329 անորոշ.
330 1 կոպ.
331 30 և 20 կոպ.
332 30 և 20 կոպ.
333 26
334 10
335 50 և 30 ման.
336 5
337 10 կոպ.
338 4 կոպ.
339 անորոշ.
340 անորոշ.
341 անորոշ.
342 8, 9, 10, 11 և 12
343 1 վեղրօ պահաս.
344 2 սաժ.
345 8 օր.
346 3
347 50 կոպ.
348 51 և 36 կոպ.

349 51 վերջ.
350 անորոշ.
351 52 ման.
352 39
353 4
354 13 և 52
355 10, 12, 14, 16
356 4 կոպ.
357 48 ման.
358 անորոշ.
359 54 ժ. = 2 օր 6. ժ.
360 3 օր.
361 27, 18, 9, 6, 3 և 2
362 հաւասար
363 18
364 30 կոպ.
365 11
366 17 ման.
367 5 կոպ.
368 անորոշ.
369 14 օր.
370 14
371 36 և 20
372 35 ման.
373 անորոշ.
374 56 արշ.
375 24 զրվ.
376 3 վեր.
377 19 կոպ.
378 9
379 16 արշ.
380 19
381 17 զրվ.
382 անորոշ.
383 30 և 29
384 8 կոպ.

385 4 շաբ.
386 25 ման.
387 24 կոպ.
388 8 և 2
389 5
390 8
391 21
392 34
393 առաջինը 6 կակալ.
394 44 արշ.
395 40 և 20
396 առաջինը 2 սաժէն
 1 ըստկուծ.
397 26
398 24, 24 և 12
399 60
400 12 ժամ., 60 վեր.
401 անորոշ.
402 անորոշ.
403 անորոշ.
404 25 ըստ.
405 24
406 32 ման.
407 54 չետվ.
408 61
409 45 ման.
410 3 ման.
411 անորոշ.
412 62
413 22 և 5
414 43 ման.
415 17
416 7
417 7 վեր.
418 54 և 9
419 36 և 63

420 անորոշ.
421 64 ման.
422 4 վաւ.
423 21
424 24 և 24
425 56 ման.
426 20, 28 և 16
427 16 ժ.
428 48 ման.
429 48 ման.
430 9
431 11 ժ.
432 5 կոպ.
433 1 ման.
434 անորոշ.
435 15
436 54 ման.
437 30 կոպ.
438 11
439 24 և 42 կոպ.
440 53 ման.
441 15
442 58
443 34
444 12, 16, 20 և 20
445 8 ման.
446 51 և 17
447 14
448 69 զրվ.
449 3 ժամ.
450 անորոշ.
451 14
452 11 օր
453 30
454 4 ման.
455 35 վերսա.

456 9 կոպ.
457 անորոշ.
458 անորոշ.
459 անորոշ.
460 անորոշ.
461 69 ման.
462 2 ժամ.
463 36
464 32 կոպ.
465 4
466 59 կոպ.
467 43 և 28
468 անորոշ.
469 12 ման.
470 8 կոպ.
471 15 ման.
472 19
473 72 սաժ.
474 18
475 72
476 12 վերսա
477 2, 8 և 4 ման.
478 32, 18 և 22
479 72 արշ.
480 41 և 31 զրվ.
481 73
482 12 ժամ.
483 անորոշ.
484 37
485 50 և 40 կոպ.
486 անորոշ.
487 25 կոպ.
488 20 վերսա.
489 60 ման.
490 40 ման.
491 15 կոպ.

492 5 Լ 20
 493 անորոշ.
 494 28, 24 Լ 24
 495 4 Լ 52
 496 20, 40 Լ 16
 497 անորոշ.
 498 11, 22 Լ 44
 499 77 կոպ.
 500 20
 501 անորոշ.
 502 78
 503 15 ման.
 504 12 ման.
 505 6 կոպ.
 506 27 վերստ.
 507 9
 508 40 Լ 39
 509 10
 510 8 Լ 20 ժամ.
 511 23
 512 40
 513 16 ման.
 514 28, 20 Լ 32
 515 46
 516 անորոշ.
 517 անորոշ.
 518 անորոշ.
 519 19 1/2 ման.
 520 5 ման.
 521 78 ման.
 522 3 կոպ.
 523 5
 524 81
 525 9, 36 Լ 36
 526 27 կոպ.
 527 12, 15

528 9 բոպէ.
 529 38 Լ 44
 530 82 կոպ.
 531 11
 532 անորոշ.
 533 83
 534 7 ման.
 535 անորոշ.
 536 84 կոպ.
 537 45 Լ 12
 538 21 զրվ.
 539 84
 540 14 կոպ.
 541 42 կոպ.
 542 12 սաժ.
 543 84
 544 84 Լ 36
 545 26 արշ.
 546 5 ման.
 547 անորոշ.
 548 36 վերստ.
 549 86 Լ 85 ման.
 550 անորոշ.
 551 46 Լ 41
 552 87
 553 87 վերստ.
 554 18 ման.
 555 88
 556 88 կոպ.
 557 11
 558 44
 559 72 սաժ.
 560 անորոշ.
 561 61 Լ 28 ման.
 562 11
 563 9 կոպ.

564 26 Լ 4
 565 15
 566 90 ման.
 567 9 կոպ.
 568 10 ման.
 569 12 լոտ.
 570 60 Լ 30 կոպ.
 571 15
 572 անորոշ.
 573 անորոշ.
 574 անորոշ.
 575 անորոշ.
 576 88 ման.
 577 3 ման.
 578 58
 579 10 կոպ.
 580 91
 581 12
 582 անորոշ.
 583 24
 584 11 ժամ.
 585 23
 586 17
 587 11
 588 7 կոպ.
 589 24, 30 Լ 39 ման.
 590 94 ման.
 591 18
 592 3 ման.
 593 76 կոպ.
 594 5 կոպ.
 595 անորոշ.
 596 10
 597 41 Լ 55
 598 96
 599 23 ման.

600 30 ժամ.
 601 90 զրվ.
 602 96 սաժ.
 603 12
 604 29, 35 Լ 32
 605 55 սաժ.
 606 36, 20 Լ 40
 607 96 Լ 64
 608 6 կոպ.
 609 48
 610 23
 611 26
 612 անորոշ.
 613 45 Լ 53
 614 7 ամիս.
 615 35 մ., 21 Լ 42 մ.
 616 42
 617 9 զրվ.
 618 11
 619 57 Լ 42
 620 16, 12 Լ 18
 621 36, 30 Լ 33
 622 10 ժամ.
 623 2 կոպ.
 624 4
 625 6
 626 9
 627 100
 628 20 Լ 80
 629 4 կոպ.
 630 4
 631 անորոշ.
 632 23, 19 Լ 20
 633 անորոշ.
 634 անորոշ.
 635 անորոշ.

636 27
 637 10
 638 12
 639 20 ման.
 640 3 չեա. 2 չեամվ.
 641 հաւասար.
 642 2 չեամվ. 3 դար.
 643 3 չեամվ. 7 չեամվ.
 4 դար.
 644 3 չեամվ. 1 չեամվ.
 և 1 չեամվ. 5 չեամվ.
 645 6
 646 2 դար.
 647 3 չեամվ. 1 դար.
 648 1 ման.
 649 6 դար., 1 չեամվ. 7
 դար., 1 չեամվ. 1 դար.
 650 16 ման.
 651 48
 652 8 օր.
 653 6 չեա. 2 չեամվ.
 6 զար.
 654 1 չեա. 5 չեամվ.
 2 դար.
 655 4 չեամվ. 4 դար.
 656 1 չեամվ. 7 չեամվ.
 6 դար.
 657 1 չեա. 4 չեամվ.
 5 դար.
 658 7 չեա. 2 չեամվ.
 3 դար.
 659 15 չեա. 6 չեամվ.
 7 դար.
 660 21 չեամվ. 15 չեամվ.
 և 24 չեամվ.
 661 10 օր.

662 9
 663 7 օր.
 664 1 արշ. 4 վերշ.
 665 3 սաժ. 1 արշ.
 666 43 կույ.
 667 65 կույ.
 668 6 դրվ. 5 զիւխմ.
 669 44 սաժ.
 670 3 արշ.
 671 8
 672 10 սաժ.
 673 3
 674 9 ըույ.
 675 5
 676 4 սաժ. 4 Ֆ.
 677 12
 678 10
 679 24 կույ.
 680 1 արշ. 12 վերշ.
 681 Խրաքանչեւրին 10-ը
 հաւասար.
 682 1 զրվ. 11 զիւխմ.
 683 բոբորը հաւասար.
 684 6
 685 10
 686 1 սաժ. 1 արշ.
 687 2 արշ. 8 վերշ. և 1
 արշ. 14 վերշ.
 688 19 սաժ. 10 զիւխմ.
 689 1 արշ. 3 վերշ.
 690 5 սաժ. 4 Ֆ.
 691 19 արշ. 8 վերշ. և
 15 արշ. 15 վերշ.
 692 2 սաժ. 6 Ֆ. 3 դ.
 693 14 սաժ. 1 արշ.
 694 17 զիւխմ.

695 13 սաժ. 1 արշ.
 696 6 ս. 1 ար. 4 վեր.
 697 25 ս. 1 ար. 8 վեր.
 698 90 ս. 4 Ֆ. 2 դ.
 699 63 ս. 5 Ֆ.
 700 20 ս. 1 ար.
 701 12 ս. 1 ար.
 702 14 ս. 4 Ֆ.
 703 3 ս. 2 Ֆ. 5 դ.
 704 9
 705 36 օր
 706 1 ս. 2 ար. 13 վեր.
 707 5 ս. 4 Ֆ.
 708 5 ս. 2 ար. 4 վեր.
 709 9 ման.
 710 3 ս. 10 զիւխմ.
 711 3 ս. 4 Ֆ. 6 դ.
 712 7
 713 30 ար.
 714 90 կույ.
 715 32 լոս.
 716 8 լոս.
 717 1 լոս 1 մնխ.
 718 19 զր. 8 լոս.
 719 7 փուտ 8 զր.
 720 40 արշ.
 721 11 արշ.
 722 25
 723 1 զրվ. 15 լոս.
 724 18 կույ.
 725 37 զր. 16 լոս.
 726 75 ման.
 727 36 ման.
 728 18 զր. 8 լոս.
 729 2 լոս 1 մնխ.
 730 1 զրվ. 21 լոս և

731 1 փ. 32 զր. և 2
 փ. 16 զր.
 732 2 զր. 20 լոս.
 733 18 արշ.
 734 1 զր. 26 լոս. և 2
 զր. 6 լոս.
 735 15 կույ.
 736 19 ման.
 737 1 փուտ 16 զրվ.
 738 29 զրվ. 10 լոս.
 739 34 զրվ. 22 լոս.
 740 35 զրվ. 27 լոս.
 741 16 փուտ. 27 զրվ.
 742 9 լոս 1 մնխալ.
 743 3 զրվ. 9 լոս 2 մնխ.
 744 8 փուտ 17 զրվ.
 745 5 փ. 13 դ. 8 լոս.
 746 3 փ. 10 դ. 20 լոս.
 747 21 լոս 1 մնխ.
 748 1 փ. 3 դ. 19 լոս.
 749 20
 750 6
 751 80 ման.
 752 1 զրվ. 27 լոս.
 753 { 4 փ. 16 դ. 20 և
 4 փ. 2 դ. 29 և 2 մն.
 754 13 լոս. և 10 լոս.
 2 մնխ.
 { առաջինը 7 փ. 2 դ.
 երրորդը 3 փ. 21 դ.
 երրորդը 4 փ. 28 դ.
 755 14 զրվ.
 756 1 փ. 17 զր. 1 լոս.
 757 3 ման.
 758 18
 759 18

760 6 ման. 20 կոպ.
761 6 ման. 40 կոպ.
762 80 օր.
763 3 ման. 20 կոպ. և
 4 ման. 80 կոպ.
764 20 ման. և 20 կոպ.
765 100 վեր.
766 356
767 8 ման.
768 16 ման. 56 կոպ.
769 7 ման. 70 կոպ.
770 12 ման. 78 կոպ.
771 6 կոպ. և 3 կոպ.
772 30 կոպ. և 40 կոպ.
773 3 ման. 70 կոպ.
774 90
775 5 ման. 90 կոպ.
776 20. 2-շաբ. և 5 սպ.
777 անորոշ.
778 60
779 3 ման. 20 կոպ.
780 79 ման. 5 կոպ.
781 4 ման. և 2 ման.
782 18
783 2
784 36 ման.
785 15 աղբ. 75 կոպ.
 և 2 մ. 25 կոպ.
786 1 մ. 50 կ. և 7 մ.
 50 կոպ.
787 180 ման.
788 360 սաժ.
789 270 վեր.
790 182 սաժ.
791 40 կիր. 12 թար.
792 16

793 12
794 600 ման.
795 80, 100, 110
796 իւրաք. 12 անգամ.
797 170, 200 և 230
798 հաւասար քաշի.
799 1 ման.
800 80
801 180, 150, 270
802 իւրաքանչ. 8
803 24 սաժ.
804 40 ժ. 600 վեր.
805 500
806 18 կոպ.
807 երկր. տ. 50 չեւով.
808 50 և 10 դրվ.
809 1000 ար.
810 20
811 400 սաժ.
812 32 օր.
813 20 ման.
814 11 ժ. 48 րոպ., 3
 ժ. 7' 30"
815 8 ժ. 20 րոպ.
816 101
817 1361 փ.
818 1465 մարդ.
819 3685 մարդ.
820 22126 վերստ.
821 43600 ման.
822 108000 ման.
823 301536 ման.
824 1160930
825 81 միլոն.
826 3932 վերստ.
827 74709 փուլտ.

828 28060 ման.
829 11242 օրավ.
830 210558 ման.
831 31046 չեւով.
832 284000 ման.
833 508
834 604 վեր.
835 818 սաժ.
836 21404
837 49080 ման.
838 517854
839 33059 դրվ.
840 125642
841 289 վերստ.
842 127 սաժ.
843 44935 ման.
844 54019 ման.
845 6813000
846 336445
847 388 սաժ.
848 15739 ման.
849 2926179
850 1088 դրվ.
851 743076 ման.
852 1946 վերստ.
853 294 ման. 90 կոպ.
854 2393 փուլտ.
855 61840
856 887 ման. 52 կոպ.
857 11023 մ. 4 կոպ.
858 6538 մ. 35 կոպ.
859 1481088
860 106920 դրվ.
861 116640 ման.
862 2800095
863 39922 մ. 22 կ.

864 44519 մ. 70 կոպ.
865 87946 փուլտ.
866 86832 ման.
867 36802584
868 144783 մ. 84 կ.
869 279 միլլիոն.
870 23498 միլլիոն.
871 1489588 ման.
872 265
873 348 վերս.
874 14278 ման.
875 587
876 3773
877 125
878 7 ման. 38 կոպ.
879 238
880 248
881 476
882 840 ժ
883 11440 ման.
884 46 ման.
885 85 կոպ.
886 3 ման. 25 կոպ.
887 500 օր
888 414 ժ.
889 72 կոպ.
890 463
891 9 ման. 64 կոպ.
892 760998 ման.
893 1440
894 6020 վերս.
895 50
896 3300 ման.
897 3900
898 265 ման.
899 100

900 1480 ման.
901 2 ման.
902 170 ման.
903 34 մ. 56 կոպ.
904 400 ման.
905 1904 ման.
906 12 մ. 43 կոպ.
907 8 մ. 40 կոպ.
908 50 և 60 կոպ.
909 22 մ. 21 կոպ.
910 18 մ. 66 կոպ.
911 22 մ. 92 կոպ.
912 538
913 345
914 223
915 1782 գ. և 178 մ.
 20 կոպ.
916 231 մ. 25 կոպ.
917 24 վեր.
918 25 մ. 44 կոպ.
919 31157 ման.
920 15 ման.
921 278 մ. 88 կոպ.
922 74
923 3264
924 368 փուռ.
925 160 վեր.
926 30 և 14 օրում.
927 2 մ. 35 կոպ.
928 54 մ. 40 կոպ.
929 56 օր.
930 231 մ. 88 կոպ.
931 3 ժ. 28 րոպ.
932 91 վեր.
933 109 վեր.
934 Երկրորդը 8 մ. 59 կ.

935 87 կոպ.
936 18 կոպ.
937 45
938 14 օր.
939 94 կ. և 40 ման.
940 12, 16 և 14 ման.
941 13 ման. 75 կոպ.
942 1575 վեր. միժամանակ.
943 366825 մ. (տարին
 հաշուելով 365 օր)
944 108 ար.
945 40000 ման.
946 222 ման.
947 619 մ. 84 կ. (տարին
 հաշուելով 52 շաբ.)
948 31 օր.
949 9600 ման.
950 260 ման.
951 120 զրվ.
952 24
953 54 և 66
954 40, 35 և 25
955 102
956 58 մ. 80 կոպ.
957 1.909 656 զիւիմ
958 4 տարի
959 365 օր. 5 ժ.
 48 րոպ. 48 վայրկ.
960 337 օր. 22 ժ.
 5' 41".
961 37 փուռ. 39 զրվ.
 12 րոմ.
962 3 վեր. 150 սաժ.
 2 արշ.
963 61 վեր. 485 սաժ.
964 535

965 2100 փ. 32 գ. և
 47376 ման.
966 7 փ. 2 գ. և 47 միլ.
967 1544 մ. 40 կոպ.
968 209 մ. 20 կոպ.
969 3 վեր. 67 սաժ. 1 թ.
970 184 մ. 56 կոպ.
971 1 տարի 8 ամիս 17
 օր.
972 6 փ. 22 գ. 31 և.
973 225 փ. 24 զրվ.
974 145 ման.
975 6 ման. 8 կոպ.
976 107 ման. 25 կոպ.
977 4 վեր. 380 սաժ.
978 20
979 16 ման. 16 կոպ.
980 6 արշ. 9 վերշ.
981 45
982 27
983 12544 վեր.
984 6 րոմ 1 միլ.
985 52 փ. 32 զրվ.
986 11
987 22 փ. 2 գ.
988 447 չեռ 1 չեռվ.
989 10
990 6 փ. 16 գ. 8 և.
991 235 վեր. 460 սաժ.
992 82 փ. 22 զր. 4 և.
993 7 փ. 33 գ. 10 և.
994 8
995 24 ման.
996 139 փ. 5 գ.
997 42
998 2 ժ. 19 րոպ.

999 18 փ. 6 գ. 14 և.
1000 39 ժ. 55 րոպ.
1001 1 օր. 9 ժ. 30 ր.
1002 23 ման. 40 կոպ.
1003 26 ման. 88 կոպ.
1004 28 ման. 60 կոպ.
1005 36
1006 47908 մ.
1007 70 ման. 74 կոպ.
1008 60 ման. 48 կոպ.
1009 105 ման. 12 կոպ.
1010 66 ման. 96 կոպ.
1011 4 ման.
1012 5460 մ. 75 կոպ.
1013 94 ման. 22 կոպ.
1014 309 ար. 12 վեր.
1015 46 ման. 40 կոպ.
1016 232 մ. 80 կոպ.
1017 52 ման. 47 կոպ.
1018 64
1019 27 փ. 37 գ.
1020 2 ման. 65 կոպ.
1021 22 սաժ. 8 վեր.
1022 840 վերշ.
1023 3 փ. 2 գ. 8 րոմ

1024
1025
1026 35 տ. 9 ամիս 2 օր.
1027 1 տ. 6 ամիս 17 օր.
1028
1029 1728 տ. 21 արք. և
 1796 տ. նոյեմբ. 6.
1030 3 տ. 5 ամիս 12 օր
 17 ժ. 10 րոպ.
1031 52 տ. 7 ամիս 28 օր
1032 1825 տ. նոյեմբ. 19

1000
 1001
 1002
 1003
 1004
 1005
 1006
 1007
 1008
 1009
 1010
 1011
 1012
 1013
 1014
 1015
 1016
 1017
 1018
 1019
 1020
 1021
 1022
 1023
 1024
 1025
 1026
 1027
 1028
 1029
 1030
 1031
 1032
 1033
 1034
 1035
 1036
 1037
 1038
 1039
 1040
 1041
 1042
 1043
 1044
 1045
 1046
 1047
 1048
 1049
 1050
 1051
 1052
 1053
 1054
 1055
 1056
 1057
 1058
 1059
 1060
 1061
 1062
 1063
 1064
 1065
 1066
 1067
 1068
 1069
 1070
 1071
 1072
 1073
 1074
 1075
 1076
 1077
 1078
 1079
 1080
 1081
 1082
 1083
 1084
 1085
 1086
 1087
 1088
 1089
 1090
 1091
 1092
 1093
 1094
 1095
 1096
 1097
 1098
 1099
 1100

